

ԵՍԱՅԵԱՅ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
58	59	60	61	62	63	64	65	66										

ԳԼՈՒԽ 1

Ամովսի որդիին Եսայիի տեսիլքը, որ Յուդայի ու Երուսաղեմի վրայ տեսաւ՝ Յուդայի թագաւորներուն Ոզիային, Յովաթամին, Աքազին ու Եզեկիային օրերը:

² Լսէ՛, ո՛վ երկինք եւ ականջ դի՛ր, ո՛վ երկիր, Վասն զի Տէրը կը խօսի: «Ձաւակներ մեծցուցի ու բարձրացուցի, Բայց անոնք ինծի դէմ ապստամբեցան:

³ Եզը իր տէրը կը ճանչնայ Ու էշը իր տիրոջ մսուրը, Բայց Իսրայէլ զիս չի ճանչնար, Իմ ժողովուրդս չ'իմանար»:

⁴ Վա՛յ մեղաւոր ազգին՝ Անօրէնութիւնով ծանրացած ժողովուրդ, Չարագործներո՛ւ սերունդ, ապականի՛չ զաւակներ: Անոնք Տէրը թողուցին, Իսրայէլին Սուրբը անարգեցին Ու ետ քաշուեցան:

⁵ Ի՞նչ պատիժ սահմանենք, Երբ ա՛լ աւելի ապստամբիք: Բոլոր գլուխը հիւանդ եւ բոլոր սիրտը տրտմած է:

⁶ Ուտքին թաթն մինչեւ գլուխը Անոր վրայ բնաւ ողջ տեղ չմնաց. Հարուածներ, վերքեր ու շարաւալից խոցեր կան: Անոնք չզոցուեցան, չկապուեցան Ու իւղով ալ չկակուղցան:

⁷ Ձեր երկիրը աւերակ դարձեր է եւ ձեր քաղաքները կրակով այրուած են: Ձեր արտերը աչքներուդ առջեւ օտարները կ'ուտեն Ու անոնք օտարներուն ըրած աւերակներուն պէս խոպանացած են:

⁸ Սիօնի աղջիկը այգիի մէջ եղած խրճիթի պէս, Վարունգի արտի մէջ եղած հիւղի պէս, Պաշարուած քաղաքի պէս լքուած մնացեր է:

⁹ Եթէ զօրքերու Տէրը մեզի քիչ մը մնացորդ թողուած չըլլար, Մենք Սողոմի պէս պիտի ըլլայինք Ու Գոմորի պիտի նմանէինք:

¹⁰ Լսեցէ՛ք Տէրոջը խօսքը, ո՛վ Սողոմի իշխաններ, Ակա՛նջ դրէք մեր Աստուծոյն օրէնքին, ո՛վ Գոմորի ժողովուրդ:

¹¹ «Ի՞նչ պէտք է ինծի ձեր զոհերուն շատութիւնը, կ'ըսէ Տէրը. Ձեր խոյերուն ողջակէզներէն Ու պարարտ անասուններուն ճարպէն կշտացած են: Եւ զուարակներուն ու գառներուն եւ նոխազներուն արիւնները չեմ ուզեր:

¹² Երբ կու գաք իմ առջեւ երեւնալու, Ո՞վ պահանջեց ձեզմէ, որ այսպէս իմ սրահներս կոխկռտէք:

¹³ Ա՛լ ինծի ունայն ընծաներ մի՛ բերէք: Ձեր խունկը ինծի պիղծ է: Ամսագլուխներուն ու շաբաթներուն եւ ժողովներու գումարուելուն չեմ կրնար հանդուրժել: Ձեր տօնախմբութիւնը անգամ անօրէնութիւն է:

- 14** Ձեր ամսագլուխներէն ու տօներէն կը զգուի իմ հոգիս, Անոնք իմ վրաս ծանր բեռ եղան, Վերցնելէ յոգնեցայ:
- 15** Ուստի երբ ձեռքերնիդ տարածէք, Աչքերս ձեզմէ պիտի ծածկեն, Նաեւ երբ աղօթքնիդ շատցնէք, պիտի չլսեն, Վասն զի ձեռքերնիդ արիւնով լեցուն են:
- 16** Լուացուեցէ՛ք, մաքրուեցէ՛ք, Իմ աչքերուս առջեւէն ձեր չար գործերը մէկդի՝ ըրէք, Չարութիւն գործելէ դադրեցէ՛ք:
- 17** Բարութիւն ընել սորվեցէ՛ք, Իրաւունքը փնտռեցէ՛ք, զրկուածին ուղղութիւն ըրէ՛ք, Որքին դատաստանը տեսէ՛ք ու որբեւարիին դատը պաշտպանեցէ՛ք»:
- 18** «Հիմա եկէք վիճաբանինք, կ'ըսէ Տէրը. Եթէ ձեր մեղքերը կրկնակի կարմիրի պէս են, Ձիւնի պէս պիտի ճերմկնան Եւ եթէ որդան կարմիրի նման են, Ասրի պէս ճերմակ պիտի ըլլան:
- 19** Եթէ դուք յօժարիք ու հնազանդիք, Երկրին բարիքը պիտի ուտէք,
- 20** Բայց եթէ զիս մերժելով պիտի ապստամբիք, Սուրը պիտի ուտէ ձեզ»։ Վասն զի Տէրոջը բերանը խօսեցաւ ասիկա:
- 21** Ինչպէս պոռնկացաւ այդ հաւատարիմ քաղաքը: Անիկա իրաւունքով լեցուն էր Ու անոր մէջ արդարութիւնը կը բնակէր, Բայց հիմա մարդասպաններու բնակարան եղած է:
- 22** Քու արծաթդ կղկղանք դարձաւ, Գինիիդ մէջ ջուր խառնուած է:
- 23** Քու իշխաններդ ապստամբ ու գողերու ընկեր եղան. Ամէնքն ալ կաշառք սիրելով՝ պարգեւներ կը փնտռեն. Անոնք որքին դատաստանը չեն տեսներ Եւ որբեւարիին դատը անոնց առջեւ չի գար:
- 24** Անոր համար զօրքերու Եհովա Տէրը, Իսրայէլի Հօրը, այսպէս կ'ըսէ. «Աւա՛ղ, իմ հակառակորդներուս հատուցում պիտի ընեն Ու թշնամիներէս վրէժ պիտի առնեն:
- 25** Իմ ձեռքս քու վրադ պիտի դարձնեն Եւ քու կղկղանքդ բորակով պիտի մաքրեն Ու բոլոր անագդ մէկդի պիտի գատեն:
- 26** Քու դատաւորներդ առաջուան պէս Ու խորհրդականներդ սկիզբէն եղածին պէս նորէն պիտի հաստատեն: Անկէ ետքը դուն պիտի կոչուիս Արդարութեան քաղաք Եւ Հաւատարիմ աւան»:
- 27** Սիօնը դատաստանով պիտի փրկուի Եւ հոն դարձողները արդարութեամբ:
- 28** Բայց անօրէններն ու մեղաւորները մէկտեղ պիտի ջարդուին: Անոնք որ Տէրը կը թողուն, բնաջինջ պիտի ըլլան:
- 29** Քանզի ձեր ցանկացած բեւեկնիներէն պիտի ամչնաք Եւ ձեր ընտրած պարտէզներէն ամօթով պիտի մնաք:
- 30** Տերեւները թառամած բեւեկնիի պէս Եւ ջուր չունեցող պարտէզի պէս պիտի ըլլաք:
- 31** Չօրութիւն ունեցողը՝ խծուծի պէս Եւ անոր գործը կայծի նման պիտի ըլլայ: Երկուքն ալ մէկէն պիտի այրին Եւ մարող պիտի չգտնուի:

ԳԼՈՒԽ 2

3 ուղայի եւ Երուսաղէմի նկատմամբ տրուած պատգամը, որ Աստուած իմացուց Ամովսի որդիին Եսայիին.

- 2** «Վերջին օրերը Տէրոջը տանը լեռը Լեռներուն գլխուն վրայ պիտի հաստատուի, Բլուրներէն վեր պիտի բարձրանայ, Բոլոր հեթանոսները հեղեղի պէս պիտի դիմեն անոր:
- 3** Շատ ժողովուրդներ պիտի երթան ու ըսեն. «Եկէ՛ք, Եհովային լեռը, Յակոբին Աստուծոյն տունը ելլենք, Որպէս զի մեզի իր ճամբաները սորվեցնէ Ու անոր շաւիղներուն մէջ քալենք»։ Վասն զի օրէնքը՝ Սիօնէն Ու Տէրոջը խօսքը Երուսաղէմէն պիտի ելլէ.
- 4** Անիկա հեթանոսներուն մէջ դատաստան պիտի տեսնէ Եւ շատ ժողովուրդներ պիտի

յանդիմանէ: Անոնք իրենց սուրբերէն խոփեր եւ իրենց նիզակներէն յօտոցներ պիտի շինեն: Ազգ ազգի վրայ սուր պիտի չվերցնէ եւ ա՛լ պատերազմ պիտի չսորվին:

⁵ Ո՛վ Յակոբի տուն, Եկէ՛ք Տէրոջը լոյսովը քալենք:

⁶ Քանզի դուն քու ժողովուրդդ, Յակոբին տունը թողուցիր, Վասն զի արեւելքի կախարդներովը լեցուեցան եւ Փղշտացիներու պէս հմայութիւն կ'ընեն Ու օտարներու որդիներուն հետ դաշնակից եղան:

⁷ Անոնց երկիրը արծաթով ու ոսկիով լեցուեցաւ Ու անոնց գանձերը անթիւ եղան: Անոնց երկիրը ձիերով լեցուեցաւ եւ անոնց կառքերը անհաշիւ են:

⁸ Կուռքերով ալ լեցուն է անոնց երկիրը: Իրենց ձեռքերուն գործերուն երկրպագութիւն կ'ընեն, Անոնց՝ որոնք իրենց մատերը շինեցին:

⁹ Ռամիկ մարդը ծռեցաւ, Ազնուականը խոնարհեցաւ: Անոնց մի՛ ներեր:

¹⁰ Տէրոջը վախէն եւ անոր վեհափառութեանը մեծութենէն Վէմին մէջ մտի՛ր ու հողին մէջ պահուրտէ՛:

¹¹ Մարդուն ամբարտաւան աչքերը պիտի խոնարհին, Մարդոց հպարտութիւնը պիտի ցածնայ: Այն օրը միայն Տէրը պիտի բարձրանայ:

¹² Վասն զի զօրքերու Տէրոջը օրը Բոլոր ամբարտաւաններուն ու բարձրամիտներուն եւ բոլոր հպարտներուն պիտի հակառակի:

¹³ Լիբանանի բոլոր բարձրացած ու վերացած եղելիներուն վրայ Ու Բասանի բոլոր կաղնիներուն վրայ,

¹⁴ Բոլոր բարձր լեռներուն վրայ Ու բոլոր բարձրացած բլուրներուն վրայ

¹⁵ Եւ բոլոր բարձր աշտարակներուն վրայ Ու բոլոր ամուր պարիսպներուն վրայ

¹⁶ Եւ Թարսիսի բոլոր նաւերուն վրայ Ու բոլոր հաճելի երեւցած բաներուն վրայ պիտի բարձրանայ:

¹⁷ Մարդուն ամբարտաւանութիւնը պիտի ցածնայ, Մարդոց հպարտութիւնը պիտի խոնարհի: Այն օրը միայն Տէրը պիտի բարձրանայ:

¹⁸ Կուռքերը բնաջինջ պիտի ըլլան:

¹⁹ Քարայրներու մէջ Ու երկրին խռոչները պիտի մտնեն Տէրոջը վախէն եւ անոր վեհափառութեանը մեծութենէն, Երբ ինք երկիրը սարսելու ելլէ:

²⁰ Այն օրը մարդ խլուրդներուն ու ջղջիկներուն պիտի նետէ Իր արծաթեղէն կուռքերն ու իր ոսկեղէն կուռքերը, Որոնք շիներ էին երկրպագելու համար,

²¹ Որպէս զի Տէրոջը վախէն Ու անոր վեհափառութեանը մեծութենէն Ապառաժներուն՝ ծակերը Ու վէմերուն ծերպերը մտնէ, Երբ Անիկա երկիրը սարսելու ելլէ:

²² Ե՛տ կեցէք մարդէն, որուն շունչը իր ռնգունքներուն մէջ է. Վասն զի ի՞նչ բանի մէջ հաստատ կը համարուի ան»:

ԳԼՈՒԽ 3

Վասն զի ահա զօրքերու Եհովա Տէրը Երուսաղէմէն եւ Յուդայէն պիտի վերցնէ գաւազանը եւ ցուպը, Հացին բոլոր զօրութիւնն ու ջուրին բոլոր զօրութիւնը,

² Կտրիճն ու պատերազմող մարդը, Դատաւորն ու մարգարէն, գուշակութիւն ընողն ու ծերը,

³ Յիսնապետն ու պատուաւոր մարդը, Խորհրդականն ու իմաստուն ճարտարապետը եւ հանճարեղ կախարդը:

⁴ Անոնց վրայ մանուկները իշխան պիտի կարգեն, Անոնց վրայ տղաք պիտի իշխեն:

⁵ Ժողովուրդը՝ իրարմէ Ու ընկերը իր ընկերէն հարստահարութիւն պիտի կրեն. Մանուկները ծերերուն վրայ պիտի գոռոզանան եւ անարգները՝ պատուականներուն:

- ⁶ Այն ատեն մարդ իր հօրը տունէն ելող իր եղբայրը պիտի բռնէ ու ըսէ. «Դուն հանդերձ ունիս, Մեր վրայ իշխան եղիր Ու այս ատերակը քու ձեռքիդ տակ թող ըլլայ»:
- ⁷ Այն օրը անիկա պատասխան պիտի տայ` ու ըսէ. «Ես առաջնորդ չեմ ըլլար, Վասն զի իմ տանս մէջ ո՛չ հաց կայ եւ ո՛չ հանդերձ. Զիս ժողովուրդին վրայ իշխան մի՛ կարգէք»:
- ⁸ Քանզի Երուսաղէմ սասանեցաւ եւ Յուդա ինկաւ: Վասն զի անոնց լեզուներն ու գործերը Տէրոջը դէմ են, Որպէս զի բարկացնեն անոր փառաւոր աչքերը:
- ⁹ Անոնց երեսներուն տեսքը իրենց դէմ կը վկայէ Եւ իրենց մեղքերը Սողոմի պէս կը յայտնեն, չեն ծածկեր: Վա՛յ անոնց անձին, վասն զի իրենց վրայ չարիք բերին:
- ¹⁰ Արդարին ըսէք թէ իրեն աղէկ պիտի ըլլայ. Վասն զի անոնք իրենց գործերուն պտուղը պիտի ուտեն:
- ¹¹ Վա՛յ անօրէնին, գէշ պիտի ըլլայ անոր, Վասն զի անոր ձեռքերուն գործերուն փոխարէնը իրեն պիտի տրուի:
- ¹² Բայց իմ ժողովուրդիս հարստահարիչները տղաք են Ու անոր վրայ կիներ կը տիրեն: Ո՛վ իմ ժողովուրդս, քու առաջնորդներդ քեզ գլխէ կը հանեն Եւ քու շաւիղներուդ ճամբան կը խանգարեն:
- ¹³ Տէրը դատաստան տեսնելու ելեր է Ու ժողովուրդները դատելու կեցեր է:
- ¹⁴ Տէրը ինք դատաստան ընելու պիտի գայ Իր ժողովուրդին ծերերուն ու իշխաններուն հետ: «Վասն զի դուք այգին այրեցիք Ու աղքատէն յափշտակուածը ձեր տունն է:
- ¹⁵ Դուք իմ ժողովուրդս կը կեղեքէք Ու աղքատները կը հարստահարէք», Կ'ըսէ Եհովան, զօրքերու Տէրը:
- ¹⁶ Եւ Տէրը այսպէս ըսաւ. «Որովհետեւ Սիօնի աղջիկները հպարտացան Ու բարձրապարանոց կը քալեն, Անհամեստ ակնարկութիւններ կ'ընեն, Մանրաքայլ կ'երթան Ու ոտքերով շաչին կը հանեն,
- ¹⁷ Տէրն ալ Սիօնի աղջիկներուն գագաթը պիտի կնտացնէ Եւ անոնց ամօթոյքը պիտի մերկացնէ»:
- ¹⁸ Եւ այն օրը Տէրը պիտի վերցնէ Անոնց ոտքի մեհեւանդներուն փառքը Ու ցանցակերպ ծամակալները եւ մահիկները,
- ¹⁹ Գինդերը, ապարանջաններն ու շղարշատեռները,
- ²⁰ Ապառաջները, ոտքի շղթաներն ու գօտիները, Անուշահոտութիւններու տուփերը, հմայեակները,
- ²¹ Մատանիները եւ քթերուն օղերը,
- ²² Պատմութիւնները, վերարկուները, Ծածկոցներն ու քսակները,
- ²³ Հայելիներն ու բեհեզները, Խոյրերն ու քօղերը:
- ²⁴ Որպէս զի անուշահոտութեան տեղ փտտութիւն Ու գօտիի տեղ չուան Եւ գանգուր մագերու տեղ կնտութիւն Եւ լանջագեղ կամարի տեղ քուրծի գօտի Ու գեղեցկութեան տեղ խարան ըլլայ:
- ²⁵ Քու մարդիկդ սուրով պիտի իյնան Ու կտրիճներդ ալ պատերազմի մէջ:
- ²⁶ Եւ անոր դռները պիտի ողբան ու սուգ բռնեն Եւ անիկա ամայի ըլլալով` գետինը պիտի նստի:

ԳԼՈՒԽ 4

Այն օրը եօթը կին մէկ այր մարդ պիտի բռնեն ու ըսեն. «Մեր հացը ուտենք ու մեր հանդերձը հագնինք, Բայց միայն քու անունդ կանչուի մեր վրայ` Մեր նախատինքը վերցնելու համար»: ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԻ

² Այն օրը Տէրոջը շառաւիղը Փառաւոր ու պատուական պիտի ըլլայ Եւ Իսրայէլի

- ազատուածներուն՝ Երկրին պտուղը պարծանքի եւ պատիւի համար պիտի ըլլայ:
- ³ Որպէս զի Սիօնի մէջ մնացածը Ու Երուսաղէմի մնացորդը, Այսինքն Երուսաղէմի մէջ բոլոր ողջ մնացողները, Սուրբ կոչուին,
- ⁴ Երբ Տէրը Սիօնի աղջիկներուն աղտը լուայ Ու դատաստանի հոգիով եւ այրող հոգիով Երուսաղէմի արիւնները անոր մէջէն սրբէ:
- ⁵ Տէրը Սիօն լեռանը վրայ Ու անոր ժողովարաններուն վրայ Ցորեկը ամպ եւ մէգ Ու գիշերը փայլուն կրակի բոց պիտի ստեղծէ, Որպէս զի բոլոր փառքին վրայ հովանի ըլլայ:
- ⁶ Ցորեկը վրան պիտի ըլլայ, Տաքութեան համար՝ հովանի Եւ մրրիկին ու անձրեւի համար Ապաստանարան ու ծածկոց ըլլալու:

ԳԼՈՒԽ 5

- Իմա իմ սիրականիս երգը Իմ սիրելիիս երգեմ իր այգիին վրայով. Իմ սիրելիս այգի մը ունէր Խիստ պտղաբեր բլուրի մը վրայ:
- ² Ջանկկա ցանկով պատեց, քարերը հանեց մէջէն Եւ ընտիր որթատունկեր տնկեց: Անոր մէջտեղը աշտարակ շինեց Եւ հոն հնձան մըն ալ փորեց: Կը սպասէր, որ խաղող տար, Բայց անկկա ազոխ տուաւ:
- ³ Ուստի հիմա դուք, ո՛վ Երուսաղէմի բնակիչներ ու Յուդայի մարդիկ, Իմ ու այգիիս մէջտեղ դատաւոր եղէք:
- ⁴ Իմ այգիիս ուրիշ ի՞նչ պէտք էր ընէի, Որ ես անոր չըրի: Ինչո՞ւ համար, երբ ես խաղող տալուն կը սպասէի, Անկկա ազոխ տուաւ:
- ⁵ Ուրեմն ես ձեզի ըսեմ, Թէ ի՛նչ պիտի ընեմ իմ այգիիս: Անոր ցանկը պիտի քակեմ, որպէս զի անասուններու ճարակ ըլլայ: Անոր պատերը պիտի փլցնեմ, որպէս զի ոտնակոխ ըլլայ:
- ⁶ Խոպանացած պիտի թողում: Անկկա պիտի չյօտուի ու չբրուի, Որպէս զի ցախ ու փուշ բուսցնէ: Ամպերուն պիտի պատուիրեմ, Որ անոր վրայ անձրեւ չտեղան:
- ⁷ Վասն զի զօրքերուն Տէրոջը այգին Իսրայէլի տունն է Ու Յուդայի մարդիկը՝ անոր ախորժելի տունկը: Անկկա իրաւունքի կը սպասէր եւ ահա՝ արինահեղութիւն եղաւ, Արդարութեան՝ եւ ահա աղաղակ:
- ⁸ Վա՛յ անոնց, որոնք տունը տան կը միացնեն, Ագարակ ագարակի վրայ կ'աւելցնեն. Մինչեւ որ տեղ չմնայ Ու միայն դուք բնակիչ երկրի մէջ:
- ⁹ Զօրքերու Տէրը իմ ականջիս խօսեցաւ՝ ըսելով «Յիրաւի շատ տուններ աւերակ պիտի ըլլան, Մեծ ու գեղեցիկ տուններ ու անոնց մէջ բնակող պիտի չգտնուի:
- ¹⁰ Վասն զի տասը լծավար այգին մէկ մար պիտի տայ Ու մէկ քոռ սերմը մէկ արդու պիտի տայ»:
- ¹¹ Վա՛յ անոնց, որոնք առտուն կանուխ կ'ելլեն Ու ցքի խմելու ետեւէ կ'ըլլան Եւ իրիկունն ալ կ'ուշանան, Մինչեւ որ գինին իրենց գլուխը տաքցնէ:
- ¹² Անոնց խնձոյքներուն մէջ քնար ու տաւիղ, Թմբուկ ու սրինգ եւ գինի կը գտնուի, Բայց Տէրոջը ըրածներուն ուշադրութիւն չեն ըներ Եւ անոր ձեռքերուն գործերուն չեն նայիր:
- ¹³ Անոր համար իմ ժողովուրդս Տէրը չճանչնալով՝ գերի կ'իյնայ Ու անոր մեծամեծ մարդիկը սով կը կրեն, Բազմութիւնը ծարաւէն կը ցամքի:
- ¹⁴ Անոր համար դժոխքը ինքզինք կը լայնցնէ Ու բերանը չափէ դուրս կը բանայ: Անոր պարծանքն ու բազմութիւնը Եւ աղաղակն ու զուարճութիւնը անոր մէջ պիտի իջնեն:
- ¹⁵ Ռամիկ մարդը պիտի իյնայ Ու ազնուականը պիտի խոնարհի: Ամբարտաւաններուն աչքերն ալ պիտի խոնարհին:
- ¹⁶ Զօրքերու Տէրը իրաւունքով պիտի բարձրանայ: Սուրբ Աստուած արդարութիւնով

պիտի փառաւորուի:

17 Գառնուկները իրենց սովորութեանը պէս պիտի արածին Ու հարուստներուն աւերակները օտարները պիտի ուտեն:

18 Վա՛յ անոնց, որոնք անօրէնութիւնը ունայնութեան չուաններով կը քաշեն Ու մեղքը՝ սայլի փոկերով քաշելու պէս,

19 Որոնք կ'ըսեն. «Թող արտորայ, Իր գործը շուտով կատարէ, որպէս զի զանիկա տեսնենք: Իսրայէլին Սուրբին խորհուրդը Թող մօտենայ, գայ, որպէս զի զանիկա գիտնանք»:

20 Վա՛յ անոնց, որոնք չարին բարի կ'ըսեն ու բարիին՝ չար. Որոնք խաւարը՝ լոյսի տեղ ու լոյսը խաւարի տեղ կը դնեն, Որոնք դառնը՝ քաղցրի տեղ ու քաղցրը դառնի տեղ կը դնեն:

21 Վա՛յ անոնց, որոնք իրենց աչքին իմաստուն Եւ իրենց ամբի խոհական են:

22 Վա՛յ անոնց, որոնք զինի խմելու համար՝ զօրաւոր Ու ցքի խառնելու համար կտրիճ են,

23 Որոնք կաշառքի համար ամբարիշտը կ'արդարացնեն Եւ արդարը իր իրաւունքէն կը զրկեն:

24 Անոր համար ինչպէս կրակին բոցը յարդը կ'ուտէ Ու չոր խոտը բոցին մէջ կը հատնի, Այնպէս ալ անոնց արմատը փտտութեան պէս պիտի ըլլայ Ու անոնց ծաղիկը փոշիի պէս վեր պիտի ելլէ: Վասն զի զօրքերու Տէրօջը օրէնքը մերժեցին Եւ Իսրայէլի Սուրբին խօսքը անարգեցին:

25 Անոր համար Տէրօջը բարկութիւնը իր ժողովուրդին դէմ բորբոքեցաւ Ու անոնց վրայ ձեռքը երկնցուց ու զարկաւ զանոնք, Այնպէս որ լեռները դողացին Ու անոնց դիակները ճամբաներուն վրայ աղբի պէս մնացին: Սակայն անոր բարկութիւնը չիջաւ, Հապա անոր ձեռքը տակաւին երկնցած է:

26 Հեռաւոր ազգերու դրօշակը պիտի վերցնէ Ու զանոնք երկրի ծայրէն սուլելով պիտի կանչէ: Ահա անոնք արտորալով Եւ արագութեամբ պիտի գան:

27 Անոնցմէ մէկը պիտի չյոգնի ու մէկը պիտի չսահի. Մէկը պիտի չմրափէ ու չքնանայ: Մէկուն մէջքի գօտին պիտի չքակուի, Ո՛չ ալ կօշիկին կապը պիտի կտրուի:

28 Անոնց նետերը սուր են Ու բոլոր աղեղները՝ լարուած: Անոնց ձիերուն սմբակները գայլախազի կը նմանին Եւ կառքերուն անիւները մրրիկի պէս են:

29 Անոնք առիծի պէս կը մռնչեն, Կորիւններու պէս կը գոռան: Կը գոչեն ու կողոպուտը կը յափշտակեն, Ջանիկա կը փախցնեն, Բայց ազատող մը չկայ:

30 Այն օրը անոնց վրայ պիտի գոչեն ծովուն գոչելուն պէս Ու երբ մէկը երկրին նայի, ահա խաւար Եւ տագնապ պիտի տեսնէ Եւ լոյսը անոր ամպերուն մէջ պիտի խաւարի:

ԳԼՈՒԽ 6

Ոգիա թագաւորին մահուան տարին Տէրը տեսայ, որ բարձր ու վերացած աթոռի վրայ նստեր էր: Անոր քղանցքը տաճարը կը լեցնէր:

2 Վերի կողմը սերովբէները կը կենային անոր առջեւ, որոնց ամէն մէկը վեց թել ունէր: Երկուքով երեսնին կը ծածկէին, երկուքով ոտքերնին կը ծածկէին ու երկուքով կը թռչէին:

3 Եւ փոփոխակի կ'աղաղակէին ու կ'ըսէին. «Սուրբ, Սուրբ, Սո՛ւրբ է զօրքերու Տէրը. Բոլոր երկիր անոր փառքովը լեցուն է»:

4 Եւ աղաղակին ծայնէն դրան սեմերուն հիմերը շարժեցան Եւ տունը ծովտով լեցուեցաւ:

5 Եւ ըսի. «Վա՛յ ինձի, ահա կը կորսուիմ. Վասն զի ես պիղծ շրթունք ունեցող մարդ մըն եմ Ու պղծաշուրթն ժողովուրդի մէջ կը բնակիմ Եւ իմ աչքերս զօրքերու Տէրը, Թագաւորը տեսան»:

- ⁶ Բայց սերովբէներէն մէկը իմ կողմս թռաւ ու ձեռքը կրակի կայծ մը ունէր, որ սեղանէն ունելիով առած էր:
- ⁷ Եւ բերնիս դպցնելով՝ ըսաւ. «Ահա ասիկա քու շրթունքներուդ դպաւ Ու քու անօրէնութիւնդ վերցուեցաւ Եւ մեղքիդ քաւութիւն եղաւ»:
- ⁸ Ետքը լսեցի Տէրոջը ծայնը, որ ըսաւ. «Ո՞վ դրկեմ եւ մեզի համար ո՞վ պիտի երթայ»: Ու ես ըսի. «Ահաւասիկ ես. զի՛ս դրկէ»:
- ⁹ Այն ատեն ըսաւ. «Գնա՛, ըսէ՛ այս ժողովուրդին. ‘Լսելով պիտի լսէք, բայց պիտի չիմանաք Ու տեսնելով պիտի տեսնէք, բայց պիտի չգիտնաք’:
- ¹⁰ Այս ժողովուրդին սիրտը թանձրացուր Եւ ականջները ծանրացուր ու անոր ոտքերը գոցէ, Որպէս զի չըլլայ թէ աչքերովը տեսնէ ու ականջներովը լսէ Եւ սրտովը իմանայ եւ դարձի գայ ու բժշկուի»:
- ¹¹ Ես ըսի. «Մինչեւ ե՞րբ, ո՛վ Տէր իմ»: Ան ըսաւ. «Մինչեւ որ քաղաքները բնակիչ չունենալով Եւ տուները մարդ չգտնուելով՝ ամայի մնան Ու երկիրը բոլորովին աւերակ ըլլայ
- ¹² Ու մինչեւ որ Տէրը հեռացնէ մարդիկը Ու երկրին մէջ մեծ ամայութիւն ըլլայ:
- ¹³ Անոր մէջ դեռ մէկ տասներորդ մասը պիտի գտնուի, Բայց այն ալ դարձեալ պիտի սպառի. Ինչպէս բեւեկնին ու կաղնին կտրուելով՝ անոնց բունը կը մնայ»: Այսպէս սուրբ սերունդը այն ժողովուրդին բունը պիտի ըլլայ:

ԳԼՈՒԽ 7

- 3** Ուղայի թագաւորին, Ոգիայի որդիին Յովաթամի որդիին Աքազին օրերը Ասորիներուն Ռասին թագաւորն ու Իսրայէլի թագաւորը Ռովմելայի որդին Փակէէն Երուսաղէմի դէմ պատերազմելու ելան, բայց չկրցան անոր հետ պատերազմ ընել:
- ² Ուստի երբ Դաւիթին տանը լուր տրուեցաւ թէ Ասորիները Եփրեմի հետ միաբանեցան՝ , անոր սիրտը եւ անոր ժողովուրդին սիրտը ցնցուեցաւ, ինչպէս անտառին ծառերը հովէն կը ցնցուին:
- ³ Բայց Տէրը Եսայիին ըսաւ. «Հիմա դուն քեզի հետ առ քու որդիդ Սէար-Յասուբը, թափիչի ագարակին ճամբուն վրայ, վերի աւազանին ջրմուղին եզերքը ելի՛ր Աքազը դիմաւորելու:
- ⁴ Եւ ըսէ՛ անոր. ‘Զգո՛յ՜ եղիր ու հանդա՛րտ կեցիր, Մի՛ վախնար ու սիրտդ թող չմարի Այս ծովս հանող երկու կիսայրեաց փայտի ծայրերէն՝ Այսինքն Ռասինի ու Ասորիներու Եւ Ռովմելայի որդիին սաստիկ բարկութենէն:
- ⁵ Որովհետեւ Ասորիները, Եփրեմն ու Ռովմելային որդին Քու վրայովը չար խորհուրդ ըրին ու ըսին.
- ⁶ «Յուդայի վրայ երթանք ու զանիկա բռնադատենք Եւ մեզի հնազանդեցնենք, Ետքը անոր մէջ Տաբէլէին որդին թագաւոր դնենք»:
- ⁷ Տէր Եհովան այսպէս կ’ըսէ. ‘Այս խորհուրդը պիտի չհաստատուի ու չկատարուի.
- ⁸ Վասն զի Ասորիներուն երկրին գլուխը՝ Դամասկոս Եւ Դամասկոսին գլուխը Ռասին է: Վաթսունըհինգ տարուան մէջ Եփրեմ ժողովուրդ ըլլալէ պիտի ջնջուի:
- ⁹ Եփրեմին գլուխը՝ Սամարիա Եւ Սամարիային գլուխը Ռովմելային որդին է. Եթէ չհաւատաք, հաստատուն պիտի չըլլաք’:
- ¹⁰ Դարձեալ Տէրը խօսեցաւ Աքազին ու ըսաւ.
- ¹¹ «Քու Տէր Աստուծմէդ քեզի համար նշան խնդրէ, Խորութեան մէջ կամ բարձրութեան մէջ»:
- ¹² Բայց Աքազ ըսաւ. «Չեմ խնդրեր ու Տէրը չեմ փորձեր»:

- ¹³ Այն ատեն անիկա ըսաւ. «Լսէ՛ հիմա, ո՛վ Ղաւիթի տուն. Պզտի՞կ բան կ'երեւնայ քեզի մարդիկ աշխատցնելո՞ւ, Որ իմ Աստուածս ալ պիտի աշխատցնես:
- ¹⁴ Անոր համար Տէրը ինք նշան պիտի տայ քեզի. Ահա կոյսը պիտի յղանայ ու որդի պիտի ծնանի Եւ անոր անունը Էմմանուէլ պիտի կոչուի:
- ¹⁵ Անիկա կոզի ու մեղր պիտի ուտէ, Մինչեւ որ գիտնայ չարը մերժել ու բարին ընտրել:
- ¹⁶ Վասն զի տղան չարը մերժելը ու բարին ընտրելը գիտնալէն առաջ Պիտի թողու այն երկիրը, Որուն երկու թագաւորներէն դուն կը վախնաս:
- ¹⁷ Տէրը քու վրադ ու քու ժողովուրդիդ վրայ Եւ քու հօրդ տանը վրայ այնպիսի օրեր պիտի բերէ, Որ Եփրեմին Յուդայէն զատուած օրէն ի վեր չեկան, Այսինքն Ասորեստանի թագաւորը»:
- ¹⁸ Այն օրը Տէրը պիտի սուլէ, Եգիպտոսի գետերուն ծայրը եղած ճանճերը Ու Ասորեստանի երկրին մէջ եղած մեղուները,
- ¹⁹ Բոլորը պիտի գան ու պիտի հանգչին Ամայի ծորերուն մէջ ու վէմերուն խռռչներուն մէջ Եւ բոլոր թուփերուն ու բոլոր արօտներուն մէջ:
- ²⁰ Այն օրը Տէրը, վարձքով առնուած ածելիով, Այսինքն Գետին անդիի կողմը եղող Ասորեստանի թագաւորով, Գլուխն ու ոտքերուն մազը պիտի ածիլէ Եւ մօրուքն ալ բոլորովին պիտի սափրէ:
- ²¹ Այն օրը մարդ մը, Մէկ երինջ ու երկու ոչխար պահելով,
- ²² Անոնց տուած կաթին առատութենէն կոզի պիտի ուտէ, Վասն զի երկրին մէջ բոլոր մնացողները Կոզի ու մեղր պիտի ուտեն:
- ²³ Եւ այն օրը, Ուր որ հազար որթատունկ տնկուած է հազար սիկղ արծաթի արժէքով, Ցախերով ու փուշերով պիտի լեցուի:
- ²⁴ Նետերով ու աղեղներով հոն պիտի գան, Վասն զի բոլոր երկիրը ցախերով ու փուշերով պիտի լեցուի:
- ²⁵ Եւ այն բոլոր լեռները, որոնք բրիչով կը փորուէին, Ցախի ու փուշի երկիւղին պատճառով հոն պիտի չերթաք. Արջառներուն արօտ ու խաշինքներուն կոխան պիտի ըլլան:

ԳԼՈՒԽ 8

- Տ**էրը ինծի ըսաւ. «Դուն քեզի մեծ տոմս մը առ եւ անոր վրայ մարդու գրիչով գրէ՝ 'Մահէր-Շալալ-Հաշ-Պազին մասին»:
- ² Եւ ինծի հաւատարիմ վկաներ բռնեցի Ուրիա քահանան ու Բարաքիայի որդին Չաքարիան:
- ³ Մերձեցայ մարգարէուհիին ու անիկա յղացաւ ու որդի մը ծնաւ եւ Տէրը ինծի ըսաւ. «Անոր անունը Մահէր-Շալալ-Հաշ-Պազ դիր.
- ⁴ Վասն զի դեռ տղան «Հայրս եւ մայրս» կանչելը չսորված՝ Դամասկոսի հարստութիւններն ու Սամարիայի աւարը Ասորեստանի թագաւորին առջեւ պիտի տարուին»: ԱՍՈՐԵՍՏԱՆԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԿՈՒ ԳԱՅ
- ⁵ Դարձեալ Տէրը ինծի խօսեցաւ ու ըսաւ.
- ⁶ «Որովհետեւ այս ժողովուրդը Սիլովայի հանդարտ վազող ջուրերը կ'արհամարիէ եւ Ռասինի ու Ռովմելայի որդիին կը հաւնի,
- ⁷ Անոր համար ահա Տէրը անոնց վրայ Գետին զօրաւոր ու առատ ջուրերը, Այսինքն Ասորեստանի թագաւորը ու անոր բոլոր զօրութիւնը, պիտի հանէ Եւ անիկա իր բոլոր յատակներէն վեր պիտի ելլէ Ու իր բոլոր եզերքներուն վրայէն պիտի քալէ:
- ⁸ Յուդային մէջէն յորդելով՝ պիտի անցնի երթայ Ու մինչեւ մարդոց պարանոցը պիտի

հասնի Եւ անոր թելերուն տարածութիւնը Քու երկրիդ լայնութիւնը պիտի լեցնէ, ո՛վ էմմանուէլ»:

⁹ Ո՛վ ժողովուրդներ, դաշնակի՛ց եղէք՝, բայց պիտի խորտակուիք. Ո՛վ երկրին հեռաւոր տեղեր, ակա՛նջ դրէք, Պատրաստուեցէ՛ք, բայց պիտի խորտակուիք. Պատրաստուեցէ՛ք, բայց պիտի խորտակուիք.

¹⁰ Խորհո՛ւրդ ըրէք, բայց պիտի խափանուի. Խօ՛սք խօսեցէք, բայց պիտի չհաստատուի. Քանզի Աստուած մեզի հետ է:

¹¹ Քանզի Տէրը հզօր ծեռքով այսպէս խօսեցաւ ինծի Ու խրատեց զիս՝ թէ պէտք չէ այս ժողովուրդին ճամբուն մէջ քալել՝ ըսելով.

¹² «Դաւադրութիւն մի՛ ըսէք Ինչ բանի որ այս ժողովուրդը դաւադրութիւն կ'ըսէ: Անոր վախովը մի՛ վախնաք ու մի՛ գարհուրիք:

¹³ Միայն զօրքերու Տէրը փառաւորեցէք, Անկկա ըլլայ ձեր վախը եւ ձեր գարհուրանքը:

¹⁴ Եւ անկկա ձեզի սրբարան պիտի ըլլայ, Բայց Իսրայէլի երկու տուներուն՝ Գայթակղութեան քար եւ գլորելու վէմ Ու Երուսաղէմի բնակիչներուն թակարդ ու որոգայթ պիտի ըլլայ:

¹⁵ Եւ անոնցմէ շատերը պիտի գլորին, Ու իյնալով պիտի խորտակուին Եւ որոգայթի մէջ իյնալով պիտի բռնուին»:

¹⁶ Վկայութիւնը կապէ, Աշակերտներուս մէջ օրէնքը կնքէ:

¹⁷ Ուրեմն ես պիտի սպասեմ Տէրոջը, Որ Յակոբի տունէն իր երեսը ծածկեր է Ու անոր պիտի յուսամ:

¹⁸ Ահաասիկ ես ու այն գաւակները, որոնք Տէրը ինծի տուաւ, Նշաններ ու սքանչելիքներ ըլլալու Իսրայէլի մէջ՝ Սիօն լեռը բնակող զօրքերու Տէրոջը կողմանէ:

¹⁹ Ու երբ ձեզի ըսեն թէ՝ «Շշնջող ու քրթմնջող վիուկներուն Եւ նշանագէտներուն հարցուցէք», Այն ատեն ըսէք թէ ժողովուրդը իր Աստուծոյն պիտի չհարցնէ՞. Կենդանիներուն համար մեռածներո՞ւն պիտի հարցնէ:

²⁰ Օրէնքին ու վկայութեանը թող հարցնեն. Եթէ այս խօսքին համեմատ չխօսին, Անոնք ամենեւին լոյս չունին:

²¹ Եւ ժողովուրդը վիշտ ու սով կրելով պիտի անցնի անկէ Ու երբ անօթեմայ, պիտի բարկանայ Ու իր թագաւորին եւ իր Աստուծոյն պիտի հայիոյէ ու վեր նայի

²² Եւ դէպի երկիր պիտի նայի Եւ ահա վիշտ ու խաւար, նեղութեան մէգ: Դէպի մառախուղ պիտի քշուին:

ԳԼՈՒԽ 9

Բայց այնպէս խաւար պիտի չըլլայ, ինչպէս նեղութեան ժամանակը, Երբ ժամանակին անարգեց Ջաբուղոնի երկիրը ու Նեփթաղիմի երկիրը. Հապա վերջին ատենը պիտի փառաւորէ ծովուն ճամբան, Յորդանանի անդիի կողմը, Հեթանոսներու Գալիլիան:

² Խաւարի մէջ պտըտող ժողովուրդը մեծ լոյս տեսաւ, Մահուան ստուերին երկիրը բնակողներուն լոյս ծագեցաւ:

³ Ազգը շատցուցիր, անոր ուրախութիւնը մեծցուցիր. Անոնք քու առջեւ կ'ուրախանան՝ հունձքի ատենի ուրախութեան պէս, Ինչպէս կը ցնծան անոնք, որ աւար կը բաժնեն:

⁴ Վասն զի Մադիամի օրուանը պէս՝ Անոր ծանր լուծը ու կռնակին գաւազանը Եւ անոր վրայ բռնութիւն ընողին ցուպը կոտրեցիր:

⁵ Քանզի շառաչիւնով պատերազմողներուն բոլոր գէնքերը Եւ արիւնաթաթախ հանդերձները Պիտի այրին եւ հրոյ ճարակ ըլլան:

⁶ Վասն զի մեզի մանուկ մը ծնաւ, Մեզի որդի մը տրուեցաւ Եւ իշխանութիւնը անոր ուսին

վրայ պիտի ըլլայ: Անոր անունը պիտի կոչուի Աքանչելի, Խորհրդակից, Հզօր Աստուած, Յաւիտենականութեան Իշխան:

⁷ Դաւիթին աթոռին վրայ ու անոր թագաւորութեանը վրայ Անոր իշխանութեանը մեծնալուն ու խաղաղութեանը սահման չկայ, Որպէս զի հիմակուրնէ մինչեւ յաւիտեան Իրաւունքով ու արդարութիւնով հաստատէ ու զօրացնէ զանիկա: Զօրքերու Տէրոջը նախանձը պիտի ընէ ասիկա:

⁸ Տէրը Յակոբին պատգամ դրկեց Ու անիկա Իսրայէլին վրայ իջաւ:

⁹ Բոլոր ժողովուրդը պիտի իմանայ, Այսինքն Եփրեմ ու Սամարիայի բնակիչները, Որոնք ամբարտաւանութեամբ եւ սրտի հպարտութեամբ կ'ըսեն.

¹⁰ «Թէեւ աղիւսները ինկան, Բայց մենք տաշուած քարերով պիտի շինենք: Մոլաթգենիները կտրուեցան, Բայց մենք անոնց տեղ եղեւնափայտեր պիտի դնենք»:

¹¹ Սակայն Տէրը անոր վրայ Ռասինին հակառակորդները պիտի յարուցանէ Ու անոր թշնամիները պիտի գրգռէ:

¹² Ասորիները՝ արեւելքէն, Փղշտացիները՝ արեւմուտքէն Անոնք լեցուն բերանով Իսրայէլը պիտի ուտեն: Սակայն անոր բարկութիւնը չիջաւ, Հապա անոր ձեռքը տակաւին երկնցած է:

¹³ Քանզի ժողովուրդը զինք զարնողին չի դառնար Ու զօրքերու Տէրը չի փնտռեր:

¹⁴ Տէրը Իսրայէլին գլուխն ու պոչը, Արմաւենիի ոստն ու կնիւնը Մէկ օրուայ մէջ պիտի կտրէ:

¹⁵ (Ծերն ու պատուաւոր մարդը գլուխն է Եւ ստութիւն սորվեցնող մարգարէն պոչն է)

¹⁶ Եւ այս ժողովուրդին առաջնորդները պիտի մոլորեցնեն զանոնք Եւ անոնցմէ առաջնորդուածները պիտի կլլուին:

¹⁷ Այս պատճառով Տէրը անոր երիտասարդներուն պիտի չհաճի Եւ անոր որբերուն ու որբեւարիներուն պիտի չողորմի. Վասն զի ամէնքն ալ կեղծաւոր ու չարագործ եղան Եւ ամէն բերան անզգամութիւն կը խօսի: Սակայն անոր բարկութիւնը չիջաւ, Հապա անոր ձեռքը տակաւին երկնցած է:

¹⁸ Քանզի անօրէնութիւնը կրակի պէս կ'այրէ, Ցախերն ու փուշերը կը սպառէ, Անտառին թանձրախիտ ծառերը կ'այրէ Ու անոնք կը ցնդին վեր ելլող ծովսի պէս:

¹⁹ Զօրքերու Տէրոջը բարկութենէն երկիրը պիտի այրի Ու ժողովուրդը հրոյ ճարակ եղածի պէս պիտի ըլլայ: Մարդ իր եղբօրը պիտի չխնայէ:

²⁰ Աջ կողմը եղածը պիտի յափշտակէ ու անօթի պիտի մնայ: Չախ կողմինն ալ պիտի ուտէ ու պիտի չկշտանայ: Ամէն մարդ իր բազուկներուն միսը պիտի ուտէ:

²¹ Մանասէն Եփրեմը պիտի ուտէ ու Եփրեմը՝ Մանասէն: Անոնք մէկտեղ Յուդային վրայ պիտի յարձակին: Սակայն անոր բարկութիւնը չիջաւ, Հապա անոր ձեռքը տակաւին երկնցած է:

ԳԼՈՒԽ 10

Վա՛յ անոնց, որոնք անօրէնութեան կանոններ կը սահմանեն Եւ այն դպիրներուն, որոնք անօրէնութիւն կը գրեն,

² Որպէս զի աղքատներուն դատը խտտորեն Ու իմ ժողովուրդիս տնանկներուն իրաւունքը յափշտակեն. Որպէս զի որբեւարիները իրենց աւար ըլլան Ու իրենք որբերը կողոպտեն:

³ Ուրեմն ի՞նչ պիտի ընէք այցելութեան օրը Եւ հեռուէն գալու կործանման ատենը: Օգնութեան համար որո՞ւ պիտի դիմէք Ու ձեր փառքը ո՞ւր պիտի թողուք:

⁴ Առանց ինծի գերիներուն մէջ պիտի ծռին Ու սպաննուածներուն մէջ պիտի իյնան:

Սակայն անոր բարկութիւնը չիջաւ, Հապա անոր ձեռքը տակաւին երկնցած է:

5 Վա՛յ Ասորեստանի թագաւորին, որ իմ բարկութեանս գաւազանը եղաւ եւ որուն ձեռքի ցուպը իմ սրտմտութիւնս է:

6 Չանհկա կեղծաւոր ազգի մը վրայ պիտի դրկեմ Ու հրաման պիտի տամ անոր այն ժողովուրդին դէմ, որուն սրդողած եմ, Որ հաւաքէ ու յափշտակութիւն ընէ եւ գանոնք փողոցներուն ցեխին պէս կոխկռտէ:

7 Բայց անհկա այնպէս չի մտածեր Ու սրտովը այնպէս չի խորհիր. Հապա իր միտքը դրեր է որ կորսնցնէ եւ շատ ազգեր բնաջինջ ընէ:

8 Վասն զի կ'ըսէ. «Միթէ իմ իշխաններս ամէնքն ալ թագաւորներ չե՞ն.

9 Քաղանէն Քարքամիսին պէս չէ՞. Եմաթը Արփաթին պէս չէ՞. Սամարիան Դամասկոսին պէս չէ՞:

10 Իմ ձեռքս տիրեց կռապաշտ թագաւորութիւններուն, Որոնց կուռքերը Երուսաղէմի ու Սամարիայի կուռքերէն շատ էին:

11 Միթէ Սամարիային ու անոր կուռքերուն ըրածիս պէս, Երուսաղէմին ու անոր կուռքերուն ալ պիտի չընե՞մ»:

12 Երբ Տէրը Սիօն լեռանը վրայ Ու Երուսաղէմի մէջ իր գործը կատարէ, Ասորեստանի թագաւորին հպարտացած սրտին պտուղը եւ անոր ամբարտաւան աչքերուն փառքը պիտի պատժեմ:

13 Քանզի անհկա կ'ըսէ. «Ես իմ ձեռքիս ուժովը Ու իմ իմաստութիւնովս ըրի ասիկա, Որովհետեւ ես խելացի եմ: Ազգերուն սահմանները վերցուցի Ու անոնց գանձերը յափշտակեցի եւ զօրաւորի պէս բնակիչները նուաճեցի:

14 Ու իմ ձեռքս ժողովուրդներուն ստացուածքը բոյնի պէս գտաւ եւ բոլոր երկիրը հաւաքեցի, Ինչպէս մէկը կը հաւաքէ թողուած հաւկիթները եւ շարժող կամ բերան բացող Կամ ճիչ հանող մը չեղաւ»:

15 Միթէ տապալը իրմով կտրող մարդուն դէմ կը գոռոզանա՞յ. Կամ սղոցը զինք գործածողին դէմ կը հպարտանա՞յ: Ասիկա այսպէս է՝ որպէս թէ գաւազանը զինք վերցնողը շարժէր եւ ցուպը բարձրացնէր զայն որ փայտ չէ:

16 Անոր համար Տէրը զօրքերու Տէրը Գէր մարդոց նիհարութիւն պիտի դրկէ Ու անոր փառքին տակ հրդեհ մը պիտի վառէ Բոցավառ հրդեհի պէս:

17 Իսրայէլի Լոյսը՝ կրակ Ու անոր Սուրբը բոց պիտի ըլլայ: Մէկ օրուան մէջ անոր փուշերն ու ցախերը Այրելով պիտի սպառէ:

18 Եւ անոր անտառին ու բարեբեր ագարակին փառքը, Հոգին ու մարմինը, պիտի հատցնէ եւ ան մարող հիւանդի՝ պէս պիտի ըլլայ:

19 Անոր անտառին մէջ մնացած ծառերը քիչ պիտի ըլլան, Այնպէս որ տղայ մը կարենայ անոնց թիւը համրել: ՈՄԱՆՔ ԵՏ ՊԻՏԻ ԳԱՆ

20 Այն օրը, Իսրայէլին մնացորդը Ու Յակոբին տանը ազատուածները, Անգամ մըն ալ պիտի չապաւինին զիրենք զարնողին. Հապա ճշմարտութեամբ՝ Տէրօջը՝ Իսրայէլի Սուրբին պիտի ապաւինին:

21 Մնացորդը՝ Յակոբին մնացորդը, Հզօր Աստուծոյն պիտի դառնայ:

22 Վասն զի քու ժողովուրդդ, ո՛վ Իսրայէլ, թէւ ծովու աւազին չափ ըլլայ, Անոնցմէ մնացորդ մը միայն պիտի դառնայ: Նախասահմանեալ աւերումը արդարութեամբ պիտի յարձակի:

23 Քանզի զօրքերուն Տէր Եհովան՝ բոլոր երկրին մէջ Նախասահմանեալ աւերումը պիտի գործադրէ:

24 Անոր համար զօրքերուն Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. «Ո՛վ Սիօնի մէջ բնակող ժողովուրդ, Ասորեստանցիէն մի՛ վախնար: Անհկա քեզ գաւազանով պիտի զարնէ եւ իր ցուպը քու վրադ պիտի վերցնէ Եգիպտացիներուն նման՝ »:

- ²⁵ Բայց շատ քիչ ժամանակի մէջ իմ բարկութիւնս պիտի դադրի Ու իմ սրտմտութիւնս անոնց կորուստին պիտի դառնայ:
- ²⁶ Զօրքերուն Տէրը անոր վրայ խարազան մը պիտի վերցնէ, Օրէքի վէմին քով Մադիամի հարուածին պէս: Իր գաւազանը ծովուն վրայ պիտի վերցնէ, Ինչպէս ըրաւ Եգիպտոսի մէջ:
- ²⁷ Այն օրը անոր բեռը քու կռնակէդ Ու անոր լուծը քու պարանոցէդ պիտի վերնայ Եւ լուծը գիրութեան պատճառով պիտի կտորի»:
- ²⁸ Անգէն քաղաքը եկաւ, Մագրոն անցաւ Ու իր կահ կարասիները Մաքմասի մէջ տեղաւորեց:
- ²⁹ Անցքէն անցան, Գաբայի մէջ իջեւան ըրին: Ռաման վախցաւ, Սաւուղին Գաբաան փախաւ:
- ³⁰ Ո՛վ Գաղղիմի աղջիկ, ձայնդ վերցուր, Լայիսին լսել տուր, ո՛վ խեղճ Անաթովթ` `:
- ³¹ Մադմենան հեռացաւ, Գեբեմին բնակիչները փախան:
- ³² Տակաւին այսօր Նոբին մէջ պիտի կենայ, Դէպի Սիօնին աղջկան լեռը, Երուսաղէմին բլուրը, Ձեռքը պիտի շարժէ:
- ³³ Ահա զօրքերու Տէր` Եհովան Ահաւոր զօրութեամբ գեղեցիկ ոստերը պիտի կտրէ Եւ բարձրահասակները պիտի կտրուին Ու բարձրերը պիտի ցածնան:
- ³⁴ Եւ անիկա անտառին խիտ ծառերը երկաթով պիտի կտրէ Ու Լիբանան Հզօրին ձեռքով պիտի իյնայ:

ՔԼՈՒՆ 11

- 3** Եսսէին բունէն շառաւիղ մը պիտի ելլէ Եւ անոր արմատէն ընծիւղ մը պիտի բուսնի
- ² Ու անոր վրայ պիտի հանգչի Տէրոջը Հոգին, Իմաստութեան ու հանճարի Հոգին, Խորհուրդի ու զօրութեան Հոգին, Գիտութեան եւ Աստուծոյ վախին Հոգին:
- ³ Անիկա Տէրոջը վախովը պիտի լեցուի Եւ իր աչքերուն տեսածին համեմատ պիտի չդատէ Ու իր ականջներուն լսածին համեմատ պիտի չյանդիմանէ:
- ⁴ Հապա աղքատին դատը արդարութեամբ պիտի տեսնէ Ու երկրին գրկուածներուն համար իրաւամբ պիտի յանդիմանէ: Իր բերնին գաւազանովը երկիրը պիտի զարնէ Ու իր շրթունքներուն հոգիովը ամբարիշտը պիտի մեռցնէ:
- ⁵ Իր մէջքին գօտին` արդարութիւնը Ու իր երիկամունքներուն գօտին հաւատարմութիւնը պիտի ըլլայ:
- ⁶ Գայլը գառին հետ պիտի բնակի Ու ինձը ուլին հետ պիտի պառկի: Հորթն ու առոյգ առիւծը եւ պարարտ զուարակը մէկտեղ պիտի արածին Ու զանոնք պզտիկ տղայ մը պիտի քշէ:
- ⁷ Կովը արջին հետ պիտի ճարակի, Անոնց ձագերը մէկտեղ պիտի պառկին: Առիւծը արջառի պէս յարդ պիտի ուտէ
- ⁸ Ու կաթնկեր տղան իժին ծակին վրայ պիտի խաղայ Եւ կաթէն կտրուածը ձեռքը քարբին բոյնին վրայ պիտի դնէ:
- ⁹ Անոնք պիտի չվնասեն ու չապականեն իմ բոլոր սուրբ լերանս վրայ: Քանգի երկիրը Տէրոջը գիտութիւնովը պիտի լեցուի, Ինչպէս ջուրերը ծովը կը ծածկեն:
- ¹⁰ Այն օրը Յեսսէին արմատը պիտի կանգնի ժողովուրդներուն դրօշակ ըլլալու համար: Ազգերը զանիկա պիտի փնտռեն Ու անոր հանգիստը փառաւոր պիտի ըլլայ:
- ¹¹ Եւ այն օրը Տէրը նորէն իր ձեռքը պիտի երկնցնէ, Որպէս զի Ասորեստանէն, Եգիպտոսէն, Պաթուրէսէն, Եթովպիայէն, Եղամէն, Սենաարէն, Եմաթէն Ու ծովուն կղզիներէն իրեն առնէ Իր ժողովուրդին մնացորդը:

¹² Եւ ազգերուն դրօշակը պիտի վերցնէ Ու Իսրայէլին աքսորուածները պիտի հաւաքէ Ու երկրին չորս անկիւններէն Յուդային ցրուածները պիտի հաւաքէ:

¹³ Եփրեմին նախանձը պիտի վերնայ Եւ Յուդան նեղողները պիտի կորսուին. Եփրեմը պիտի չնախանձի Յուդային: Յուդան պիտի չնեղէ Եփրեմը.

¹⁴ Հապա անոնք դէպի արեւմուտք Փղշտացիներուն ուսերուն վրայ պիտի թռչին Ու մէկտեղ արեւելքի բնակիչները պիտի կողոպտեն: Եղովմին ու Մովաբին վրայ ձեռքերնին պիտի երկնցնեն Ու Ամմոնին որդիները անոնց պիտի հնազանդին:

¹⁵ Տէրը Եգիպտոսին ծովին լեզուն պիտի կործանէ Եւ իր հովին սաստիկ զօրութիւնովը ձեռքը գետին վրայ պիտի շարժէ Ու զանիկա եօթը ծորի բաժնելով պիտի զարնէ, Այնպէս որ անոր վրայ կօշիկներով քալուի:

¹⁶ Իր ժողովուրդին մնացորդին համար Բանուկ ճամբայ մը պիտի ըլլայ Ասորեստանէն, Ինչպէս եղաւ Իսրայէլին, Այն օրը՝ երբ Եգիպտոսէն ելան:

ԳԼՈՒԽ 12

Այն օրը պիտի ըսես. «Ո՛վ Տէր, քեզ պիտի օրհնեն, Քանի որ թէւ ինծի բարկացած էիր՝ Սակայն բարկութիւնդ ինծմէ դարձուցիր Եւ զիս մխիթարեցիր:

² Ահա իմ փրկութիւնս Աստուած է: Ես անոր պիտի վստահիմ ու պիտի չվախնամ, Քանզի իմ զօրութիւնս ու օրհնութիւնս Տէր Եհովան է Ու անիկա է իմ փրկութիւնս»:

³ Ուրախութեամբ ջուր պիտի քաշէք Փրկութեան աղբիւրներէն.

⁴ Ու այն օրը պիտի ըսէք. «Գոհացէ՛ք Տէրոջմէն, անոր անո՛ւնը կանչեցէք, Անոր գործերը ազգերուն մէջ պատմեցէ՛ք, Յիշեցէ՛ք թէ անոր անունը բարձր է:

⁵ Տէրոջը սաղմոս ըսէ՛ք, Վասն զի անիկա մեծամեծ բաներ ըրաւ: Ասիկա բոլոր երկրի մէջ գիտցուած է:

⁶ Ո՛վ Սիօնի բնակիչներ, աղաղակեցէ՛ք ու ցնծացէ՛ք, Քանզի Իսրայէլի Սուրբը մեծ է ձեր մէջ»:

ԳԼՈՒԽ 13

Բաբելոնին համար տրուած պատգամը, որ Ամոսին որդիին Եսայիին յայտնուեցաւ:

² Մերկ լերանը վրայ դրօշակ տնկեցէ՛ք, Բարձր ձայնով կանչեցէք անոնց, Ձեռքով նշան ըրէք, որպէս զի իշխաններուն դռները մտնեն:

³ Իմ որոշածներուս հրաման ըրի. Իմ զօրաւորներս, իմ փառքիս համար ուրախացողները, Իմ բարկութիւնս գործադրելու կանչեցի:

⁴ Լեռներուն վրայ բազմութեան ձայն մը կայ, Մեծ ժողովուրդի մը ձայնին պէս, Մէկտեղ հաւաքուած ազգերու թագաւորութիւններուն աղմուկին ձայնը կայ. Զօրքերու Տէրը պատերազմի համար իր զօրքերը աչքէ կ'անցնէ:

⁵ Հեռաւոր երկրէն, երկնքի ծայրէն, Տէրը ու անոր բարկութեանը գործիքները Բոլոր երկիրը աւերելու կու գան:

⁶ Ողբացէ՛ք, վասն զի Տէրոջը օրը մօտ է. Անիկա Ամենակարողէն եկած աւերման պէս պիտի գայ:

⁷ Անոր համար բոլոր ձեռքերը պիտի թուլնան Ու ամէն մարդու սիրտ պիտի հալի:

⁸ Անոնք պիտի սոսկան: Նեղութիւն ու անձկութիւն պիտի տիրէ անոնց, Ծննդական կնոջ պէս ցաւ պիտի քաշեն: Ամէն մարդ իր ընկերին վրայ պիտի նայի ու ապշի: Անոնց երեսները բոցագոյն պիտի ըլլան:

⁹ Ահա Տէրոջը օրը կու գայ՝ Անգթութեամբ, սրտմտութեամբ եւ սաստիկ բարկութեամբ,

Որպէս զի երկիրը աւերակ դարձնէ Ու մեղաւորները անկէ բնաջինջ ընէ:

10 Վասն զի երկնքի աստղերն ու անոնց համաստեղութիւնները իրենց լոյսը պիտի չտան: Արեւը իր ելած ատենը պիտի խաւարի եւ լուսինը իր լոյսը պիտի չտայ:

11 Ես պիտի պատժեմ աշխարհը իր չարութեանը համար եւ ամբարիշտները՝ իրենց անօրէնութեանը համար: Հպարտներուն ամբարտաւանութիւնը պիտի դադրեցնեմ եւ բռնաւորներուն գոռոզութիւնը պիտի ցածցնեմ:

12 Մարդը զուտ ոսկիէն Ու Ուրիշի ոսկիէն պատուական պիտի ընեմ:

13 Ուստի պիտի սարսեմ երկինքը Ու երկիր իր տեղէն պիտի սասանի Ջօրքերու Տէրոջը սրտմտութիւնովը՝ Անոր սաստիկ բարկութեանը օրը:

14 Բաբելոնի բնակիչները հալածուած այծեամի պէս պիտի ըլլան Ու մոլորած ոչխարներու պէս, ու զանոնք հաւաքող մը պիտի չըլլայ: Անոնց ամէն մէկը իր ժողովուրդին պիտի դառնայ եւ ամէն մարդ իր երկիրը պիտի փախչի:

15 Ով որ գտնուի՝ պիտի խոցուի եւ ով որ գտնուի՝ սուրով պիտի իյնայ:

16 Անոնց տղաքը աչքերնուն առջեւ գետինը պիտի զարնուին, Անոնց տունները պիտի կողոպտուին եւ անոնց կիները պիտի պղծուին:

17 Ահա անոնց դէմ Մարերու ազգը ոտքի պիտի հանեմ, Որոնք արծաթը բանի տեղ չեն դնել Ու ոսկիէն չեն ախորժիր:

18 Անոնց աղեղները երիտասարդները պիտի խոցեն Ու անոնք որովայնի պտուղին գթութիւն պիտի չընեն: Անոնց աչքը պիտի չգթայ տղաքներուն:

19 Թագաւորութիւններուն փառքը եւ Քաղղէացիներուն փառաւորութեանը պարծանքը եղող Բաբելոնը Տակնուվրայ պիտի ըլլայ, Ինչպէս Աստուած Սողոմն ու Գոմորը կործանեց:

20 Հոն յաւիտեան բնակութիւն պիտի չըլլայ եւ ազգէ ազգ մարդ պիտի չբնակի: Հոն Արաբացիները վրան պիտի չկանգնեցնեն եւ հովիւները իրենց հօտը հոն պիտի չպառկեցնեն:

21 Հապա հոն վայրենի կատուներ՝ պիտի պառկին Ու անոնց տունները ոռնացող անասուններով պիտի լեցուին եւ հոն ջայլամներ պիտի բնակին Ու հոն այծամարդէր պիտի կաքաւեն:

22 Անոր պալատներուն մէջ բորենիներ Ու զբօսանքի տուններուն մէջ ճագարներ պիտի կանչուըռտեն: Եւ անոր ժամանակը հասնելու վրայ է Ու անոր օրերը ա՛լ պիտի չերկննան:

ԳԼՈՒԽ 14

1 Վասն զի Տէրը պիտի ողորմի Յակոբին եւ Իսրայէլը նորէն պիտի ընտրէ Ու զանոնք իրենց երկրին վրայ պիտի հանգստացնէ. Օտարազգիները պիտի միանան անոնց Ու Յակոբին տանը պիտի յարին:

2 Ժողովուրդները պիտի առնեն ու իրենց տեղը պիտի տանին: Իսրայէլին տունը պիտի ժառանգէ զանոնք Տէրոջը երկրին վրայ, Իբրեւ ծառաներ եւ աղախիններ եւ անոնք զիրենք գերի տանողները գերի պիտի առնեն Ու իրենց բռնութիւն ընողներուն վրայ պիտի տիրեն:

3 Երբ Տէրը քեզ հանգստացնէ քու աշխատանքդ, տանջանքդ ու քու վրադ դրուած ծանր ծառայութենէն,

4 Բաբելոնի թագաւորին համար այս առակը խօսիր ու ըսէ՛. Ի՛նչպէս դադրեցաւ բռնութիւն ընողը, Ի՛նչպէս դադրեցաւ հարկապահանջ քաղաքը:

5 Տէրը՝ ամբարիշտներուն գաւազանը Ու իշխողներուն ցուպը կոտրեց:

6 Սրտմտութեամբ եւ անդադար հարուածով ազգերը զարնողը, Բարկութեամբ

ժողովուրդներուն վրայ իշխողը Հիմա կը հալածուի ու արգիլող մը չկայ:

⁷ Բոլոր երկիրը հանգստացաւ ու հանդարտեցաւ Եւ ցնծութեան ծայներ կը հանեն:

⁸ Նաեւ մայրիները ու Լիբանանի եղեւինները Քեզի համար կ'ուրախանան ու կ'ըսեն.
'Քանի որ դուն պառկեր ես, Մեր վրայ փայտ կտրող չելաւ':

⁹ Դժոխքը վարէն քեզի համար դողդեցաւ, Որպէս զի քու գալուստդ դիմաւորէ: Քեզի համար արթնցուց մեռելները, Երկրի բոլոր իշխանները Եւ բոլոր ազգերուն թագաւորները Իրենց աթոռներէն վերցուց:

¹⁰ Անոնք պիտի պատասխանեն ու քեզի ըսեն. 'Միթէ դո՞ւն ալ մեզի պէս տկարացար Ու մեզի նմանեցար':

¹¹ Քու փառքդ եւ տաւիղներուդ ծայնը գերեզմանը իջան. Քու տակդ զեռուններ տարածուեցան Ու որդերը քեզ կը ծածկեն:

¹² Ով ամտուն ծագող Արուսեակ, Ի՞նչպէս երկնքէն ինկար Ու մինչեւ գետինը կործանեցար, Դուն որ ազգերը նկուն կ'ընէիր:

¹³ Դուն սրտիդ մէջ ըսած էիր. 'Երկինքը պիտի ելլեմ Ու իմ աթոռս Աստուծոյ աստղերէն վեր պիտի բարձրացնեմ Եւ ժողովի լեռը, հիւսիսի քովերը պիտի բնակիմ.

¹⁴ Ամպերու բարձրութիւններուն վրայ պիտի ելլեմ, Բարձրելոյն պիտի նմանիմ':

¹⁵ Բայց ահա դժոխքը կ'իջնես, գութին խորունկ տեղերը:

¹⁶ Քեզ տեսնողները քու վրադ պիտի զարմանան Ու քեզի նայելով պիտի ըսեն. 'Աս այն մարդն է, որ երկիրը կը սարսէր, Թագաւորութիւնները կը դողացնէր,

¹⁷ Աշխարհս անապատ կը դարձնէր, Անոր քաղաքները աւերակ կ'ընէր Ու իր գերիները տուներնին չէր դրկեր':

¹⁸ Ազգերուն բոլոր թագաւորները Ամէն մէկը պատուով իր տանը մէջ կը պառկի:

¹⁹ Բայց դուն գարշելի ընծիւղի մը պէս, Գութի քարերուն մէջ իջնող, Սուրով խոցուած մեռելներուն հանդերձին պէս, Ոտքի տակ կոխուած դիակի պէս Քու գերեզմանէդ դուրս նետուեցար:

²⁰ Դուն թաղումով անոնց հետ չմիացար, Քանզի քու երկիրդ աւերեցիր Ու ժողովուրդդ սպաննեցիր: Չարերուն սերունդը յաւիտեան պիտի չիշուի:

²¹ Կոտորած պատրաստեցէ՛ք անոր տղոցը, Իրենց հայրերուն անօրէնութեանը համար, Որպէս զի չեղլեն ու երկիրը չժառանգեն Եւ աշխարհի երեսը թշնամիներով չլեցնեն»:

²² Քանզի զօրքերու Տէրը կ'ըսէ. «Անոնց վրայ պիտի ելլեմ Եւ Բաբելոնի անունն ու մնացորդը Եւ զաւակն ու սերունդը պիտի բնաջնջեմ:

²³ Չանիկա՝ ոգնիներուն ժառանգութիւն Ու ջուրի լճակներ պիտի ընեմ Եւ կորստեան աւելով պիտի ալեմ զանիկա»:

²⁴ Չօրքերու Տէրը երդում ըրաւ ու ըսաւ. «Ինչպէս ծրագրեցի, անշուշտ այնպէս պիտի ըլլայ Ու ինչ որ որոշեցի, ա՛ն պիտի կատարուի:

²⁵ Ասորեստանցին իմ երկրիս մէջ պիտի կոտորեն Ու զանիկա լեռներուս վրայ պիտի կոխկռտեն Եւ անոր լուծը անոնց վրայն պիտի վերնայ Ու անոր բեռը՝ անոնց ուսէն»:

²⁶ Բոլոր երկրի համար որոշուած նախասահմանութիւնը ասիկա է: Բոլոր ազգերուն վրայ երկնցած ձեռքը ասիկա է:

²⁷ Քանի որ զօրքերու Տէրը նախասահմանեց, Ո՞վ կրնայ զանիկա խափանել: Անոր ձեռքը երկնցած է, Ո՞վ կրնայ զանիկա ետ դարձնել:

²⁸ Աքազ թագաւորին մահուան տարին այս պատգամը եղաւ.

²⁹ «Ո՞վ Փղշտացիներու երկիր, Քեզ զարնողին գաւազանը կոտրուելուն համար մի՛ ուրախանար. Քանզի օծին արմատէն քարք պիտի ելլէ Ու անոր պտուղը կիզող թեւաւոր օձ պիտի ըլլայ:

³⁰ Աղքատներուն անդրանիկները պիտի կերակրուին Ու չքաւորները ապահովութեամբ

պիտի պառկին: Քու արմատդ սուրով պիտի կորսնցնեն Ու անկա քու մնացորդդ պիտի մեռնէ:

³¹ Ողբա՛, ո՛վ դուռ, աղաղակէ՛, ո՛վ քաղաք, Ղո՛ւն, ո՛վ Փղշտացիներու երկիր, տակնուվրայ պիտի ըլլաս, Քանգի հիւսիսէն ծուխ մը կու գայ Ու անոր զօրքերէն փախստական մը պիտի չըլլայ»:

³² Ազգերու դեսպաններուն ի՞նչ պատասխան պիտի տրուի. «Տէրը Սիօնի հիմները հաստատեց Ու անոր ժողովուրդին աղքատները հոն պիտի ապաստանին»:

ՔԼՈՒԽ 15

Մովաբին պատգամը: Յիրաւի Մովաբին Ար քաղաքը գիշերով յարձակում կրեց ու կործանուեցաւ. Յիրաւի Մովաբին Կիր քաղաքը գիշերով յարձակում կրեց ու կործանուեցաւ:

² Անկա տաճարն ու Դբբն Եւ բարձր տեղերը ելաւ լալու համար: Մովաբ պիտի ողբայ Նաբաւի ու Մեդաբայի համար: Անոր բոլոր գլուխները կնտակ պիտի ըլլան, Ամէն մօրուք պիտի կտրուի:

³ Անոր փողոցներուն մէջ քուրձ պիտի հագնին, Անոր տանիքներուն ու հրապարակներուն մէջ Ամէնքը պիտի ողբան ու լան,

⁴ Եսեբոնն ու Եղէաղէն պիտի աղաղակեն: Անոնց ձայնը մինչեւ Յասսա պիտի լսուի: Անոր համար Մովաբին սպառազէնները պիտի կոծեն, Իրենց հոգին պիտի խռովուի:

⁵ Իմ սիրտս Մովաբին համար պիտի աղաղակէ: Անոր փախստականները երեք տարեկան երինջի պէս մինչեւ Սեգովը պիտի փախչին. Քանգի Դուիթին զառիվերէն լալով պիտի ելլեն, Վասն զի Որոնայիմի ճամբան կոտորածի աղաղակ պիտի հանեն:

⁶ Քանգի Նեմերիմին ջուրերը կ'արուին, Քանգի խոտը կը չորնայ, կանանչ խոտը կը հատնի Ու կանանչեղէն չի մնար:

⁷ Անոր համար իրենց ստացած հարստութիւնը Ու բոլոր պահածնին ուռիներուն ծորը պիտի տանին.

⁸ Քանգի աղաղակը շրջապատեց Մովաբին սահմանը: Անոր ողբը՝ մինչեւ Եգլայիմ, Անոր ողբը մինչեւ Բերելիմ հասաւ:

⁹ Քանգի Դեմոնին ջուրերը արիւնով պիտի լեցուին. Քանգի Դեմոնին վրայ աւելի չարիք Ու Մովաբէն ազատուածներուն Ու երկրին մնացորդին վրայ առիւծներ պիտի դրկեն:

ՔԼՈՒԽ 16

Դրկեցէ՛ք գառը երկրին տիրողին, Վէմէն անապատին ճամբով Սիօնին աղջկան լեռը:

² Մովաբին աղջիկները Առնոնին անցքերուն քով՝ Բոյնէն վնասուած թափառական թռչունի պէս պիտի ըլլան:

³ «Խորհո՛ւրդ տուր, դատաստա՛ն ըրէ: Քու հովանիդ կէսօրուան ատեն գիշերի պէս դի՛ր, Աքսորուածները պահէ՛ ու փախստականները մի՛ յանձներ:

⁴ Աքսորուածները թող քու քովդ պանդուխտի պէս բնակին, ո՛վ Մովաբ. Դուն զանոնք ծածկէ հալածողէն: Քանգի բռնաւոր չմնաց, աւերողը պակսեցաւ Եւ կոխկռտողները երկրին վրայէն վերցուեցան:

⁵ Աթոռը ողորմութեամբ պիտի հաստատուի Եւ անոր վրայ Դաւիթին խորանին մէջ Այնպիսի դատաւոր մը պիտի նստի ճշմարտութեամբ, Որ իրաւունքը պիտի փնտռէ Ու արդարութիւնը շուտով պիտի գործադրէ»:

⁶ Մովաբին ամբարտաւանութիւնը լսեցինք: Անկա խիստ ամբարտաւան է: Անոր

գոռոզութիւնը, ամբարտաւանութիւնն ու սրտմտութիւնը լսեցինք: Անոր սնապարծ խօսքերը պարապ են:

⁷ Այս պատճառով Մովսէս պիտի ողբայ, Ամէնքը պիտի ողբան Մովսէսին համար: Կիրհարէսէթին հիմերուն վրայ պիտի հեծեժէք, Անոնք իրապէս կործանուած են:

⁸ Քանզի Եսեբոնին դաշտերը նուաղեցան. Ազգերու իշխանները Սեբամային որթատունկին ամենէն պատուական ճիւղերը կոտրեցին, Որոնք մինչեւ Յագեր հասեր էին եւ անապատը շրջապատեր էին: Անոր շառաւիղները երկնալով՝ ծովէն անցեր էին:

⁹ Ասոր համար Սեբամային որթատունկին վրայ Յագերին լացովը պիտի լամ. Ձեզ աչքիս արցունքովը պիտի ոռոգեմ, ո՛վ Եսեբոն ու Եղէաղէ, Վասն զի ձեր ամառնային պտուղին ու հունձքին համար եղած աղաղակը դադրեցաւ:

¹⁰ Պտղաբեր արտերէն ուրախութիւնն ու ցնծութիւնը պիտի վերնան, Այգիներու մէջ երգերու եւ ցնծութեան ծայն պիտի չլսուի: Հնձանի մէջ ա՛լ գինի պիտի չկոխեն: Անոնց աղաղակը վերջացուցի:

¹¹ Այս պատճառով իմ հոգիս՝ Մովսէսին համար Ու սիրտս Կիրհարէսէթին համար քնարի պէս ծայն պիտի տայ:

¹² Այն ատեն պիտի երեւնայ թէ ինչպէս Մովսէս իր բարձր տեղը երթալով պիտի յոգնի Ու իր սրբարանը պիտի մտնէ աղօթք ընելու համար, Բայց օգուտ մը պիտի չունենայ:

¹³ Այս է այն խօսքը որ Տէրը շատոնց Մովսէսին համար ըսեր էր:

¹⁴ Բայց հիմա Տէրը խօսեցաւ ու ըսաւ. «Երեք տարուան մէջ, վարձկանի տարիներու պէս, Մովսէսին փառքը պիտի անարգուի Այն բոլոր մեծ բազմութիւնովը Եւ մնացորդը խիստ փոքր ու տկար պիտի ըլլայ»:

ԳԼՈՒԽ 17

Դամասկոսին պատգամը: «Ահա Դամասկոսը քաղաք ըլլալէ պիտի դադրի Ու աւերակի շեղջ մը պիտի ըլլայ:

² Անոր քաղաքները պիտի լքուին, Հօտերու փարախներ պիտի ըլլան, Որպէս զի անոնք պառկին ու վախճնող չըլլայ:

³ Եփրեմի պարիսպը պիտի վերնայ Եւ Դամասկոսի ու Ասորիներու մնացորդէն՝ թագաւորութիւնը: Անոնք Իսրայէլի որդիներուն փառքին պէս պիտի ըլլան», Կ'ըսէ զօրքերու Տէրը:

⁴ «Այն օրը Յակոբին փառքը պիտի պակսի Ու անոր մարմնին գիրութիւնը պիտի նիհարնայ:

⁵ Այնպէս պիտի ըլլայ, ինչպէս հնձողը, երբ ցորեն կը հնձէ, Թեւին վրայ հասկերը կը ժողվէ: Ռափայիներուն հովիտը հասկեր քաղողին պէս պիտի ըլլայ:

⁶ Ինչպէս ձիթենին կը թօթուեն Ու բարձր ոստին ծայրը՝ երկու երեք հաստ Եւ խիստ պտղաբեր ոստին վրայ չորս հինգ հաստ կը մնայ, Անոր վրայ ալ միայն ճիւղեր պիտի մնան», Կ'ըսէ Իսրայէլի Տէր Աստուածը:

⁷ Այն օրը մարդիկ իրենց Ստեղծիչին պիտի նային Ու իրենց աչքերը Իսրայէլին Սուրբը պիտի դիտեն:

⁸ Եւ իրենց ձեռագործ սեղաններուն վրայ պիտի չնային: Իրենց մատներուն շինածը, Թէ՛ Աստարովթին կուռքերը, Թէ՛ արեգակին կուռքերը պիտի չդիտեն:

⁹ Այն օրը անոր ամուր քաղաքները, Իսրայէլի որդիներուն երեսէն լքուած Անպիտան թուփերու եւ բարձր ոստերու պիտի նմանին Ու աւերակ պիտի ըլլան:

¹⁰ Քանի որ դուն քու փրկութեանդ Աստուածը մոռցար Եւ քու զօրութեանդ Վէմը չիշեցիր, Անոր համար հաճելի տունկեր պիտի տնկես Եւ օտար երկրէ բերուած տունկեր պիտի տնկես:

- ¹¹ Տնկածդ ցորեկը պիտի աճեցնես Ու ցանածդ առաւօտուն պիտի բուսցնես, Բայց բերքին օրը հունձքը պիտի պակսի Եւ սաստիկ տրտմութիւն պիտի ըլլայ:
- ¹² Վա՛յ շատ ժողովուրդներու բազմութեանը, Որոնք ծովու ձայնին պէս կը գոռան Ու վա՛յ ժողովուրդներու աղմուկին՝ Որոնք սաստիկ ջուրերու ձայնին պէս կը գոչեն:
- ¹³ Ժողովուրդները շատ ջուրերու ձայնին պէս կը գոչեն, Բայց Աստուած զանոնք պիտի յանդիմանէ. Ուստի հեռու պիտի փախչին Ու լեռներուն վրայի մղեղին պէս հովին երեսէն Եւ մրրիկին առջեւէն քշուած փոշիին պէս պիտի հալածուին:
- ¹⁴ Ու իրիկունները խռովութիւն պիտի գայ Ու առտու չեղած բնաջինջ պիտի ըլլան: Մեզ յափշտակողներուն բաժինը Ու մեզ կողոպտողներուն վիճակը ասիկա է:

ԳԼՈՒԽ 18

- Ո՛վ** Եթովպիացիներու գետերուն անդիի կողմը եղող Թելերով հովանաւոր երկիր,
- ² Որ ծովէն՝ պրտուեղէն նաւակներով Զուրի երեսին վրայէն դեսպաններ կը դրկէ: Ո՛վ արագընթաց դեսպաններ, գացէ՛ք Երկայնահասակ ու լերկ՝ ազգին, Սկիզբէն մինչեւ հիմա ահեղ ժողովուրդին, Խիստ զօրաւոր ու ամէնքը կոխկռտող ազգին, Որուն երկիրը գետերը կը կտրեն:
- ³ Ո՛վ աշխարհի բնակիչներ, Ու երկրի վրայ բնակողներ, Երբ լեռներուն վրայ դրօշակ բարձրացուի՝ նայեցէ՛ք Ու երբ փող հնչուի՝ լսեցէ՛ք:
- ⁴ Քանգի Տէրը ինծի այսպէս ըսաւ. «Ես հանգիստ պիտի ըլլամ ու իմ բնակարանէս պիտի նայիմ՝ Խոտի վրայի՝ պայծառ տաքութեանը պէս Ու հունձքերու տաքութեանը մէջ ցօղաբեր ամպի պէս»:
- ⁵ Քանգի հունձքի ժամանակէն առաջ, Երբ ընծիւղը մեծնայ Ու ծաղիկը ազոխ ըլլալով հասնելու ըլլայ, Անիկա ճիւղերը յօտոցով պիտի կտրէ Եւ ուռերը պիտի փրցնէ մետէ:
- ⁶ Անոնք մէկտեղ լեռներու թռչուններուն Ու երկրի գազաններուն պիտի թողուին: Թռչունները ամառը անոնց վրայ պիտի անցընեն Ու երկրի բոլոր գազանները անոնց վրայ պիտի ձմեռեն:
- ⁷ Այն ժամանակ զօրքերու Տէրօջը ընծայ պիտի բերուի՝ Երկայնահասակ ու լերկ ժողովուրդէն՝ Սկիզբէն մինչեւ հիմա ահեղ ժողովուրդէն՝ Խիստ զօրաւոր ու ամէնքը կոխկռտող ազգէն, Որուն երկիրը գետերը կը կտրեն՝ Զօրքերու Տէրօջը անուանը տեղ՝ Սիօն լեռը՝ ընծայ պիտի բերեն:

ԳԼՈՒԽ 19

- Ե**գիպտոսին պատգամը: Ահա Տէրը թեթեւընթաց ամպի վրայ հեծեր է Ու Եգիպտոս կը մտնէ: Անոր երեսէն Եգիպտոսին կուռքերը պիտի սարսռան Ու Եգիպտոսին սիրտը իր ներսիդին պիտի հալի:
- ² «Եգիպտացիները պիտի գրգռեն Եգիպտացներուն դէմ: Ամէն մէկը իր եղբօրը հետ եւ ամէն մէկը իր ընկերին հետ, Քաղաք քաղաքի հետ ու թագաւորութիւն թագաւորութեան հետ Պատերազմ պիտի ընէ:
- ³ Եգիպտոսին ոգին իր ներսիդին պիտի նուաղի Եւ ես անոր խորհուրդը պիտի ցրուեմ: Անոնք կուռքերու, կախարդներու, Վիուկներու ու նշանագէտներու պիտի հարցնեն:
- ⁴ Եգիպտացիները խստասիրտ տիրոջ մը ձեռքը պիտի մատնեն: Անոնց վրայ անգութ թագաւորութիւն պիտի տիրէ», Կ'ըսէ զօրքերու Տէրը՝ Եհովան:
- ⁵ Եւ ջուրերը ծովէն պիտի պակսին Ու գետը պիտի ցամքի ու չորնայ:
- ⁶ Գետերուն ջուրերը պիտի քաշուին՝ Ու պարսպապատ քաղաքներուն՝ գետերը

պիտի պարպուին ու չորնան, Եղեգն ու պրտուն պիտի թառամին:

7 Գետին քով ու գետին եզերքին վրայ եղող մարգարիտները Եւ գետին բոլոր վարուցանը Պիտի չորնան, ցիրուցան ըլլան ու կորսուին:

8 Զկնորսներն ալ պիտի հեծեն Ու գետին բոլոր կարթընկէցները պիտի ողբան, Զուրին վրայ ցանց նետողները պիտի տրտմին:

9 Բարակ քթան գործողները Ու ճերմակ կտաւ հինողները պիտի ամչնան:

10 Անոր սիւները պիտի կոտրտին Ու բոլոր վարձք առնողներուն հոգին պիտի տրտմի:

11 Իրաւ որ Տայանիսին իշխանները յիմարներ են. Փարաւոնին իմաստուն խորհրդականներուն խորհուրդը անասնական է: Ի՞նչպէս Փարաւոնին կրնաք ըսել՝ «Ես իմաստուններու որդի եմ, Ես հին թագաւորներու որդի եմ»:

12 Արդ՝ ո՞ր են քու իմաստուններդ, Որ հիմա քեզի պատմեն ու իմացընեն թէ զօրքերու Տէրը ի՞նչ վճռեր է Եգիպտոսին համար:

13 Տայանիսին իշխանները յիմարացան. Մեմփիսին իշխանները խաբուեցան. Իր ցեղերուն գլխաւորները Եգիպտոսը մոլորեցուցին:

14 Տէրը անոր մէջ մոլորութեան ոգի խառնեց Ու անոնք Եգիպտոսը իր ամէն գործի մէջ մոլորեցուցին, Ինչպէս փսխող գինովը կը մոլորի:

15 Եգիպտոսի մէջ գործ պիտի չըլլայ, Որ գլուխ կամ պոչ եղողը Արմաւենիի ոստ կամ կնիւն գործէ:

16 Այն օրը Եգիպտոս կիներու պէս պիտի ըլլայ Ու պիտի դողայ եւ զարհուրի Զօրքերու Տէրոջը ձեռքին շարժումէն, Որ պիտի բարձրացնէ անոր վրայ:

17 Յուդային երկիրը Եգիպտացիներուն արհաւիրք պիտի ըլլայ: Ով որ զանկկա յիշէ՝ պիտի վախնայ Զօրքերու Տէրոջը խորհուրդին պատճառով, Որ անոր դէմ սահմաներ է:

18 Այն օրը Եգիպտոսի մէջ Քանանի լեզուն խօսող Եւ զօրքերու Տէրոջը անունովն երդում ընող Հինգ քաղաք պիտի ըլլայ: Մէկը Արեգ քաղաք պիտի կոչուի:

19 Այն օրը Եգիպտոսի մէջ Տէրոջը համար սեղան Ու անոր սահմանին քով Տէրոջը համար կոթող մը պիտի ըլլայ:

20 Անիկա Եգիպտացիներու երկրին մէջ Զօրքերու Տէրոջը համար նշան ու վկայութիւն պիտի ըլլայ. Վասն զի բռնաւորներուն պատճառով Տէրոջը պիտի աղաղակեն Ու անիկա ազատարար մը ու մեծ մարդ մը դրկելով անոնց՝ պիտի ազատէ զանոնք:

21 Տէրը Եգիպտոսի մէջ պիտի յայտնուի Ու Եգիպտացիները պիտի ճանչնան Տէրը Եւ զոհեր ու պատարագներ պիտի մատուցանեն Եւ Տէրոջը ուխտ պիտի ընեն ու կատարեն:

22 Տէրը Եգիպտացիները պիտի զարնէ: Պիտի զարնէ բայց պիտի բժշկէ Եւ անոնք Տէրոջը պիտի դառնան Ու անիկա պիտի ընդունի զանոնք ու պիտի բշկէ:

23 Այն օրը Եգիպտոսէն դէպի Ասորեստան բանուկ ճամբայ պիտի ըլլայ Ու Ասորեստանցիները Եգիպտոս ու Եգիպտացիները Ասորեստան պիտի երթան Ու Եգիպտացիները Ասորեստանցիներուն հետ Աստուծոյ պիտի ծառայեն:

24 Այն օրը Իսրայէլ երրորդ պիտի ըլլայ Եգիպտոսի ու Ասորեստանի հետ Ու երկրին մէջ օրհնութիւն պիտի ըլլայ:

25 Քանզի զօրքերու Տէրը զանկկա պիտի օրինէ Ու պիտի ըսէ. «Օրհնեալ ըլլայ իմ ժողովուրդս՝ Եգիպտոս Ու իմ ձեռքերուս գործը՝ Ասորեստան Եւ իմ ժառանգութիւնս՝ Իսրայէլ»:

Երբ Տարաթան Ասորեստանի Սարգոն թագաւորէն զրկուելով՝ Ազովտոս գնաց ու Ազովտեսին դէմ պատերազմեցաւ ու առաւ,

² Այն ժամանակ Տէրը Ամովսի որդիին Եսայիին միջոցով խօսեցաւ՝ ըսելով. «Գնա՛, մէջքէդ քուրձդ հանէ՛ ու ոտքերէդ կօշիկներդ»։ Անիկա այնպէս ըրաւ եւ սկսաւ մերկ ու բոկոտն շրջիլ։

³ Տէրը ըսաւ. «Ինչպէս իմ ծառաս Եսայի երեք տարի մերկ ու բոկոտն շրջեցաւ, որպէս զի Եգիպտոսի ու Եթովպիայի համար նշան ու ցոյց ըլլայ,

⁴ Այնպէս ալ Ասորեստանի թագաւորը Եգիպտացիները պիտի գերէ ու Եթովպիացիները պիտի աքսորէ երիտասարդներն ու ծերերը՝ մերկ, բոկոտն եւ իրենց ամօթոյքը բաց՝ Եգիպտոսի նախատինք պիտի ըլլան։

⁵ Անոնք պիտի սոսկան ու ամչնան Եթովպիայէն, որ իրենց ապաւնն էր ու Եգիպտոսէն, որ իրենց փառքն էր։

⁶ Այն օրը այս ծովեզերեայ երկրին բնակիչները պիտի ըսեն. ‘Ահա այսպէս եղաւ մեր ապաստանարանը՝ ուր մենք Ասորեստանի թագաւորին երեսն ազատելու համար ու օգնութիւն գտնելու համար փախանք։ Ուրեմն մենք ի՞նչպէս պիտի ազատինք’»։

ՔԼՈՒԽ 21

Ծովուն անապատին պատգամը։ Հարաւէն յարձակող մորիկներուն պէս Անիկա անապատէն, սոսկալի երկրէն կու գայ։

² Ինծի վշտալի տեսիլք մը յայտնուեցաւ։ Յափշտակողը կը յափշտակէ ու կործանողը կը կործանէ։ Ո՛վ Եդեմացիներ, վե՛ր ելէք. ո՛վ Մարեր, պաշարեցէ՛ք։ Անոր պատճառած բոլոր հառաչանքը դադրեցուցի։

³ Ասոր համար երիկամունքս ցաւով լեցուեցաւ Ու ծննդական կնոջ ցաւերուն պէս ցաւեր բռնեցին զիս։ Այնպէս կծկուած եմ, որ չեմ կրնար լսել, Այնպէս խռոված եմ, որ չեմ կրնար տեսնել՝ ։

⁴ Սիրտս շփոթեցաւ, արհաւիրքը զիս դողացուց. Իմ ուրախութեանս գիշերը ինծի սրտադողի գիշեր ըրաւ։

⁵ Սեղան կը պատրաստեն, դէտեր կը դնեն, կ’ուտեն կը խմեն. Ելէ՛ք, ո՛վ իշխաններ, վահանները օծեցէ՛ք։

⁶ Քանզի Տէրը ինծի այսպէս ըսաւ. «Գնա՛, դէտ մը դի՛ր, որ տեսածը պատմէ»։

⁷ Անիկա հեծեալներ տեսաւ, երկու ծիաւոր Ու էշերու վրայ հեծեալներ եւ ուղտերու վրայ հեծեալներ։ Ուշադրութեամբ, մեծ ուշադրութեամբ մտիկ ըրաւ

⁸ Ու աղաղակեց առիծի պէս. «Ո՛վ Տէր, ես ցորեկը միշտ իմ դիտանոցիս մէջ կը կայնիմ Ու բոլոր գիշերը իմ պահպանութեանս տեղը կը կենամ։

⁹ Ահա հեծեալ մարդիկ, Երկու ծիաւոր՝ կու գան»։ Նաեւ պատասխան տուաւ ու ըսաւ. «Ինկաւ Բաբելոն, ինկաւ Ու անոր աստուածներուն բոլոր արձանները Կոտրտեցան ու գետինը նետուեցան»։

¹⁰ Ով իմ ժողովուրդս՝ ցորենի նման կամնուած ու հոսուած, Ես ձեզի պատմեցի, ինչ որ լսած էի Զօրքերու Տէրոջմէն, Իսրայէլի Աստուծմէն։

¹¹ Սէիրէն ձայն մը կու գայ ինծի. «Ո՛վ պահապան, գիշերուան համար ի՞նչ լուր, Ո՛վ պահապան, գիշերուան համար ի՞նչ լուր կայ»։

¹² Պահապանը կ’ըսէ. «Առաւօտը կու գայ ու նաեւ գիշերը. Եթէ կ’ուզէք հարցնել, հարցուցէ՛ք. Դարձէ՛ք ու եկէ՛ք»։

¹³ Արաբիայի անտառին մէջ գիշերը պիտի անցընէք, Ո՛վ Դեղանացիներու կարաւաններ։

¹⁴ Ո՛վ Թեմայի երկրի բնակիչներ, Ծարաւին առջեւ ջրով ելէ՛ք, Փախստականին առջեւ

հացով եկէ՛ք:

15 Վասն զի անոնք կը փախչին սուրբն առջեւէն, Քաշուած սուրին առջեւէն Ու լարուած աղեղին առջեւէն Եւ սաստիկ պատերազմին առջեւէն:

16 Քանզի Տէրը ինծի այսպէս ըսաւ. «Մէկ տարուան մէջ՝ վարձկանի տարիներու պէս՝ Կեդարին բոլոր փառքը պիտի վերջանայ

17 Ու աղեղնաւորներուն՝ մնացած թիւը, Կեդարին որդիներուն զօրաւոր մարդիկը պիտի քիչնան, Քանզի Իսրայէլին Տէր Աստուածը խօսեցաւ»:

ԳԼՈՒԽ 22

 իմա ձեզի ի՞նչ եղաւ, Որ ամէնքդ տանիքներու վրայ ելաք:

2 Ով խռովութեամբ լեցուած Աղմուկի քաղաք՝ զքօսասէր քաղաք Քու սպաննուածներդ սուրով սպաննուած չեն Ու պատերազմի մէջ չմեռան:

3 Բոլոր իշխաններդ մէկէն փախան, Աղեղնաւորներէն կապուեցան: Քու ժողովուրդիդ հեռու փախչողներէն Բոլոր գտնուածները մէկտեղ կապուեցան:

4 Անոր համար ըսի. «Թո՛ղ տուէք զիս, որ դառնապէս լամ: Իմ ժողովուրդիս աղջկան կործանումին համար Զիս մխիթարելու մի՛ աշխատիք»:

5 Քանզի տեսիլքի ծորին մէջ զօրքերու Եհովա Տէրօջը խռովութեան, կոխման ու շփոթութեան օրն է: Պարիսպը կը փլցնեն եւ աղաղակը մինչեւ լեռը կը հասնի:

6 Եղամ՝ իր ծիաւոր մարդոցմով կապարձը վերցուց Եւ Կիր վահանը բացաւ

7 Եւ քու ընտիր հովիտներդ կառքերով լեցուեցան Ու ծիաւորները գունդ կազմեցին դռներուն քով:

8 Յուդային ծածկոցը բացուեցաւ Ու այն օրը անտառին տանը գէնքերուն նայեցաք եւ

9 Դաւիթին քաղաքին փլած տեղերուն շատ ըլլալը տեսաք: Վարի աւագանին ջուրերը հաւաքեցիք

10 Ու Երուսաղէմի տունները համրեցիք: Պարիսպը ամրացնելու համար տուններ փլցուցիք:

11 Հին աւագանին ջուրերուն համար Երկու պարսպին մէջտեղ ջրամբար մը շինեցիք, Բայց զանիկա շինողին չնայեցաք Ու նախապէս զանիկա կազմողին ուշադրութիւն չըրիք:

12 Այն օրը զօրքերու Տէր Եհովան ձեզ կանչեց Լալու ու սգալու, Գլուխ կնտեցնելու եւ քործ հագնելու:

13 Ահա ցնծութիւն եւ ուրախութիւն ըրիք, Արջառներ կը սպաննէիք եւ ոչխարներ կը մորթէիք, Միս կ'ուտէիք ու գինի կը խմէիք՝ ըսելով. «Ուտենք ու խմենք, Քանզի վաղը պիտի մեռնինք»:

14 Բայց զօրքերու Տէրօջը կողմանէ իմ ականջներուս յայտնուեցաւ թէ՝ «Անշուշտ այս անօրէնութիւնը ձեզի պիտի չթողուի, Մինչեւ որ դուք մեռնիք», Կ'ըսէ զօրքերու Տէր Եհովան:

15 Զօրքերու Եհովա Տէրը այսպէս ըսաւ. «Գնա՛ ու պալատին հրամանատարին, Սեբնա զանձապետին քով մտիր ու ըսէ՛.

16 'Դուն հոս ի՞նչ ունիս եւ հոս ո՞վ ունիս, Որ հոս քեզի գերեզման փորեցիր. Ո՛վ դուն, որ քու գերեզմանդ բարձր տեղ կը փորես Ու քեզի վէմի մէջ բնակարան կը շինես':

17 Ահա Տէրը քեզ պիտի նետէ ուժգնօրէն Եւ քեզ բոլորովին պիտի ծածկէ:

18 Անշուշտ գնդակի պէս Լայնատարած երկիր մը պիտի գլորէ քեզ Դուն հոն պիտի մեռնիս Եւ քու փառքիդ կառքերը հոն պիտի մնան, Ո՛վ քու տիրոջդ տանը անարգանքը:

19 Ու քու պաշտօնէդ քեզ պիտի վնասեն, Քու աստիճանէդ քեզ պիտի զրկեն:

20 Այն օրը պիտի կանչեն իմ ծառաս, Քեղկիայի որդին՝ Եղիակիմը՝

21 Եւ քու պատմութեանդ անոր պիտի հազցնեն, Քու գօտիովդ զանիկա պիտի զօրացնեն,

Քու իշխանութիւնդ անոր ձեռքը պիտի տամ, Անիկա Երուսաղէմի բնակիչներուն Ու Յուդային տանը հայրը պիտի ըլլայ:

22 Դաւիթին տանը բանալին Անոր ուսին վրայ պիտի դնեմ, Որպէս զի անիկա բանայ եւ գոցող չըլլայ Ու գոցէ եւ բացող չըլլայ:

23 Ձանիկա հաստատ տեղ մը Բեւեռի պէս պիտի գամեմ: Անիկա իր հօրը տանը Փառաւոր աթոռի պէս պիտի ըլլայ:

24 Անոր հօրը տանը բոլոր փառքը անոր վրայ պիտի կախուի, Անոր սերունդէն եղող պատուականներն ու անարգները, Բոլոր պզտիկ ամանները, տեսակ տեսակ թասերէն Մինչեւ ամէն տեսակ տիկերը:

25 «Այն օրը, կ'ըսէ զօրքերու Տէրը, Այս հաստատ տեղը գամուած բեւեռը պիտի վերցուի եւ պիտի կոտորի ու իյնայ Ու անոր վրայ եղած բեռը պիտի կոտորտի», Քանզի Տէրը խօսեցաւ:

ԳԼՈՒԽ 23

Ողբացէ՛ք, ո՛վ Թարսիսի նաւեր, Քանզի անիկա բնաջինջ եղաւ, հոն տուն կամ դուռ չմնաց: Ասիկա Կիտացիներու երկրէն յայտնուեցաւ անոնց:

2 Ո՛վ կղզիի բնակիչներ, լռեցէ՛ք. Ծովէ անցնող Սիդոնացիներու վաճառականները լեցուցեր էին քեզ:

3 Եւ շատ ջուրերու մէջ գոյացող Սիովրի հունտերը, Գետին հունծքը անոր եկամուտն էր: Անիկա ազգերուն վաճառանոցն էր:

4 Ո՛վ Սիդոն, ամչցի՛ր, քանզի ծովը կը խօսի. Ծովուն զօրութիւնը կը խօսի ու կ'ըսէ. «Ես ծննդականի ցաւ չեմ քաշեր ու չեմ ծնանիր. Երիտասարդներ չեմ սնուցաներ եւ կոյս աղջիկներ չեմ մեծցներ»:

5 Երբ այս բանը Եգիպտացիներուն ականջը հասնի, Տիրոսին լուրին համար պիտի տազնապին:

6 Թարսիս անցէ՛ք, Ո՛վ ծովեզերքի բնակիչներ, ողբացէ՛ք:

7 Ձեր ուրախութեան քաղաքը ասիկա՞ է, Որուն ծագումը հին օրերէն է, Անոր ոտքերը հեռու տեղ պանդուխտ ըլլալու պիտի տանին զանիկա:

8 Ո՛վ այս խորհուրդը ըրաւ Տիրոսի դէմ, Որ իր բնակիչները կը պսակէր: Անոր վաճառականները իշխաններ էին Ու առուտուր ընողները՝ երկրին պատուաւոր մարդիկը:

9 Զօրքերու Տէրը այս խորհուրդը ըրաւ, Որպէս զի ամէն փառքի ամբարտաւանութիւն խայտառակէ Ու երկրին բոլոր պատուաւորները անարգէ:

10 Ո՛վ Թարսիսի աղջիկ, Քու տեղէդ գետի պէս անցիր, Ասկէ ետքը գօտի չկայ:

11 Իր ձեռքը ծովուն վրայ երկնցուց, Թագաւորութիւնները սարսեց: Տէրը Քանանացիներուն հրամայեց, Որ անոր բերդերը աւերեն.

12 Ու ըսաւ. «Դուն անգամ մըն ալ պիտի չուրախանաս, Ո՛վ Սիդոնի անարգուած կոյս աղջիկ, Ելի՛ր, Կիտի՛մ անցիր, Բայց հոն ալ հանգստութիւն պիտի չունենաս»:

13 Ահա Քաղղէացիներու երկիրը, Որ ատենօք ժողովուրդ չէր, Ասորեստանցիները հիմնեցին զանիկա անապատի բնակիչներուն համար. Իրենց աշտարակներ կանգնեցին, անոր պալատները քանդեցին եւ զանիկա հիմա աւերակ ըրին:

14 Ողբացէ՛ք, ո՛վ Թարսիսի նաւեր, Վասն զի ձեր զօրութիւնը կորսուեցաւ:

15 Եւ այն օրը Տիրոս մոռցուած պիտի մնայ եօթանասուն տարի, Մէկ թագաւորի օրերուն չափ: Իսկ եօթանասուն տարի ետքը Երգ մը պիտի երգեն Տիրոսին, պոռնիկի երգին պէս.

16 «Ո՛վ մոռցուած պոռնիկ, քնարը ա՛ռ Ու քաղաքին մէջ պտըտէ՛. Աղէ՛կ զարկ, շա՛տ խաղ

կանչէ, Որպէս զի քեզ յիշեն»:

17 Եօթանասուն տարի ետքը Տէրը այցելութիւն պիտի ընէ Տիւրոսին: Անիկա իր շահին պիտի դառնայ Ու աշխարհի երեսը եղող բոլոր երկրի թագաւորութիւններուն հետ Պոռնկութիւն պիտի ընէ:

18 Անոր վաճառականութեան շահը՝ Տէրոջը պիտի նուիրուի. Անիկա գանձատունը պիտի չդրուի, Կամ շտեմարանի մէջ պիտի չպահուի. Հապա անոր վաճառականութեան շահը Տէրոջը առջեւ բնակողներուն պիտի ըլլայ, Որպէս զի ուտեն մինչեւ կշտանան Ու պատուական զգեստներ հագնին:

ԳԼՈՒԽ 24

Ահա Տէրը երկիրը կը պարպէ ու զանիկա կը դատարկեցնէ Եւ տակնուվրայ ընելով անոր բնակիչները կը ցրուէ:

2 Ինչպէս է ժողովուրդը, քահանան ալ՝ այնպէս, Ինչպէս է աղախինը, իր տիկինն ալ՝ այնպէս, Ինչպէս է ծախու առնողը, ծախողն ալ՝ այնպէս, Ինչպէս է փոխ տուողը, առնողն ալ՝ այնպէս, Ինչպէս է տոկոս առնողը՝ տոկոս տուող ալ այնպէս պիտի ըլլայ:

3 Երկիրը բոլորովին պիտի պարպուի Ու բոլորովին պիտի կողոպտուի, Քանզի այս խօսքը Տէրը խօսեցաւ:

4 Երկիրը սուգ կը բռնէ ու կը մարի, Աշխարհը կը նուաղի ու կը մարի, Երկրին ժողովուրդին մեծերը կը նուաղին:

5 Երկիրը իր բնակիչներուն կողմէ պղծուեցաւ, Քանզի անոնք օրէնքները զանց ըրին, Պատուիրանքը փոխեցին, յաւիտենական ուխտը խափանեցին:

6 Այս պատճառով նզովուեցաւ երկիրը Ու անոր մէջ բնակողները իրենց յանցանքին պատիժը կրեցին, Որուն համար երկրին բնակիչները այրեցան Ու քիչ մարդիկ մնացին:

7 Նոր գինին սուգ կը բռնէ, որթատունկը կը նուաղի Եւ բոլոր ուրախ եղողները կը հառաչեն:

8 Թմբուկներուն ցնծութիւնը կը դադարի, Ուրախութիւն ընողներուն աղաղակը կը կտրի, Քնարին ցնծութիւնը կը դադրի:

9 Երգով գինի պիտի չխմեն. Տքին խմողներուն դառն պիտի ըլլայ:

10 Դատարկ քաղաքը կործանուեցաւ, Ամէն տուն գոցուեցաւ, որպէս զի մարդ մը չմտնէ:

11 Փողոցներուն մէջ գինիի համար աղաղակ կայ. Ամէն ուրախութիւն լռեց, Երկրին ցնծութիւնը վերցուեցաւ:

12 Քաղաքին մէջ ամայութիւն մնաց Ու դուռը կոտրուեցաւ ու աւերակ եղաւ:

13 Քանզի երկրին մէջ, ժողովուրդներուն մէջ, Թօթուրուած ձիթենիի պէս Ու այգեկութքէն ետքը ճռաքաղի պէս պիտի ըլլայ:

14 Անոնք ծայներնին վերցնելով ցնծութեամբ պիտի երգեն, Ծովու կողմէն Տէրոջը փառքին համար բարձրաձայն պիտի աղաղակեն:

15 Անոր համար արեւելեան կողմը փառաւորեցէ՛ք Տէրը, Ծովու կղզիներուն մէջ՝ Իսրայէլի Տէր Աստուծոյն անունը:

16 Երկրի ծայրերէն օրհնութիւններ լսեցինք, Արդարին փառք մատուցանեցէք, Բայց ես ըսի. «Նիհար եմ, նիհար եմ, վա՛յ ինձ. Յափշտակողները կը յափշտակեն. Յափշտակողները բռնի կը յափշտակեն»:

17 Ո՛վ երկրի բնակիչ, Վախ, գուբ եւ որոգայթ պիտի ըլլայ քու վրադ:

18 Վախին ծայնէն փախչողը գուբը պիտի իյնայ, Գուբին մէջէն ելլողը որոգայթին մէջ պիտի բռնուի, Քանզի բարձրէն պատուհանները բաց են Ու երկրին հիմերը կը շարժին:

19 Երկիրը բոլորովին կը ճնշուի. Երկիրը բոլորովին կը պատռուի Երկիրը բոլորովին կը

սարսի.

20 Երկիրը գինովի պէս անդադար պիտի երերայ Ու հիւղի պէս պիտի շարժի: Անոր մեղքը պիտի ծանրանայ անոր վրայ: Անիկա պիտի իյնայ ու անգամ մըն ալ պիտի չելլէ:

21 Այն օրը Տէրը բարձրէն այցելութիւն պիտի ընէ հպարտներուն զօրքին Ու երկրի վրայ՝ երկրի թագաւորներուն:

22 Անոնք պիտի հաւաքուին, Ինչպէս բանտարկեալները գութին մէջ կը հաւաքուին Ու բանտի մէջ պիտի գոցուին: Շատ ժամանակ յետոյ անոնք պիտի պատժուին:

23 Լուսինը պիտի ամչնայ ու արեւը պիտի պատկառի, Երբ զօրքերու Տէրը Սիօն լեռանը վրայ Ու Երուսաղէմի մէջ թագաւորէ Ու իր մեծերուն առջեւ փառաւորուի:

ԳԼՈՒԽ 25

Ո՛վ Տէր, իմ Աստուածս դուն ես. Քեզ պիտի բարձրացնեն, քու անուանդ փառք պիտի տամ. Քանգի սքանչելի բաներ ըրիր, Քու վաղեմի խորհուրդներն հաւատարիմ եւ ճշմարիտ են:

2 Քանգի քաղաքը հողակոյտ Ու պարսպապատ քաղաքը աւերակ դարձուցիր, Որպէս զի այսուհետեւ քաղաք չըլլալով՝ Օտարականներուն պալատը յաւիտեան չշինուի:

3 Անոր համար զօրաւոր ժողովուրդը քեզ պիտի պատուէ Եւ ահարկու ազգերուն քաղաքը քեզմէ պիտի վախնայ:

4 Վասն զի դուն ապաւէն եղար աղքատին, Ապաւէն՝ չքաւորին իր նեղութեան ատենը, Ապաստանարան՝ փոթորիկէն, հովանի՝ տաքութենէն, Երբ անօրէն մարդոց կատաղութիւնը պատ փլցնող փոթորիկի պէս գայ:

5 Օտարականներուն աղաղակը Չոր տեղին տաքութեանը պէս պիտի մեղմացնես: Ինչպէս տաքութիւնը ամպի հովանիով կ'իջնէ, Այնպէս բռնաւորներուն ցնծութեանը ձայնը պիտի ցածնայ:

6 Զօրքերու Տէրը այս լեռան վրայ Բոլոր ազգերուն կոչունք մը պիտի ընէ, Պարարտ բաներու եւ հին գինիներու, Ծուծով լեցուած պարարտ բաներու Ու զտուած հին գինիներու կոչունք:

7 Այս լեռան վրայ Բոլոր ժողովուրդներուն վրայ տարածուած ծածկոցը Ու բոլոր ազգերուն վրայ փռուած վարագոյրը բնաջինջ պիտի ընէ:

8 Մահը յաւիտեան բնաջինջ պիտի ընէ Ու Տէր Եհովան ամէն աչքէ արցունքը պիտի սրբէ Եւ բոլոր երկրի երեսէն իր ժողովուրդին նախատինքը պիտի վերցնէ. Վասն զի Տէրը խօսեցաւ:

9 Ու այն օրը պիտի ըսեն. «Ահա մեր Աստուածը ասիկա է. Անոր յուսացինք ու անիկա մեզ ազատեց. Տէրը ասիկա է, անոր յուսացինք. Անոր փրկութիւնովը պիտի ցնծանք եւ ուրախանանք»:

10 Քանգի Տէրոջը ձեռքը այս լեռան վրայ պիտի հանգչի Ու Մովաբ անոր տակ պիտի կոխկռտուի, Ինչպէս յարդը կը կոխկռտուի աղբանոցին մէջ:

11 Իր ձեռքերը պիտի տարածէ անոր վրայ, Ինչպէս լողացողը կը տարածէ լողալու ատեն: Անոր հպարտութիւնը անոր ձեռքերուն հնարքներուն հետ պիտի կործանէ:

12 Եւ քու բարձր պարիսպներուդ ամրութիւնը պիտի խոնարհեցնէ Ու գետնին հետ հաւասարեցնելով փոշիի մէջ պիտի ձգէ:

ԳԼՈՒԽ 26

- Ա**յն օրը Յուդային երկրին մէջ այս երգը պիտի երգեն. «Մենք զօրաւոր քաղաք մը ունինք. Փրկութիւնը պարիսպներու ու պատնէշներու տեղ կը կանգնեցնէ:
- ² Դռները բացէ՛ք, Որպէս զի ճշմարտութիւն պահող արդար ազգը մերս մտնէ:
- ³ Հաստատ միտքը կատարեալ խաղաղութեան մէջ կը պահես, Վասն զի քեզի կը յուսայ:
- ⁴ Յաւիտեան Տէրոջը յուսացէք, Քանզի Տէր Եհովան յաւիտենական վէմ է,
- ⁵ Քանզի անիկա բարձր տեղեր բնակողները կը խոնարհեցնէ, Բարձր քաղաքը կը ցածցնէ, Չանիկա հողի հետ հաւասար կ'ընէ:
- ⁶ Ոտքը զանիկա պիտի կոխկռտէ, Աղքատին ոտքն ու չքաւորներուն գարշապարը»:
- ⁷ Արդարին ճամբան շիտակ է: Դո՛ւն, որ ուղիղ ես, արդարին ճամբան դուն կ'ուղղես:
- ⁸ Քու դատաստաններուդ ճամբուն մէջ քեզի կը սպասենք, ո՛վ Տէր. Մեր հոգիին ցանկութիւնը քու անուանդ եւ քու յիշատակիդ համար է:
- ⁹ Գիշերը հոգիով քեզի ցանկացի Ու առաւօտուն քեզ փնտռեցի բոլոր սրտովս՝ . Քանզի, երբ քու դատաստաններդ երկրի վրայ ըլլան, Աշխարհի բնակիչները արդարութիւն կը սորվին:
- ¹⁰ Ամբարշտին ողորմութիւն ալ ըլլայ՝ արդարութիւն չի սորվիր: Անիկա ուղղութեան երկրին մէջ անօրէնութիւն կը գործէ Ու Տէրոջը մեծափառութիւնը չի տեսներ:
- ¹¹ Ո՛վ Տէր, անոնք քու ձեռքիդ բարձրանալը չեն տեսներ, Բայց ժողովուրդին վրայ քու ունեցած նախանձո՛ պիտի տեսնեն ու ամչնան: Կրակը պիտի սպառէ քու թշնամիներդ:
- ¹² Ո՛վ Տէր, մեզի խաղաղութիւն պիտի տաս, Վասն զի մեր բոլոր գործերն ալ դուն մեզի համար կատարեցիր:
- ¹³ Ո՛վ Տէր Աստուած մեր, քեզմէ՛ զատ ուրիշ տէրեր մեր վրայ տիրեցին, Բայց քու անունդ, միայն քո՛ւկդ կը յիշենք:
- ¹⁴ Անոնք մեռած են, պիտի չողջնան, Ուրուականներ են, չեն կրնար ելլել, Վասն զի դուն այցելութիւն ընելով՝ զանոնք բնաջինջ ըրիր Ու անոնց յիշատակը կորսնցուցիր:
- ¹⁵ Դուն այս ազգը աւելցուցիր, ո՛վ Տէր, Այս ազգը աւելցնելով՝ փառաւորուեցար, Երկրին բոլոր ծայրերը ընդարձակեցիր:
- ¹⁶ Ո՛վ Տէր, նեղութեան մէջ քեզ փնտռեցին, Քու պատիժդ անոնց վրայ եղած ատեն աղաչանք ըրին՝ .
- ¹⁷ Ինչպէս ծնանելու մօտ եղող յղի կինը Իր երկունքին մէջ տանջուելով կ'աղաղակէ, Մենք ալ քու առջեւդ այնպէս եղանք, ո՛վ Տէր:
- ¹⁸ Յղացանք, ցաւեր քաշեցինք, Հով ծնանողի պէս եղանք Ու երկիրը չկրցանք ազատել Եւ աշխարհի բնակիչները չինկան:
- ¹⁹ Քու մեռելներդ պիտի ողջնան: Մեռելներուդ մարմինները յարութիւն պիտի առնեն: Արթնցէ՛ք ու ցնծութեամբ երգեցէ՛ք, ո՛վ հողի մէջ բնակողներ. Քանզի քու ցօղդ խոտերու ցօղ է: Երկիրը իր մեռելները դուրս պիտի նետէ:
- ²⁰ Գնա՛, ո՛վ իմ ժողովուրդս, քու սենեակներուդ մէջ մտի՛ր Ու քու վրադ դռներդ գոցէ՛. Պահուէ՛ քիչ մը, վայրկեան մը, Մինչեւ բարկութիւնը անցնի:
- ²¹ Քանզի ահա Տէրը իր տեղէն կ'ելլէ, Որպէս զի երկրի բնակիչներուն այցելութիւն ընէ իրենց անօէնութեանը համար: Եւ երկիր իր արիւնները պիտի յայտնէ Եւ սպաննուածներն ալ պիտի չծածկէ:

Այն օրը Տէրը իր ամրակում, մեծ ու զօրաւոր սուրովը Պիտի պատժէ Լեւիաթանը, փախչող օձը, Այսինքն այն Լեւիաթանը՝ գալարուող օձը Ու ծովուն մէջ եղող վիշապը պիտի մեռցնէ:

² «Այն օրը գինիի այգիին վրայ երգեցէք.

³ Ես՝ Տէրս՝ կը պահեմ զանիկա, Ամէն վայրկեան պիտի ոռոգեմ զանիկա, Գիշեր ու ցորեկ անոր պահպանութիւն պիտի ընեմ, Որպէս զի չըլլայ թէ մարդ մը անոր վնասէ:

⁴ Ես բարկութիւն չունիմ. Երանի՜ թէ ցախերն ու փուշերը ինծի դէմ պատերազմէին: Ես անոնց վրայ պիտի քալէի Ու զանոնք մէկէն պիտի այրէի:

⁵ Եթէ ոչ՝ թող իմ զօրութեանս ապաւինին, Թող ինծի հետ խաղաղութիւն ընեն. Թող ինծի հետ խաղաղութիւն ընեն»:

⁶ Ապագային Յակոբ պիտի արմատանայ, Իսրայէլ պիտի ծաղկի ու պիտի ընծիողի Եւ պտուղով աշխարհի երեսը պիտի լեցնեն:

⁷ Միթէ զանիկա զարնողին հարուածի՞ն պէս զարկաւ զանիկա, Կամ անկէ սպաննուածներուն սպանութեա՞ն պէս սպանուեցաւ:

⁸ Չափաւորութեամբ վիճեցար անոր հետ, Երբ զանիկա դրկեցիր, Թէեւ արեւելեան հովին օրը սասատիկ հովով տարիր:

⁹ Ուստի ասով քաւութիւն պիտի ըլլայ Յակոբին անօրէնութեանը: Բոլոր դիտաւորութիւնը այս է, որ անոր մեղքը վերցնէ, Երբ զոհարաններուն բոլոր քարերը կիրի փշրուած քարերու պէս ընէ, Աստարովթի կուռքերն ու արեգակին արծանները, ա՛լ պիտի չկանգնին:

¹⁰ Քանզի պարսպապատ քաղաքը՝ ամայի Ու շէն տեղը անապատի պէս պիտի թողուի ու մոռցուի: Զուարակը հո՛ն պիտի արածի ու հո՛ն պիտի պառկի Ու անոր ճիւղերը պիտի հատցնէ:

¹¹ Անոր ոստերը չորնալով պիտի կոտրին, Կիները պիտի գան ու զանոնք պիտի բռնկեցնեն: Անիկա իմաստուն ժողովուրդ չէ, Ուստի զանիկա ստեղծողը անոր վրայ պիտի չգթայ Ու զանիկա կազմողը անոր պիտի չողորմի:

¹² Այն օրը, Տէրը Գետին յորձանքէն մինչեւ Եգիպտոսի հեղեղատը պիտի թօթուէ: Դո՛ւք, ո՛վ Իսրայէլի որդիներ, Մէկիկ մէկիկ պիտի հաւաքուիք:

¹³ Այն օրը մեծ փողը պիտի հնչեցնեն Եւ Ասորեստանի երկրին մէջ թափառական եղողները Ու Եգիպտոսի երկրին մէջ աքսորուածները պիտի գան Ու Երուսաղէմ սուրբ լերանը վրայ Տէրօջը երկրպագութիւն պիտի ընեն:

ԳԼՈՒԽ 28

Վա՛յ Եփրեմի գինովներուն հպարտութեան պսակին, Որուն փառաւոր զարդը թառամեալ ծաղիկ մըն է, Որ գինիով թմրածներուն պարարտ հովիտին գլուխը կը կենայ:

² Ահա Տէրօջ կողմէ քաջ ու զօրաւոր թշնամի մը, Կարկուտի փոթորիկի պէս, աւերիչ մրրիկի պէս Ու սաստիկ ջուրերու յորդահոս հեղեղի պէս, Ձեռքովը գետինը պիտի զարնէ զանոնք:

³ Եփրեմի գինովներուն հպարտութեան պսակը Ուտքերով պիտի կոխկոտնուի:

⁴ Եւ պարարտ հովիտին գլուխը եղող անոր փառքերուն զարդը, Որ թառամեալ ծաղիկ մըն է, Հունձքէն առաջ վաղահաս թուզի պէս պիտի ըլլայ, Որ տեսնողը ձեռքը առածին պէս կը կլլէ:

⁵ Այն օրը զօրքերու Տէրը իր ժողովուրդին մնացորդին Փառաւոր պսակ ու շքեղ թագ պիտի ըլլայ

⁶ Եւ դատաստանի նստողին՝ արդարութեան ոգի Ու պատերազմը դէպի թշնամիին դուռը

դարձնողին զօրութիւն պիտի ըլլայ:

7 Բայց ասոնք ալ գինիով կը մոլորին Ու ցքիով կ'երերան: Քահանան ու մարգարէն ցքիով կը մոլորին. Անոնք գինիէն կը շփոթին, ցքիէն կը դանդաշեն, Տեսիլքի մէջ կը մոլորին ու դատաստանի մէջ կը սխալին.

8 Վասն զի անոնց բոլոր սեղանները փսխունքի պղծութիւնով ծածկուած են, Այնպէս որ մաքուր տեղ մը չկայ:

9 Որո՞ւ գիտութիւն սորվեցնէ, Որո՞ւ կրթութիւն հասկցնէ. Կաթէ կտրուածներո՞ւն, Ստինքէ զատուածներո՞ւն:

10 Քանզի խրատ խրատի վրայ, խրատ խրատի վրայ, Հրաման հրամանի վրայ, հրաման հրամանի վրայ, Քիչ մը հոս, քիչ մը հոն:

11 Յիրաւի այս ժողովուրդին հետ Չհասկցուելու շրթունքով եւ օտար լեզուով պիտի խօսի:

12 Քանզի անոնց ըսաւ. «Յոգնածը հանգստացնելու միջոցը ասիկա է Ու մխիթարութիւնը ասիկա է»: Բայց անոնք մտիկ ընել չուզեցին:

13 Ուստի Տէրոջը խօսքը պիտի ըլլայ անոնց՝ խրատ խրատի վրայ, խրատ խրատի վրայ, Հրաման հրամանի վրայ, հրաման հրամանի վրայ, Քիչ մը հոս, քիչ մը հոն. Որպէս զի երթան, կռնակի վրայ իյնան ու կոտորտին եւ որոգայթի մէջ իյնալով բռնուին:

14 Ուրեմն Տէրոջը խօսքին մտիկ ըրէք, Ո՛վ ծաղր ընող մարդիկ, Որ Երուսաղէմի մէջ բնակող այս ժողովուրդին վրայ կը տիրէք,

15 Որովհետեւ ըսիք. «Մենք մահուան հետ ուխտ ըրինք Ու գերեզմանին հետ դաշնակից եղանք, Որ եթէ յորդահոս հեղեղը ասկէ անցնի, մեր վրայ չգայ. Վասն զի ստութիւնը մեզի պատսպարան ըրինք եւ ունայնութեան մէջ պահուեցանք»:

16 Անոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. «Ահա ես Սիօնի մէջ վէմ մը կը դնեմ իբրեւ հիմ. Ընտիր վէմ՝ պատուական անկիւն, հաստատուն հիմ. 'Ով որ հաւատայ անոր, պիտի չարտորայ փախչելու':

17 Իրաւունքը՝ կապարալար, Արդարութիւնը խորաչափ պիտի ընեն: Կարկուտը ստութեան պատսպարանը պիտի տանի Ու ջուրերը պահուելու տեղը պիտի կոխեն:

18 Մահուան հետ ըրած ուխտերնիդ պիտի արուի Ու գերեզմանին հետ ըրած դաշնակցութիւննիդ պիտի չհաստատուի: Երբ յորդահոս հեղեղը ասկէ անցնի, Դուք անոր մէջ պիտի ընկղմիք,

19 Անցնելու ատեն ձեզ պիտի քշէ, Քանզի ամէն առտու, ցորեկ ու գիշեր պիտի անցնի Ու անոր ձայնը լսելն անգամ սոսկալի պիտի ըլլայ:

20 Քանզի անկողինը երկնալու համար կարճ է Ու ծածկոցը ծածկուելու համար նեղ է:

21 Քանզի Տէրը պիտի ելլէ, ինչպէս Փարասին լեռանը վրայ ելաւ Ու պիտի բարկանայ, ինչպէս Փարաւոնին ձորին մէջ բարկացաւ, Որպէս զի իր օտարոտի գործը կատարէ, որքան խորթ թուի, Իր պաշտօնը կատարէ, որքան խորհրդաւոր թուի:

22 Հիմա ծաղր ընողներ մի՛ ըլլաք, Որպէս զի չըլլայ թէ ձեր կապանքները անլի ուժովնան. Քանզի զօրքերու Տէր Եհովային կողմէ Բոլոր երկրին վրայ աներունի վճիռ մը լսեցի:

23 Ակա՛նջ տուէք ու իմ ձայնս լսեցէ՛ք. Մտի՛կ ըրէք ու իմ խօսքս լսեցէ՛ք.

24 Միթէ հերկողը ցանելու համար շարունակ կը հերկէ՞. Միշտ իր երկիրը կը բանայ ու անոր կոշտերը կը տափանէ՞.

25 Անոր երեսը շտկելէն ետքը Միթէ արջնդեղն ու չամանը չի՞ ցաներ եւ ցորենը՝ կարգով ու գարին՝ որոշուած տեղը եւ հաճարը իր սահմանին մէջ չի՞ դներ:

26 Վասն զի իր Աստուածը կրթութիւն կու տայ անոր Ու կը սորվեցնէ թէ ի՛նչ պէտք է ընէ:

27 Քանզի արջնդեղը կամնասայլով չի ծեծուիր Ու չամանին վրայ սայլին անիւը չի դառնար. Հապա արջնդեղը՝ գաւազանով Ու չամանը ցուպով կը թթուրուի:

28 Հացին ցորենը կը կոխկռտուի, Բայց զանկա միշտ չի ծեծեր Ու սայլին անիւը

զանիկա չի կոտրտեր Եւ ձիերը զանիկա չեն փշրեր:

29 Ասիկա ալ զօրքերու Տէրոջմէն կ'ելլէ, Որուն խորհուրդը սքանչելի է: Ու անոր իմաստութիւնը գերազանց է:

ՔԼՈՒԽ 29

1 Կա՛յ Արիէլին, Դաւիթին բնակած Արիէլ քաղաքին. Տարի տարիի վրայ աւելցուցէք: Թող տարեկան տօները դառնան:

2 Բայց ես Արիէլը նեղը պիտի ձգեմ ու անիկա տրտում ու տխուր պիտի ըլլայ Եւ ինծի Արիէլին պէս պիտի ըլլայ:

3 Ու քեզի դէմ շուրջանակի բանակ պիտի դնեն, Քեզ պատնէշներով պիտի պաշարեն, Քեզի դէմ հողաբլուրներ պիտի կանգնեցնեն:

4 Եւ պիտի ցածնաս ու գետնէն խօսիս Եւ քու խօսքերդ հողին տակէն պիտի լսուին Ու քու ձայնդ վիռլի ձայնին պէս գետնէն պիտի գայ Եւ քու խօսքդ հողէն պիտի փսփսայ:

5 Ու քու թշնամիներուդ բազմութիւնը՝ մանր փոշիի պէս Եւ քու բռնաւորներուդ բազմութիւնը անցնող մղեղի պէս պիտի ըլլայ: Ասիկա յանկարծ մէկ վայրկեանի մէջ պիտի ըլլայ:

6 Զօրքերու Տէրոջը կողմէ՝ Որոտումով, երկրաշարժով, մեծ ձայնով, Մրրիկով, փոթորիկով ու մաշող կրակի բոցով Այցելութիւն մը պիտի ըլլայ:

7 Արիէլին վրայ պատերազմի եկող բոլոր ազգերուն բազմութիւնը Եւ այս քաղաքին վրայ ու անոր պարիսպներուն վրայ բոլոր յարձակողները Ու զանիկա պաշարողները Գիշերը տեսնուած երազի պէս պիտի ըլլան:

8 Ինչպէս անօթի եղողը երազին մէջ կը տեսնէ թէ կերակուր կ'ուտէ, Բայց արթննալէն ետքը փորը անօթի կը մնայ, Ինչպէս ծարաւ մարդը երազին մէջ կը տեսնէ թէ ջուր կը խմէ, Բայց արթննալէն ետքը կը մարի ու հոգին կը պապակի, Այնպէս պիտի ըլլայ բոլոր ազգերուն բազմութեանը, Որ Սիօնի լեռանը դէմ պատերազմի կու գայ:

9 Ապշեցէ՛ք ու զարմացէ՛ք, Շլացէ՛ք ու թմբեցէ՛ք. Անոնք արբած են, Բայց գինիէն չէ. Անոնք կ'երերան, Բայց ցքիէն չէ.

10 Քանզի Տէրը ձեր վրայ թմրութեան ոգի թափեց Ու ձեր աչքերը գոցեց. Մարգարէներն ու ձեր գլխաւորները, Որոնք տեսիլք կը տեսնէին, կուրցուց:

11 Եւ ամենուն տեսիլքները կնքուած գրքի մը խօսքերուն պէս պիտի ըլլան ձեզի, Որ կարդալ գիտցողին կու տան Ու կ'ըսեն. «Կ'աղաչենք, ասիկա կարդա՛»: Ու անիկա կ'ըսէ. «Չեմ կրնար, վասն զի կնքուած է»:

12 Այն գիրքը կարդալ չգիտցողին կու տան Ու կ'ըսեն. «Կ'աղաչենք, ասիկա կարդա՛»: Ու անիկա կ'ըսէ. «Կարդալ չեմ գիտեր»:

13 Անոր համար Տէրը կ'ըսէ. «Այս ժողովուրդը ինծի բերնովը կը մօտենայ Եւ զիս շրթունքներովը կը պատուէ, Բայց անոնց սիրտը ինծմէ հեռու է Ու ինծմէ ունեցած վախերնին Մարդոց սորվեցուցած պատուիրանք մըն է.

14 Անոր համար ահա ես այս ժողովուրդին մէջ Այսուհետեւ զարմանալի գործեր ու հրաշքներ պիտի ընեմ Եւ անոնց իմաստուններուն իմաստութիւնը պիտի կորսուի Ու հանճարեղներուն հանճարը բնաջիհջ պիտի ըլլայ»:

15 Կա՛յ անոնց, որ խորունկ տեղ կը փնտռեն Իրենց խորհուրդը Տէրոջմէ պահելու համար Ու իրենց գործը մութին մէջ կ'ընեն Ու կ'ըսեն. «Մեզ ո՞վ կը տեսնէ ու մեզ ո՞վ կը ձանչնայ»:

16 Դուք գործերը տակն ու վրայ կ'ընէք: Միթէ բրուտը կաւին տեղ կը դրուի՞. Քանզի կարելի՞ է, որ առարկան զինք շինողին համար ըսէ. «Անիկա զիս չշինեց»: Ու ստեղծուածը՝ զինք ստեղծողին համար ըսէ. «Անիկա իր ըրածը չի գիտեր»:

17 Ահա շատ քիչ ժամանակէն Լիբանան պտղաբեր արտի պիտի դառնայ Ու պտղաբեր

արտը անտառ պիտի սեպուի:

18 Այն օրը խուլերը գրքին խօսքերը պիտի լսեն, Կոյրերուն աչքերը մէզէն ու խաւարէն ազատուելով՝ պիտի տեսնեն:

19 Խեղճերը Տէրոջմով իրենց ուրախութիւնը պիտի աւելցնեն, Չքաւոր մարդիկ Իսրայէլի Սուրբովը պիտի ցնծան,

20 Վասն զի բռնաւորը պիտի վերնայ Եւ ծաղր ընող պիտի չմնայ Ու ամէն անոնք, որոնք անօրէնութեան համար կը հսկեն՝ պիտի կորսուին.

21 Անոնք ալ, որոնք մարդը դատաստանի մէջ յանցաւոր կը հանեն Ու քաղաքին դրանը մէջ ջատագովութիւն ընողին համար որոգայթ կը լարեն Եւ արդարին իրաւունքը կը խափանեն:

22 Անոր համար Աբրահամը փրկող Տէրը Յակոբին տանը համար այսպէս կ'ըսէ. «Յակոբ անգամ մըն ալ պիտի չամչնայ Ու անոր երեսը անգամ մըն ալ պիտի չդեղնի.

23 Վասն զի երբ տեսնէ իր տղաքը՝ իմ ձեռքերուս գործը՝ իր մէջ, Այն ատեն իմ անունս պիտի փառաւորեն, Յակոբին Սուրբը պիտի փառաւորեն Ու Իսրայէլին Աստուծոմէն պիտի վախնան:

24 Հոգիով մոլորածները խոհեմութիւնը պիտի ճանչնան Ու տրտնջողները իմաստութիւն պիտի սորվին»:

ԳԼՈՒԽ 30

«Վա՛յ ապստամբ տղաքներուն, կ'ըսէ Տէրը, Որոնք մեղք մեղքի վրայ աւելցնելու համար խորհուրդ կ'ընեն, բայց ինծմով չէ. Դաշինք կը կնքեն, բայց իմ Հոգիովս չէ.

2 Որոնք առանց իմ խորհուրդս հարցնելու Կ'երթան Եգիպտոս կ'իջնեն, Փարաւոնին պաշտպանութեանը տակ ապաստան փնտռելու Ու Եգիպտոսին հովանիին ապաւինելու համար:

3 Բայց Փարաւոնին պաշտպանութիւնը ձեզի՝ ամօթ Ու Եգիպտոսին հովանիին ապաւինիլը ձեզի նախատինք պիտի ըլլայ,

4 Քանզի անոր իշխանները Տայանիս գացին Ու դեսպանները Հանէս հասան:

5 Ամէնքը ամչցան այն ժողովուրդին պատճառով, Որ իրենց օգուտ մը ընելու կարողութիւն չունի: Անիկա չի կրնար օգնութիւն մը ընել կամ օգուտ մը ունենալ, Հապա իրենց ամօթ ու նախատինք պիտի ըլլայ»:

6 Ահա բեռ կրող անասունները՝ ղէպի հարաւ՝ Նեղութեան ու վշտերու, Մատակ առիծի եւ առոյգ առիծի, Իժի ու կիզող թեւաւոր օձի երկիրը կ'երթան. Իրենց ստացուածքը՝ էշերու կրնակին վրայ Ու իրենց գանձերը ուղտի սապատին վրայ կը տանին Այնպիսի ժողովուրդի մը, որ իրենց օգուտ չունի:

7 Վասն զի Եգիպտացիները պարապ ու զուր տեղ օգնութիւն կ'ընեն: Անոր համար զինք «Պարապ նստող, պարծենկոտ» կոչեցի:

8 Ուրեմն գնա՛, անոնց առջեւ ասիկա տախտակի վրայ գրէ՛ Եւ գրքի մէջ դրոշմէ՛, Որպէս զի ապագային Յաւիտենականութեան վկայութեան համար մնայ:

9 Քանզի ասիկա ապստամբ ժողովուրդ մըն է, Ատախօս տղաքներ են Ու այնպիսի տղաքներ են, որոնք Տէրոջը օրէնքը լսել չեն ուզեր,

10 Որոնք տեսանողներուն կ'ըսեն. «Մի՛ տեսնէք» Ու մարգարէներուն՝ «Մեզի համար ուղիղ բաներ մի՛ մարգարէանաք. Մեզի շողոքորթութիւններ ըրէ՛ք, Խաբէութիւններ մարգարէացէ՛ք,

11 Ճամբայէն ե՛տ քաշուեցէք, Շաւիղէն խտորեցէ՛ք, Իսրայէլին Սուրբը մեր առջեւէն վերցուցէ՛ք»:

- 12 Ահա Իսրայէլին Սուրբը այսպէս կ'ըսէ. «Որովհետեւ դուք այս խօսքը անարգեցիք եւ բռնութեան ու ծռութեան ապաւինեցաք՝
- 13 Անոր համար այս անօրէնութիւնը Բարձր պարիսպի մը՝ իյնալու վրայ եղող Ուռեցած ձեղքուածքի պէս պիտի ըլլայ ձեզի, Որուն կործանումը յանկարծակի՝ մէկ վայրկեանի մէջ՝ պիտի գայ:
- 14 Եւ զանկա բրուտներու սափորին կոտորուելուն պէս պիտի կոտորէ. Պիտի փշրէ ու չխնայէ: Անոր կոտորուանքներուն մէջ Կրակարանէն կրակ առնելու Կամ փոսէն ջուր հանելու խեցիի կտոր մը պիտի չգտնուի:
- 15 Վասն զի Տէր Եհովան, Իսրայէլին Սուրբը, այսպէս կ'ըսէ. «Դուք դառնալով ու հանգստանալով փրկութիւն կը գտնէք, Ձեր զօրութիւնը հանդարտութեամբ ու վստահութեամբ կ'ըլլայ»: Բայց դուք չուզեցիք,
- 16 Հապա ըսիք. «Ո՛հ, ձի հեծնենք փախչինք»: Անոր համար պիտի փախչիք: «Արագընթաց ձիերու վրայ հեծնենք», ըսիք, Անոր համար ձեզ հալածողներն ալ արագընթաց պիտի ըլլան:
- 17 Մէկուն սպառնալիքովը՝ հազարնիդ, Հինգին սպառնալիքովը ամէնքդ պիտի փախչիք. Մինչեւ որ լերան գլուխը սիւնի պէս Ու բլուրին վրայ նշանի պէս լքուիք:
- 18 Բայց Տէրը պիտի սպասէ, որպէս զի ձեզի գթութիւն ընէ Ու պիտի բարձրանայ, որպէս զի ձեզի ողորմի. Քանզի Տէրը արդար Աստուած մըն է: Երանի՜ այն ամենուն, որ անոր կը սպասեն:
- 19 Ահա ո՛վ ժողովուրդ, որ Երուսաղէմի մէջ, Սիօնի վրայ կը բնակիս, Ա՛լ բնաւ պիտի չլաս: Քու աղաղակիդ ծայրը լսածին պէս շուտով քեզի պիտի ողորմի Եւ քեզի պատասխան պիտի տայ:
- 20 Թէեւ Տէրը ձեզի նեղութեան հաց ու տառապանքի ջուր տայ, Քու ուսուցիչներդ անգամ մըն ալ պիտի չհեռանան, Հապա քու աչքերդ քու ուսուցիչներդ պիտի տեսնեն:
- 21 Երբ աջ կողմը կամ ձախ կողմը խոտորելու ըլլաս, Քու ականջներդ ետեւէդ խօսք մը պիտի լսեն, որ կ'ըսէ. «Ասիկա է ձամբան, ասկէ քալեցէք»:
- 22 Այն ատեն քու քանդակած արծաթ կուռքերուդ ծածկոցները Ու ձուլածոյ ոսկի կուռքերուդ զարդերը պիտի պիտի համարես, Չանոնք դաշտանի լաթի պէս պիտի նետես: Անոնց ամէն մէկուն պիտի ըսես. «Դո՛ւրս ելիր»:
- 23 Եւ Տէրը քու սերմանած երկրիդ հունտերուն վրայ՝ անձրեւ Ու երկրի արդիւնքէն հաց պիտի տայ Եւ առատ ու պարարտ պիտի ըլլայ: Այն օրը քու խաշինքդ ընդարձակ արօտի մէջ պիտի ճարակին:
- 24 Երկիրը գործող եզներն ու էշերը թիով ու հեծանոցով հոսած Մաքուր կերակուր պիտի ուտեն:
- 25 Մեծ կոտորածին օրը, Աշտարակներուն կործանման ատենը, Ամէն բարձր լերան վրայ Եւ ամէն բարձրացած բլուրի վրայ Գետեր ու ջուրի առուններ պիտի ըլլան:
- 26 Այն օրը երբ Տէրը իր ժողովուրդին վերքը պատէ Ու անոնց հարուածին խոցը բժշկէ, Լուսնին լոյսը արեւին լոյսին պէս Ու արեւին լոյսը Եօթնապատիկ աւելի Ու Եօթը օրուան լոյսին չափ պիտի ըլլայ:
- 27 Ահա Տէրոջը անունը հեռուէն կու գայ: Անոր բարկութիւնը կը վառի ու բոցը սաստիկ է: Շրթունքները սրտմտութեամբ լեցուած են Ու լեզուն մաշող կրակի պէս է:
- 28 Անոր հոգին յորդահոս գետի պէս Մինչեւ պարանոցը պիտի հասնի, Որպէս զի ազգերը ունայնութեան մաղով մաղէ Եւ ժողովուրդներուն կզակը սանձ դնելով՝ զանոնք մոլորեցնէ:
- 29 Դուք սուրբ տօնի մը գիշերուան պէս երգ պիտի ունենաք Ու Իսրայէլին Վէմին՝ Տէրոջը՝ լեռը երթալու համար Սրինգով գացողի պէս սրտի ուրախութիւն պիտի ունենաք:
- 30 Տէրը իր փառաւոր ծայրը լսել պիտի տայ Ու իր սաստիկ բարկութիւնովը եւ մաշող կրակին բոցովը, Հեղեղով, փոթորիկով ու կարկուտի քարերով Իր երկնցած բազուկը՝

պիտի ցուցնէ:

31 Վասն զի գաւազանով զարնող Ասորեստանցին Տէրոջը ծայնէն պիտի զարհուրի

32 Ու որոշուած գաւազանին ամէն հարուած, Որ Տէրը անոր վրայ պիտի իջեցնէ, Թմբուկներով ու քնարներով պիտի ըլլայ: Անոր հետ աղմկալից պատերազմներով պիտի պատերազմի:

33 Քանզի Տոփեթը շատոնց պատրաստուած է: Անիկա ալ թագաւորին համար պատրաստուեցաւ, Չանիկա խորունկցուց ու լայնցուց, Ան դիզած է կրակ ու փայտ: Տէրոջը շունչը ծծումբի հեղեղի պէս զայն պիտի բռնկեցնէ:

ԳԼՈՒԽ 31

1 Ա՜յ անոնց, որ օգնութեան համար Եգիպտոս կ'իջնեն Ու ծիերու կը վստահին եւ կառքերու կ'ապաւինին, որովհետեւ շատ են Ու ծիաւորներու՝ որովհետեւ խիստ զօրաւոր են, Սակայն Իսրայէլի Սուրբին չեն նայիր Ու Տէրը չեն փնտռեր:

2 Բայց ան իմաստուն է ու աղէտ կը բերէ: Եւ իր խօսքերը ետ չի դարձներ: Բայց չարերուն տանը դէմ Եւ անօրէնութիւն գործողներուն օգնութեանը դէմ պիտի ելլէ:

3 Արդ՝ Եգիպտացիները մարդ են, ոչ թէ Աստուած Ու անոնց ծիերը մարմին են, ոչ թէ հոգի Ու երբ Տէրը իր ձեռքը երկնցնէ Թէ՛ օգնութիւն ընողը պիտի սահի Եւ թէ՛ օգնութիւն գտնողը պիտի իյնայ Ու ամէնքը մէկտեղ պիտի կորսուին:

4 Քանզի Տէրը ինծի այսպէս ըսաւ. Ինչպէս առիւծը կամ կորիւնը իր որսին համար կը մռնչէ Ու երբ հովիւներուն գունդը անոր դէմ հաւաքուի, Անոնց ծայնէն չի վախնար Ու անոնց աղաղակէն չի վիատիր, Այնպէս ալ զօրքերու Տէրը Սիօն լեռանը համար Ու անոր բլուրին համար պատերազմելու պիտի իջնէ:

5 Ինչպէս թռչունները իրենց ձագերը կը ծածկեն, Այնպէս զօրքերու Տէրը Երուսաղէմին պաշտպանութիւն պիտի ընէ: Պիտի պաշտպանէ ու փրկէ զանիկա, Պիտի անցնի ու պիտի ազատէ:

6 Դուք այն Աստուծոյն դարձէք, Որուն դէմ Իսրայէլին որդիները չարաչար ապստամբեցան,

7 Քանզի այն օրը ամէն մարդ մէկդի պիտի նետէ Իր արծաթէ կուռքերն ու ոսկիէ կուռքերը, Որոնք իրենց մեղաւոր ձեռքերով շինեցին ձեզի:

8 «Ասորեստանցին սուրով պիտի իյնայ, բայց ո՛չ թէ մարդու սուրով. Հապա այնպիսի սուր մը պիտի ուտէ զանիկա, որ մարդու սուր չէ Ու անիկա սուրէն պիտի փախչի: Անոր երիտասարդները հարկատու պիտի ըլլան:

9 Իր վախին պատճառով իր բերդը պիտի անհետանայ Եւ անոր իշխանները յանկարծ դրօշակը պիտի լքեն», Կ'ըսէ Տէրը, որուն կրակը Սիօնի մէջ է Ու փուռը՝ Երուսաղէմի մէջ:

ԳԼՈՒԽ 32

1 Ահա թագաւոր մը արդարութեամբ պիտի թագաւորէ Ու իշխանները իրաւունքով պիտի իշխեն:

2 Այս մարդը՝ ի՞նչպէս դէմ դնող պատսպարանի պէս Ու փոթորիկին դէմ դնող ծածկոցի պէս, Չոր տեղը՝ ջուրի վտակներու պէս Եւ ծարաւուտ երկրի մէջ Մեծ ապառաժի մը հովանիին պէս պիտի ըլլայ:

3 Տեսնողներուն աչքերը պիտի շլանան, Լսողներուն ականջները մտիկ պիտի ընեն:

4 Արտորացողներուն սիրտը առողջ դատողութիւն պիտի ունենայ Եւ թոթովախօսներուն լեզուն Յստակ խօսելու պատրաստ պիտի ըլլայ:

- ⁵ Անզգամին անգամ մըն ալ ազնուաբարոյ պիտի չըսուի, Ագահին անգամ մըն ալ առատածեռն պիտի չըսուի:
- ⁶ Վասն զի անզգամը անզգամութեամբ կը խօսի Ու անոր սիրտը անօրէնութեամբ կը գործէ: Կեղծաւորութիւն կ'ընէ ու Տէրոջը վրայով ամբարշտութեամբ կը խօսի: Անօթին հոգին կերակուրէ կը գրկէ Ու ծարաւին խմելիքը կը հատցնէ:
- ⁷ Ագահին հնարքները չար են Անիկա սուտ խօսքերով աղքատները կորսնցնելու համար Նենգութիւններ կը խորհի, Եթէ նոյնիսկ տնանկին դատը արդար ըլլայ:
- ⁸ Բայց ազնուաբարոյ մարդը ազնիւ բաներ կը խորհի Ու ազնիւ բաներու վրայ հաստատ կը մնայ:
- ⁹ Ո՛վ հանգիստ կիներ, ելէ՛ք, Իմ ծայնիս մտիկ ըրէ՛ք. Ո՛վ անհոգ աղջիկներ, Իմ խօսքիս ակա՛նջ տուէք:
- ¹⁰ Օրերով ու տարիներով խռովութեան մէջ պիտի ըլլաք, Ո՛վ անհոգ կիներ, Քանզի այգեկութքը կորսուեցաւ, Հունձքին ժամանակը պիտի չգայ:
- ¹¹ Ո՛վ հանգիստ կիներ, դողացէ՛ք. Ո՛վ անհոգ կիներ, խռովութեան մէջ ինկէ՛ք. Հանուեցէ՛ք ու մերկացէ՛ք Ու մէջքերնիդ քուրձ կապեցէ՛ք:
- ¹² Ցանկալի արտերուն ու պտղաբեր որթատունկին համար Կուրծքերնին պիտի ծեծեն՝
- ¹³ Իմ ժողովուրդիս երկրին վրայ Փուշ եւ ցախ պիտի բուսնի. Նոյնպէս բոլոր ուրախութեան տուններուն վրայ՝ Բերկրալի քաղաքին մէջ:
- ¹⁴ Քանզի պալատները երեսէ պիտի ծգուին, Աղմկայոյզ քաղաքը պիտի լքուի, Բերդերն ու պարիսպները յաւիտեան քարայրներ պիտի ըլլան, Տիռերու զուարճութեան համար ու խաշինքներու արօտ ըլլալու համար,
- ¹⁵ Մինչեւ որ վերէն մեր վրայ Հոգի թափուի Ու անապատը պտղաբեր արտի դառնայ Եւ պտղաբեր արտը անտառ համարուի:
- ¹⁶ Այն ատեն անապատին մէջ իրաւունքը պիտի բնակի Ու պտղաբեր արտին մէջ արդարութիւնը պիտի հանգչի:
- ¹⁷ Եւ արդարութեան գործը՝ խաղաղութիւն Ու արդարութեան արդիւնքը հանգիստ ու ապահովութիւն պիտի ըլլայ յաւիտեան:
- ¹⁸ Իմ ժողովուրդս խաղաղաւետ բնակութեան մէջ Ու ապահով վրաններու մէջ Եւ կատարեալ հանգստութեան մէջ պիտի բնակի:
- ¹⁹ Բայց կարկուտ պիտի իջնէ անտառին վրայ Ու քաղաքը բոլորովին պիտի խոնարհի:
- ²⁰ Երանի՛ ձեզի, որ ջուրերու քով կը ցանէք Ու եզն ու էշը ազատ կը թափառին:

ԳԼՈՒԽ 33

Վա՛յ քեզի, ո՛վ կործանող, որ դուն չկործանուեցար Ու վա՛յ քեզի, ո՛վ յափշտակող որ քեզ չյափշտակեցին: Երբ դուն կործանելը լմնցնես, քեզ պիտի կործանեն. Երբ յափշտակելէ դադրիս, քեզ պիտի յափշտակեն:

- ² Ո՛վ Տէր, մեզի ողորմէ, քեզի՛ կը յուսանք. Ամէն առտու մեր զօրութիւնը եղիր Ու նեղութեան ժամանակ մեզի փրկութիւն եղիր:
- ³ Աղմուկին ծայնէն ժողովուրդները կը փախչին, Քու բարձրանալէդ ազգերը կը ցրուին:
- ⁴ Ձեր աւարը թրթուրին հաւաքուելուն պէս պիտի հաւաքեն. Անոր վրայ՝ մարախներուն ցատկելուն պէս պիտի ցատկեն:
- ⁵ Տէրը բարձրացած է, վասն զի բարձրերը կը բնակի: Սիօնը իրաւունքով ու արդարութիւնով լեցուց:
- ⁶ Քու ժամանակներուդ հաստատութիւնը Ու փրկութեանդ զօրութիւնը իմաստութիւն ու

գիտութիւն պիտի ըլլայ: Տէրոջը վախը անոր գանձն է:

⁷ Ահա անոնց քաջերը դուրսը կ'աղաղակեն. Խաղաղութեան դեսպանները դառնապէս կու լան:

⁸ Բանուկ ճամբաները ամայի եղան, ճամբայէն անցնող չմնաց: Անիկա ուխտը արեց, քաղաքները անարգեց, Մարդը բանի տեղ չի սեպեր.

⁹ Երկիրը սուգ կը բռնէ ու կը նուաղի, Լիբանան ամչցաւ ու թառամեցաւ, Սարօն անապատի պէս եղաւ: Բասան ու Կարմեղոս կը թօթուին:

¹⁰ «Հիմա պիտի ելլեմ, կ'ըսէ Տէրը, Հիմա պիտի փառաւորուիմ, Հիմա պիտի բարձրանամ:

¹¹ Դուք յարդով պիտի յղանաք եւ մղեղ պիտի ծնանիք Ու ձեր շունչը կրակի պէս ձեզ պիտի ուտէ:

¹² Ժողովուրդները կիրի այրուելուն պէս պիտի ըլլան. Անոնք կրակի մէջ նետուած փուշերու պէս պիտի այրին»:

¹³ Ո՛վ հեռու եղողներ, լսեցէք թէ ի՞նչ ըրի Ու մօտ եղողներ, իմ զօրութիւնս ճանչցէք:

¹⁴ Սիօնի մէջ մեղաւորները կը վախնան, Դողը կեղծաւորները կը բռնէ: Մեզմէ ո՞վ կրնայ բնակիլ լափող կրակի մէջ. Մեզմէ ո՞վ կրնայ բնակիլ յաւիտենական բոցերուն մէջ:

¹⁵ Արդարութեամբ քալողը եւ ուղղութեամբ խօսողը, Անիրաւութեան շահը մերժողը, Կաշառք առնելէն ձեռք թօթուողը, Արիւնահեղութեան խօսքերը չլսելու համար ականջները գոցողը Ու չարութիւնը չտեսնելու համար աչքերը գոցողը:

¹⁶ Անիկա բարձրերը պիտի բնակի, Անոր բերդը ամուր վէմերու վրայ պիտի ըլլայ. Անոր հաց պիտի տրուի Ու անոր ջուրը անպակաս պիտի ըլլայ:

¹⁷ Քու աչքերդ թագաւորը իր վայելչութիւնովը պիտի տեսնեն, Անոնք հեռաւոր երկրի պիտի նային:

¹⁸ Քու միտքդ վախերու վրայ պիտի մտածէ. «Ո՞ր է դպիրը, ո՞ր է կշռողը, Ո՞ր է աշտարակները համրողը:

¹⁹ Դուն պիտի չտեսնես այն խիստ ժողովուրդը, Դժուարիմաց ու անծանօթ լեզու ունեցող ժողովուրդը, Թոթովախօս ու անիմանալի լեզուով խօսող ժողովուրդը:

²⁰ Մեր տօնախմբութիւններու քաղաքին՝ Սիօնին՝ նայէ՛ք: Քու աչքերդ Երուսաղէմը պիտի տեսնեն, Իբրեւ խաղաղ բնակարան մը ու անխախտ վրան մը, Որուն ցիցերը յաւիտեան պիտի չշարժին Ու չուանները բնաւ պիտի չկտրին:

²¹ Հապա հոն փառաւորեալ Տէրը պիտի ըլլայ մեզի Լայնատարած գետերու ու վտակներու տեղ, Ուր թիաքարչ նաւ պիտի չմտնէ Եւ անկէ մեծ նաւ պիտի չանցնի:

²² Քանզի մեր դատաւորը Տէրն է, Մեր օրէնսդիրը Տէրն է, Մեր թագաւորը Տէրն է, Անիկա մեզ պիտի ազատէ:

²³ Քու չուաններդ թուցան, Իրենց կայմին խարիսխը չկրցան հաստատ բռնել, Առագաստը չկրցան բանալ: Այն ատեն մեծ աւար բաժնուեցաւ: Մինչեւ անգամ կաղերը աւար առին:

²⁴ Ու հոն բնակողը պիտի չըսէ. «Հիւանդ եմ»: Հոն բնակող ժողովուրդին անօրէնութիւնը պիտի ներուի:

ՔԼՈՒԽ 34

Ո՛վ ազգեր, մօտեցէ՛ք, որպէս զի լսէք, Ո՛վ ժողովուրդներ, ականջ տուէ՛ք. Երկիրն ու անոր լիութիւնը, Աշխարհն ու անոր բոլոր բնակիչները թող մտիկ ընեն:

² Վասն զի Տէրոջը բարկութիւնը՝ բոլոր ազգերուն վրայ Ու սրտմտութիւնը անոնց բոլոր զօրքերուն վրայ է: Անիկա զանոնք նզովեց, զանոնք սպանդի մատնեց:

- ³ Անոնց սպաննուածները պիտի նետուին Ու անոնց դիակներէն գէշ հոտ պիտի ելլէ: Անոնց արիւնէն լեռները պիտի հալին,
- ⁴ Երկնքի բոլոր զօրքերը պիտի հալին Ու երկինք մագաղաթի պէս պիտի գալարի Եւ անոր բոլոր զօրքերը վար պիտի թափին՝ Ինչպէս տերեւը որթատունկէն կը թափի Ու ինչպէս թուզը թզենիէն կը թափի:
- ⁵ Քանզի իմ սուրս երկնքի մէջ արբեցած է: Ահա անիկա Եդովմին վրայ ու իմ նզոված ժողովուրդիս վրայ Դատաստան ընելու պիտի իջնէ:
- ⁶ Տէրոջը սուրը արիւնով լեցուած է Ու ճարպով իւղոտուած է՝ Գառներուն եւ նոխազներուն արիւնովը Ու խոյերուն երիկամունքներուն ճարպովը, Քանզի Տէրը Բօսրայի մէջ զոհ ունի Ու Եդովմի երկրին մէջ՝ մեծ սպանդ:
- ⁷ Անոնց հետ պիտի իյնան միեղջերուները Ու զուարակները՝ ցուլերուն հետ Եւ անոնց երկիրը արիւնով պիտի գինովնայ Ու անոնց հողը ճարպով պիտի պարարտանայ,
- ⁸ Քանզի Տէրոջը վրէժխնդրութեան օրը Ու Սիօնին վէճին համար հատուցման տարին է:
- ⁹ Անոր գետերը՝ ծիւթի Ու հողը ծծումբի պիտի դառնան: Անոր երկիրը վառուած ծիւթ պիտի ըլլայ,
- ¹⁰ Գիշեր ու ցորեկ պիտի չմարի. Անոր ծուխը յաւիտեան պիտի ելլէ Եւ դարէ դար աւերակ պիտի մնայ: Յաւիտեանս յաւիտենից անկէ անցնող պիտի չըլլայ:
- ¹¹ Հապա զանիկա հաւալուսներն ու ոգնիները պիտի ժառանգեն: Հոն քաջահաւն ու ագռաւը պիտի բնակին: Անոր վրայ դատարկութեան լարը Եւ ունայնութեան կշիռքը պիտի քաշուի:
- ¹² Անոր ազնուականները թագաւորութեան պիտի կանչեն, Բայց հոն մէկը պիտի չգտնուի: Անոր բոլոր իշխանները պիտի ոչնչանան:
- ¹³ Անոր պալատներուն մէջ փուշեր: Անոր պարիսպներուն վրայ եղիճ ու եկքան պիտի բուսին. Զագալներու՝ բնակարան, Զայլամներու գաւիթ պիտի ըլլայ:
- ¹⁴ Վայրենի կատուները բորենիներուն պիտի հանդիպին, Այծամարդերը իրարու ձայն պիտի տան: Յուշկապարիկները հոն պիտի հանգչին Ու հոն իրենց հանգիստ տեղ պիտի գտնեն:
- ¹⁵ Հոն իժը իր բոյնը պիտի շինէ ու հաւկիթ պիտի ածէ Եւ իր ձագերը պիտի հանէ ու իր հովանիին տակ առնելով պիտի խնամէ: Ուրուրները հոն պիտի հաւաքուին, ամէն մէկը իր ընկերին հետ:
- ¹⁶ Տէրոջը գրքին մէջ փնտռեցէ՛ք ու կարդացէ՛ք. Ասոնց մէկը պիտի չպակսի, Մէկուն ընկերը պակաս պիտի չըլլայ, Վասն զի իր բերանը հրամայեր է Ու իր Հոգին պիտի հաւաքէ զանոնք:
- ¹⁷ Ինք անոնց համար վիճակ ձգեր է Ու իր ձեռքը զանիկա լարով բաժներ է անոնց: Զանիկա յաւիտեան պիտի ժառանգեն, Դարէ դար անոր մէջ պիտի բնակին:

ԳԼՈՒԽ 35

Անապատն ու չոր երկիրը պիտի ուրախանան Եւ անբնակ երկիրը պիտի ցնծայ ու շուշանի պէս պիտի ծաղկի:

- ² Անիկա բոլորովին պիտի ծաղկի Եւ ցնծութեամբ ու երգերով պիտի ուրախանայ: Անոր պիտի տրուի Լիբանանին փառքը, Կարմեղոսին ու Սարօնին վայելչութիւնը. Անոնք Տէրոջը փառքը, Մեր Աստուծոյն վայելչութիւնը պիտի տեսնեն:
- ³ Թուլցած ձեռքերը ուժովցուցէ՛ք Ու դողդոջուն ծունկերը զօրացուցէ՛ք:
- ⁴ Թուլասիրտներուն ըսէ՛ք. «Ուժովցէ՛ք, մի՛ վախճաք. Ահա ձեր Աստուածը վրէժխնդրութիւնով Ու Աստուծոյ հատուցումովը պիտի գայ. Անիկա պիտի գայ ու ձեզ

պիտի ազատէ»:

⁵ Այն ատեն կոյրերուն աչքերը պիտի բացուին Ու խուլերուն ականջները պիտի բացուին:

⁶ Այն ատեն կաղը եղջերուի պէս պիտի ցատկատէ Ու համրին լեզուն օրհնութիւն պիտի երգէ, Քանգի անապատին մէջ ջուրեր Ու անբնակ երկրին մէջ հեղեղներ պիտի բղխին:

⁷ Խորշակահար երկիրը լիճի պիտի դառնայ Ու ծարաւուտ երկիրը ջուրի աղբիւրներ պիտի բղխեցնէ Եւ չազալներուն պառկած բնակարանը Եղեգի ու կնիւնի գաւիթ պիտի ըլլայ:

⁸ Հոն պողոտայ ու ճամբայ պիտի ըլլայ Ու անիկա Սրբութեան Պողոտայ պիտի կոչուի: Անկէ պիղծ մէկը պիտի չանցնի: Հապա անիկա անոնց համար պիտի ըլլայ, Ռոնք անոր կ'երթան ու յիմարներն անգամ պիտի չմոլորին:

⁹ Հոն առիւծ պիտի չըլլայ Անոր վրայ պատառող գազան պիտի չելլէ Եւ հոն պիտի չգտնուի, Հապա փրկուածները հոն պիտի քալեն:

¹⁰ Տէրոջը փրկածները պիտի դառնան, Երգով Սիօն պիտի գան Եւ անոնց գլխուն վրայ յաւիտենական ուրախութիւն պիտի ըլլայ: Անոնք ցնծութիւն եւ ուրախութիւն պիտի ստանան Եւ տրտմութիւնն ու հեծութիւնը անոնցմէ պիտի հեռանան:

ՔԼՈՒԽ 36

Եզեկիա թագաւորին տասնըփորորդ տարին, Ասորեստանի Սենեքերիմ թագաւորը Յուդային բոլոր պարսպապատ քաղաքներուն վրայ յարձակեցաւ ու զանոնք առաւ:

² Ասորեստանի թագաւոր Ռափսակը Լաքիսէն շատ զօրքով Երուսաղէմ դրկեց Եզեկիա թագաւորին ու անիկա թափիչի ագարակին ճամբան՝ վերի աւազանին ջրմուղին վրայ կայնեցաւ:

³ Եւ պալատին հազարապետը՝ Քեղկիայի որդին Եղիակիմ ու Սեբնա ատենադպիրն ու յիշատակներու դպիր Ասափին որդին Յովաղը անոր գացին:

⁴ Ռափսակ անոնց ըսաւ. «Եզեկիային ըսէք. ‘Մեծ թագաւորը, Ասորեստանի թագաւորը, այսպէս կ'ըսէ.

⁵ Ո՞րն է այն յոյսը, որուն դուն կ'ապաւինիս: Դուն կը խորհիս թէ պարզ խօսքերը պատերազմի համար ռազմագիտութիւն եւ զօրութիւն են, բայց անոնք շրթունքի խօսքեր են: Ուրեմն որո՞ւն ապաւինելով ինծի դէմ ապստամբեցար:

⁶ Դուն այն ջախջախուած եղեգէ ցուպին՝ Եգիպտոսին՝ ապաւինեցար, որ եթէ անոր մարդ մը կռթնի՝ ձեռքը պիտի մտնէ ու զանիկա պիտի ծակէ: Եգիպտոսին Փարաւոն թագաւորը բոլոր իրեն ապաւինողներուն այնպէս է:

⁷ Բայց եթէ ինծի ըսես թէ՝ ‘Մենք մեր Եհովա Աստուծոյն կ'ապաւինինք’, ասիկա ան չէ՞, որուն բարձր տեղերն ու սեղանները Եզեկիան վերցուց եւ Յուդային ու Երուսաղէմին ըսաւ. ‘Միայն այս սեղանին առջեւ երկրպագութիւն ըրէք’:

⁸ Ու հիմա իմ տիրոջս Ասորեստանի թագաւորին հետ հաշտուէ՞՝ ու քեզի երկու հազար ծի տամ, եթէ դուն քու կողմանէդ անոնց վրայ հեծնողներ ունիս:

⁹ Եւ իմ տիրոջս ամենէն պզտիկ ծառաներէն մէկ կուսակալին ի՞նչպէս կրնաս դէմ դնել, որ դուն կառքերու ու ձիերու համար Եգիպտոսին կ'ապաւինիս:

¹⁰ Հիմա այս երկրին վրայ արդեօք առանց Եհովայի հրամանի՞ն ելեր եմ՝ զանիկա աւերելու համար: Ինծի Եհովան ըսաւ. ‘Այն երկրին վրայ ելի՛ր ու զանիկա աւերէ՛’»:

¹¹ Եղիակիմ եւ Սեբնա ու Յովաք Ռափսակին ըսին. «Շնորհք ըրէ՛, քու ծառաներուդ հետ Ասորերէն խօսիր, քանգի մենք կը հասկնանք: Մեզի հետ Եբրայեցերէն մի՛ խօսիր, քանի որ պարսպին վրայ եղող ժողովուրդը կը լսէ»:

¹² Բայց Ռափսակ ըսաւ. «Միթէ այս խօսքերը լսելու համար իմ տէրս գիս միայն քու տիրոջդ ու քեզի՞ դրկեց. չէ՞ որ այն մարդոց ալ՝ որոնք պարսպին վրայ կը նստին ձեզի

հետ իրենց աղբը ուտելու ու իրենց մէզը խմելու»:

13 Ռափսակ ոտքի ելաւ ու մեծ ծայնով մը Եբրայեցերէն աղաղակեց ու ըսաւ. «Մեծ թագաւորին, Ասորեստանի թագաւորին, խօսքերուն մտիկ ըրէ՛ք:

14 Թագաւորը այսպէս կ'ըսէ. 'Եզեկիա ձեզ թող չխաբէ, քանզի անիկա չի կրնար ձեզ ազատել:

15 Եզեկիա թող ձեր յոյսը Եհովային վրայ չդնէ՝ ըսելով. Եհովա մեզ անշուշտ պիտի ազատէ ու այս քաղաքը Ասորեստանի թագաւորին ձեռքը պիտի չտրուի':

16 Եզեկիային մտիկ մի՛ ընէք, քանզի Ասորեստանի թագաւորը այսպէս կ'ըսէ. 'Ինծի հետ հաշտութիւն ըրէ՛ք ու ինծի ելէ՛ք: Ամէն մարդ իր որթատունկէն ու ամէն մարդ իր թզենիէն թող ուտէ: Ամէն մարդ իր ջրհորին ջուրէն թող խմէ,

17 Մինչեւ ես գամ ու ձեզ ձեր երկրին պէս երկիր մը, ցորենի ու գինիի երկիր մը, հացի ու այգիներու երկիր մը տանիմ:

18 Զըլլայ թէ Եզեկիա ձեզ գլխէ հանէ՝ ըսելով. 'Եհովա մեզ պիտի ազատէ': Միթէ միւս ազգերուն աստուածները Ասորեստանի թագաւորին ձեռքէն՝ ամէն մէկը իր երկիրը ազատե՞ց:

19 Եմաթին ու Արփաթին աստուածները ո՞ր եւ. Սեփարուիմին աստուածները ո՞ր եւ. միթէ անոնք Սամարիան իմ ձեռքէն ազատեցի՞ն:

20 Այս երկիրներուն աստուածներէն ո՞րը իր երկիրը իմ ձեռքէն ազատեց, որ Եհովան Երուսաղէմը իմ ձեռքէն ազատէ՞»:

21 Անոնք լուռ կեցան եւ անոր ամենեւին պատասխան մը չտուին. քանզի թագաւորը հրամայեւ էր՝ «Անոր պատասխան մի՛ տաք»:

22 Քեղկիային որդին Եղիակիմ՝ պալատին հազարապետը եւ Սեբնա ատենադպիրն ու յիշատակներու դպիր Ասափին որդին Յովաք հանդերձնին պատռած՝ Եզեկիային գացին ու Ռափսակին խօսքերը անոր պատմեցին:

ԳԼՈՒԽ 37

Երբ Եզեկիա թագաւորը լսեց, իր հանդերձները պատռեց ու քուրծ հագաւ եւ Տէրոջը տունը մտաւ.

2 Պալատին հազարապետը՝ Եղիակիմ եւ Սեբնա ատենադպիրն ու քահանաներուն ծերերը քուրծեր հագած՝ Ամոփսին որդին Եսայի մարգարէին դրկեց:

3 Անոնք անոր ըսին. «Եզեկիան այսպէս կ'ըսէ. 'Այսօր նեղութեան, կշտամբանքի ու նախատինքի օր է. քանզի տղաքը մինչեւ ծնանելու վայրկեանը հասան, բայց ծնանելու ոյժ չկայ:

4 Կարելի է քու Տէր Աստուածդ Ռափսակին խօսքերը լսէ, որ իր տէրը, Ասորեստանի թագաւորը, դրկեց կենդանի Աստուածը նախատելու համար ու քու Տէր Աստուածդ իր լսած խօսքերուն համար պիտի յանդիմանէ: Ուրեմն մնացորդին համար աղօթք ըրէ՛»:

5 Եզեկիա թագաւորին ծառաները Եսայիին գացին:

6 Ու Եսայի անոնց ըսաւ. «Ձեր տիրոջը այսպէս ըսէք. Տէրը այսպէս կ'ըսէ. 'Մի՛ վախճար այն լսած խօսքերէդ, որոնցմով Ասորեստանի թագաւորին ծառաները ինծի հայիոյեցին:

7 Ահա ես անոր վրայ ոգի մը կը դրկեմ ու լուր մը լսելով՝ իր երկիրը պիտի դառնայ ու զանիկա իր երկրին մէջ սուրով պիտի կործանեմ՝»:

8 Ռափսակ դարձաւ ու Ասորեստանի թագաւորը գտաւ, որ Լեբնային հետ կը պատերազմէր, վասն զի լսած էր որ Լաքիսէն չուեր է:

9 Սենեքերիմ Եթովպիացիներուն Թարակա թագաւորին համար լսեց թէ կ'ըսէին. «Ահա անիկա քեզի հետ պատերազմելու ելեր է»: Երբ ասիկա լսեց, Եզեկիային դեսպաններ

դրկեց՝ ըսելով.

10 «Յուդային Եզեկիա թագաւորին այսպէս խօսեցէք ու ըսէք. ‘Այն քու Աստուածդ, որուն դուն ապաւիներ ես, թող քեզ չխաբէ, որպէս զի Երուսաղէմը Ասորեստանի թագաւորին ձեռքը չտրուի:

11 Ահա դուն լսեցիր ինչ որ Ասորեստանի թագաւորները բոլոր երկիրներուն ըրին ու ի՛նչպէս զանոնք բոլորովին կործանեցին ու հիմա դո՞ւն պիտի ազատիս:

12 Միթէ իմ հայրերուս կործանած ազգերուն, այսինքն Գովղանին, Խառանին, Ռեսեփին ու Թելասարի մէջ եղող Եդեմին որդիներուն աստուածները զանոնք ազատեցի՞ն:

13 Ո՞ր է Եմաթին թագաւորն ու Սեփարուիմ քաղաքին, Անայի եւ Աւայի թագաւորը՞»:

14 Եզեկիա նամակը դեսպաններուն ձեռքէն առաւ ու զանիկա կարդաց եւ Տէրոջը տունը ելաւ ու Եզեկիա Տէրոջը առջեւ բացաւ զանիկա:

15 Եզեկիա Տէրոջը առջեւ աղօթք ըրաւ ու ըսաւ.

16 «Ո՛վ Տէր զօրութեան, Աստուած Իսրայէլի, որ քերովբէներու վրայ կը նստիս, երկրին բոլոր թագաւորներուն վրայ միայն դո՛ւն ես Աստուած. երկինքն ու երկիրը դուն ստեղծեցիր:

17 Ո՛վ Տէր, ականջդ խոնարհեցո՛ւր ու լսէ՛: Ո՛վ Տէր, աչքերդ բա՛ց ու նայէ՛ եւ լսէ՛ Սենեքերիմին բոլոր խօսքերը, որոնք դրկեց կենդանի Աստուածը նախատելու համար:

18 Ո՛վ Տէր, իրաւքնէ՛ Ասորեստանի թագաւորները բոլոր ազգերը ու անոնց երկիրները ւերեցին,

19 Անոնց աստուածները կրակի տուին. վասն զի անոնք աստուած չէին, հապա մարդու ձեռագործ, փայտ ու քար էին. անոր համար զանոնք կորսնցուցին:

20 Եւ հիմա դուն, ո՛վ Տէր Աստուած մեր, ազատէ՛ մեզ անոր ձեռքէն, որպէս զի երկրին բոլոր թագաւորութիւնները գիտնան թէ միայն դուն ես Տէրը»:

21 Ամովսին որդին Եսայի Եզեկիային մարդ դրկեց՝ ըսելով. «Իսրայէլի Տէր Աստուածը այսպէս կ’ըսէ. Ասորեստանի Սենեքերիմ թագաւորին համար աղօթք ըրիր ինծի,

22 Անոր վրայով Տէրոջը ըսած խօսքը այս է. ‘Միօնին կոյս աղջիկը քեզ անարգեց, քեզ ծաղր ըրաւ, Երուսաղէմին աղջիկը քու ետեւէդ գլուխ շարժեց:

23 Դուն ո՞վ նախատեցիր ու որո՞ւ հայիոյեցիր Ու որո՞ւ վրայ ձայնդ վերցուցիր Եւ աչքերդ Իսրայէլի Սուրբին դէմ վեր վերցուցիր:

24 Քու ծառաներուդ ձեռքով Տէրը նախատելով՝ ըսիր, Իմ կառքերուս շատութիւնովը լեռներուն բարձրերը, Լիբանանի քովերը ելայ Ու անոր բարձր եղեւիները Եւ ընտիր մայրիկները պիտի կտրեմ՝ ՝ Ու անոր խիստ բարձր ծայրը, Անոր Կարմեղոսի անտառը պիտի մտնեմ՝ :

25 Ես փորեցի ու ջուր խմեցի: Պաշարուած տեղերուն բոլոր գետերը Ուտքերուս թաթովը ցամքեցուցի:

26 Միթէ լսած չե՞ս որ ասիկա ես շինեցի Ու առաջուրնէ՛ ձեւակերպեցի. Հիմա հասցուցի, Որպէս զի դուն պարսպապատ քաղաքները ւերակի հողակոյտերու դարձնես:

27 Ուստի անոնց բնակիչներուն ձեռքը կարճ ըլլալուն համար Ջարիուրեցան ու շփոթեցան: Անոնք դաշտի խոտի եւ կանանչ բանջարի պէս Ու տանիքի խոտի պէս Եւ դեռ չհասած ու խորշակէն զարնուած հունձքի պէս եղան:

28 Բայց ես քու բնակութիւնդ, ելլելդ ու մտնելդ Եւ ինծի դէմ ունեցած սրտմտութիւնդ գիտեմ:

29 Որովհետեւ ինծի դէմ ունեցած սրտմտութիւնդ Ու քու ամբարտաւանութիւնդ իմ ականջներուս հասան, Ես ալ իմ կարթս քու քիթդ ե իմ սանձս քու բերանդ պիտի դնեմ Ու քու եկած ճամբայէդ քեզ ետ պիտի դարձնեմ:

30 «Եւ ասիկա քեզի նշան ըլլայ, Այս տարի ինքնիրմէ՛ բուսածը Ու երկրորդ տարին ինկած հատերէն բուսածը պիտի ուտէք Ու երրորդ տարին ցանեցէ՛ք ու հնձեցէ՛ք Եւ այգիներ

տնկեցէ՛ք ու անոնց պտուղը կերէ՛ք:

31 Եւ Յուդային տանը ազատուած մնացորդը Վարէն արմատ պիտի արծակէ Ու վերէն պտուղ պիտի տայ:

32 Քանզի Երուսաղէմէն՝ մնացորդ մը Ու Սիօն լեռնէն՝ ազատուածներու խումբ մը պիտի գայ. Ասիկա զօրքերու Տէրոջը նախանձը պիտի ընէ»:

33 Ասոր համար Ասորեստանի թագաւորին վրայով Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Անիկա այս քաղաքը պիտի չմտնէ, Անոր նետ պիտի չնետէ, Անոր դէմ պատնէշ պիտի չկանգնեցնէ, այլ

34 Իր եկած ճամբայէն ետ պիտի դառնայ Ու այս քաղաքը պիտի չմտնէ:

35 Եւ այս քաղաքը պիտի պաշտպանեմ ու զանիկա ազատեմ, Ինծի համար ու իմ ծառայիս Դաւիթին համար»:

36 Ու Տէրոջը հրեշտակը ելաւ եւ Ասորեստանի բանակին մէջ հարիւր ութսունըհինգ հազար մարդ զարկաւ: Երբ առաւօտուն կանուխ ելան, ահա անոնց ամէնքը մեռած մարմիններ էին:

37 Ուստի Ասորեստանի Սենեքերիմ թագաւորը չուեց գնաց ու դարձաւ Նինուէի մէջ նստաւ:

38 Երբ անիկա իր Աստուծոյն Նեսրաքին տանը մէջ երկրպագութիւն կ'ընէր, անոր որդիները Ադրամելէք ու Սարասար զանիկա սուրով զարկին ու Արարատի երկիրը փախան եւ անոր տեղ անոր որդին Ասորդան թագաւոր եղաւ:

ԳԼՈՒԽ 38

Այն օրերը Եզեկիա մահուան աստիճան հիւանդացաւ: Ամովսի որդին Եսայի մարգարէն անոր եկաւ ու անոր ըսաւ. «Տէրը այսպէս կ'ըսէ. 'Տանդ համար պատուէր տուր, քանզի դուն մեռնելու ես ու պիտի չապրիս'»:

2 Եզեկիա իր երեսը պատին դարձուց ու Տէրոջը աղօթք ըրաւ

3 Ու ըսաւ. «Ո՛վ Տէր, կ'աղաչեմ, քու առջեւդ ճշմարտութեամբ ու կատարեալ սրտով քալելս եւ քու աչքիդ առջեւ բարութիւն ընելս յիշէ» ու Եզեկիա մեծ լացով մը լացաւ:

4 Տէրոջը խօսքը եղաւ Եսայիին՝ ըսելով. «Գնա՛, Եզեկիային ըսէ՛.

5 Քու հօրդ Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ. 'Քու աղօթքդ լսեցի, քու աչքիդ արցունքը տեսայ: Ահա ես քու օրերուդ վրայ տասնըհինգ տարի պիտի աւելցնեմ

6 Եւ քեզ ու այս քաղաքը Ասորեստանի թագաւորին ձեռքէն պիտի ազատեմ:

7 Այս քաղաքին պաշտպանութիւն պիտի ընեմ': Ասիկա քեզի Տէրոջմէն նշան ըլլայ թէ Տէրը այս իր ըսած խօսքը պիտի կատարէ.

8 'Ահա ստուերը Աքագին արեւու ժամացոյցին վրայ իջած աստիճաններէն տասը աստիճան ետ պիտի դարձնեմ'» ու արեւը իջած աստիճաններէն տասը աստիճան ետ դարձաւ:

9 Այս է Յուդայի Եզեկիա թագաւորին գրածը, որ իր հիւանդանալուն ու հիւանդութենէ ելլելուն ատենը գրեց.

10 «Ես ըսի՝ 'Իմ օրերուս հանգիստ ժամանակին՝ մէջ Գերեզմանին դռները պիտի երթամ. Մնացած տարիներէս զրկուեցայ':

11 Ըսի՝ Տէրը պիտի չտեսնեմ, Տէրը պիտի չտեսնեմ կենդանիներուն երկրին մէջ Եւ միւս աշխարհին բնակիչներուն հետ ըլլալով, Ա՛լ մարդու պիտի չնայիմ:

12 Իմ շրջանս կը չուէ Ու հովիւներուն տաղաւարին պէս ինծմէ կը փոխադրուի: Իմ կեանքս կտրեցի ոստայնանկի պէս. Առէջէն զիս կը կտրէ, Յորեկուրնէ մինչեւ գիշեր զիս պիտի լմնցնես:

13 Մինչեւ առաւօտ սպասեցի. Առիծի պէս բոլոր ոսկորներս կը կոտրէ. Տորեկուրնէ մինչեւ գիշեր զիս պիտի լմնցնես:

14 Կռունկի պէս կամ ծիծեռնակի պէս կը ճչի, Աղանիի պէս կը մնչի: Վեր նայելէն աչքերս տկարացան: Ո՛վ Տէր, տազնապի մէջ եմ, ինծի ձեռնտո՛ւ եղիր:

15 Ի՞նչ ըսեմ. ինք ինծի խօսեցաւ ու ինք կատարեց: Իմ բոլոր տարիներուս մէջ Հոգիիս այս ցաւին համար կամաց կամաց պիտի քալեմ:

16 Ո՛վ Տէր, մարդիկ ասոնցմով կ'ապրին Ու իմ հոգիիս կեանքը ասոնց ամենուն մէջն է: Ջիս բժշկեցիր ու ապրեցուցիր:

17 Խաղաղութեան տեղ մեծ դառնութիւն եկաւ ինծի. Բայց դուն իմ հոգիս սիրեցիր ու ապականութեան գուբէն փրկեցիր, Վասն զի բոլոր մեղքերս կռնակիդ ետեւը նետեցիր:

18 Քանզի գերեզմանը քեզ չի կրնար օրհնել, Մահը քեզի փառք չի կրնար տալ. Գուբը իջնողները քու ճշմարտութեանդ չեն կրնար յուսալ:

19 Ապրողը, ապրո՛ղը քեզ պիտի օրհնէ, Ինչպէս ես այսօր կ'ընեմ: Հայրը իր որդիներուն պիտի գիտցնէ քու ճշմարտութիւնդ:

20 Տէրը իմ փրկութիւնս եղաւ, Անոր համար մեր կեանքին բոլոր օրերուն մէջ, Իմ օրհնութիւններս Տէրոջը տանը մէջ Լար ունեցող նուագարաններով պիտի երգենք:

21 Վասն զի Եսայի ըսեր էր. «Չոր թուգեր թող առնեն, մանրեն ու վերքին վրայ դնեն եւ պիտի առողջանայ»:

22 Ու Եզեկիա ըսեր էր. «Տէրոջը տունը ելլելուս նշանը ի՞նչ պիտի ըլլայ»:

ԳԼՈՒԽ 39

Այն ատեն Բաբելոնի թագաւորը, Բաղադանին որդին Մարովդաք-Բաղադան, նամակներ ու ընծաներ ղրկեց Եզեկիային, քանզի անոր հիւանդանալը եւ առողջանալը լսեր էր:

2 Եզեկիա ատոնց համար ուրախացաւ եւ իր թանկագին բաներուն տունը, արծաթն ու ոսկին ու խունկերը եւ պատուական իւղը ու իր զէնքերուն բոլոր տունը եւ իր զանձերուն մէջ բոլոր գտնուածը ցուցուց: Իր տանը մէջ եւ իր բոլոր տէրութեանը մէջ բան մը չմնաց, որ Եզեկիա անոնց չցուցնէ:

3 Եսայի մարգարէն Եզեկիա թագաւորին եկաւ ու անոր ըսաւ. «Այդ մարդիկը ի՞նչ ըսին եւ ուրկէ՞ եկան քեզի»: Եզեկիա ըսաւ. «Ինծի հեռու տեղէ, Բաբելոնէն եկան»:

4 Անիկա ըսաւ. «Քու տանդ մէջ ի՞նչ տեսան»: Եզեկիա ըսաւ. «Տանս մէջ ինչ որ կար՝ տեսան ու զանձերուս մէջ բան չմնաց որ անոնց չցուցնէի»: Այն ատեն Եզեկիային ըսաւ.

5 «Չօրքերու Տէրոջը խօսքին մտիկ ըրէ.

6 'Ահա օրեր պիտի գան, որ քու տանդ մէջ ինչ որ կայ ու ինչ որ քու հայրերդ մինչեւ այսօր հաւաքեցին Բաբելոն պիտի տարուին, բան մը պիտի չմնայ':

7 Քու սեփական որդիներդ ալ պիտի առնեն եւ անոնք Բաբելոնի թագաւորին պալատին մէջ ներքինիներ պիտի ըլլան»:

8 Եզեկիա Եսայիին ըսաւ. «Տէրոջը խօսքը, որ դուն ըսիր, բարի է»: Նաեւ ըսաւ. «Որովհետեւ իմ օրերուս մէջ խաղաղութիւն ու ապահովութիւն պիտի ըլլայ»:

ԳԼՈՒԽ 40

«Մխիթարեցէ՛ք, մխիթարեցէ՛ք, իմ ժողովուրդս», Կ'ըսէ ձեր Աստուածը.

2 Երուսաղէմին քաղցրութեամբ խօսեցէք Ու անոր ըսէք թէ՝ իր պատերազմելու ժամանակը լրացաւ եւ իր անօրէնութիւնը ներուցաւ, Քանզի իր բոլոր մեղքերուն համար

Տէրոջ ձեռքէն կրկին հատուցում առաւ»:

³ Անապատին մէջ կանչողին ծայնը. «Տէրոջը՝ ճամբան պատրաստեցէք Ու ամայութեան մէջ մեր Աստուծոյն համար շաւիղ շտկեցէք:

⁴ Ամէն ծոր պիտի բարձրանայ, Ամէն լեռ ու բլուր պիտի ցածնայ, Ծուռը պիտի շտկուի, Խորտուբորտ տեղերը հաւասար պիտի ըլլան:

⁵ Տէրոջը փառքը պիտի յայտնուի Եւ ամէն մարմին մէկտեղ զանկա պիտի տեսնէ. Քանզի Տէրոջը բերանը խօսեցաւ»:

⁶ Ձայն մը ըսաւ. «Կանչէ՛» Ու ես ըսի. «Ի՞նչ կանչեմ»: Ամէն մարմին խոտ է: Անոր բոլոր վայելչութիւնը դաշտի ծաղիկին պէս է:

⁷ Խոտը կը չորնայ, ծաղիկը կը թառամի, Երբ անոր վրայ Տէրոջը հովը փչէ: Իրացընէ ժողովուրդը խոտ է:

⁸ Խոտը կը չորնայ, ծաղիկը կը թառամի, Բայց մեր Աստուծոյն խօսքը յաւիտեան պիտի մնայ:

⁹ Ելի՛ր բարձր լեռան վրայ, Ո՛վ դուն, որ Սիօնին աւետիս կը բերես, Քու ձայնդ ուժով բարձրացուր, Ո՛վ դուն, որ Երուսաղէմին աւետիս կը բերես. Բարձրացո՛ւր, մի՛ վախճար. Յուդայի քաղաքներուն ըսէ. «Ահա ձեր Աստուածը»:

¹⁰ Ահա Տէր Եհովան զօրութեամբ պիտի գայ Ու անոր բազուկը իրեն համար պիտի իշխէ: Ահա իր վարձքը իրեն հետ է Ու գործերու հատուցումը իր առջեւն է:

¹¹ Անկա հովիւի պէս իր հօտը պիտի հովուէ. Գառնուկները իր բազուկովը պիտի հաւաքէ Ու զանոնք իր գրկին մէջ պիտի կրէ Եւ ծիծ տուողները կամաց պիտի քէ:

¹² Ո՞վ իր ափովը ջուրերը չափեց Ու թիզով երկինքը ծրագրեց Ու երկրի հողը չափի մէջ ամփոփեց Ու լեռները կշռաթաթով Ու բլուրները կշիռքով կշռեց:

¹³ Ո՞վ քննեց Տէրոջը Հոգին Ու անոր խորհրդակից ըլլալով՝ ուղղութիւն տուաւ անոր:

¹⁴ Անկա որո՞ւ խորհուրդ հարցուց, Ո՞վ անոր իմաստութիւն տուաւ Ու դատաստանի ճամբան սորվեցուց: Ո՞վ անոր գիտութիւն սորվեցուց Ու իմաստութեան ճամբան ճանչցուց:

¹⁵ Ահա ազգերը դոյլէն կաթած կաթիլի պէս են Ու կշիռքին մէջի մանր փոշիին պէս կը սեպուին, Ահա կղզիները ցրուած փոշիի պէս են՝:

¹⁶ Լիբանանը կրակի համար բաւական չէ Ու անոր անասունները ողջակէզի համար բաւական չեն:

¹⁷ Բոլոր ազգերը անոր առջեւ ոչինչի պէս Ու ոչինչէն պակաս եւ ունայնութիւն կը սեպուին:

¹⁸ Ուստի դուք Աստուած որո՞ւ կը նմանցնէք Ու զանկա ի՞նչ նմանութեան հետ կը բաղդատէք:

¹⁹ Արուեստագէտը կը ծուկէ կուռքը Ու ոսկերիչը զանկա ոսկիով կը պատէ Եւ անոր արծաթէ շղթաներ կը շինէ:

²⁰ Այն աղքատը որ չի կրնար մեծածախս նուէրներ տալ, Անփուտ փայտ կ'ընտրէ, Իրեն վարպետ արհեստաւոր կը փնտռէ, Որպէս զի անշարժ կուռք մը շինէ:

²¹ Միթէ չգիտցա՞ք, չլսեցի՞ք, Ձեզի առաջուրնէ չըսուեցա՞ւ, Երկրին հիմնադրութենէն չհասկցա՞ք:

²² Ի՛նքն է երկրի շրջանակին վրայ նստողը Ու անոր բնակիչները մարախներու պէս են: Ի՛նքն է երկինքը վարագոյրի պէս տարածողը Ու նստելու համար զանկա վրանի պէս կանգնեցնողը:

²³ Ի՛նքն է իշխանները բնաջինջ ընողը Ու երկրի դատաւորները ոչնչացնողը:

²⁴ Հազիւ թէ անոնք տնկուած, ցանուած են ու Անոնց բունը հողի մէջ արմատացած է, Անկա անոնց վրայ կը փչէ ու անոնք կը չորնան Եւ փոթորիկը զանոնք մղեղի պէս կը

տանի:

25 «Արդ՝ որո՞ւ կը նմանցնէք զիս, Որ ես անոր հաւասար ըլլամ», կ'ըսէ Սուրբը:

26 Աչքերնիդ վե՛ր վերցուցէք ու նայեցէ՛ք, Ասունք ո՞վ ստեղծեց: Անիկա անոնց զօրքը համրանքով կը հանէ: Անոնց ամէնքը իրենց անունովը կը կանչէ: Իր մեծ իշխանութիւնովը ու սաստիկ զօրութիւնովը Անոնցմէ բնաւ մէկը չի կորսուիր:

27 Ո՛վ Յակոբ, ինչո՞ւ կ'ըսես Ու ո՛վ Իսրայէլ, ինչո՞ւ կը յայտարարես թէ՝ «Իմ ճամբաս Տէրոջմէ ծածկուեցաւ եւ իմ իրաւունքս իմ Աստուծմէս զանց առնուեցաւ»:

28 Միթէ չգիտցա՞ր կամ չլսեցի՞ր Թէ յաւիտենական Աստուածը՝ Եհովան, Երկրի ծայրերուն Ստեղծիչը, Չի յոգնիր ու չի թունար. Անոր իմաստութիւնը չի քննուիր:

29 Անիկա է յոգնածին ոյժ տուողը Ու կարողութիւն չունեցողին շատ զօրութիւն հասցնողը:

30 Երիտասարդները անգամ պիտի յոգնին ու թուլնան եւ ընտիր կտրիճները բոլորովին պիտի իյնան,

31 Բայց Տէրոջը ապաւինողներուն ոյժը պիտի նորոգուի եւ անոնք արծիւներու պէս թռչելով վեր պիտի ելլեն՝, Պիտի վազեն ու չթուլնան, Պիտի քալեն ու չյոգնին:

ԳԼՈՒԽ 41

Ո՛վ կղզիներ, իմ առջեւ լո՛ւռ կեցէք: Ժողովուրդները իրենց ոյժը թող նորոգեն, Թող մօտենան ու ապա խօսին: Մէկտեղ դատաստանի մօտենանք:

2 Ո՞վ արդարը արեւելքէն ոտքի հանեց եւ զայն իր ոտքը կանչեց: Ազգերը անոր առջեւը բերաւ եւ թագաւորները ոտքի տակ կոխկռտեց, Իր սուրով զանոնք փռչի պէս ըրաւ եւ հողմավար մղեղի պէս աղեղով քշեց:

3 Ջանոնք հալածեց եւ խաղաղութեամբ անցաւ Այնպիսի ճամբայէ մը, ուր բնաւ ոտք կոխած չէր:

4 Ո՞վ է ասիկա գործողն ու ընողը Ու ազգերը սկիզբէն կանչողը: Ես, Տէրս, որ առաջինն եմ Ու վերջիններուն հետ պիտի ըլլամ:

5 Կղզիները տեսան ու վախցան, Երկրին ծայրերը դողացին, Անոնք հաւաքուեցան ու մօտեցան:

6 Ամէն մէկը իր ընկերին օգնեց, Ամէն մարդ իր ընկերին «Զօրացի՛ր», ըսաւ:

7 Արուեստագէտը՝ ոսկերիչին, Ուռով ծեծողը սալի վրայ զարնողին սիրտ կու տայ Ու կ'ըսէ. «Ասիկա փակցնելու համար աղէկ է»: Եւ զանիկա գամերով կը գամէ, որպէս զի չշարժի:

8 Բայց դո՛ւն, ո՛վ իմ ծառաս Իսրայէլ եւ Իմ ընտրեալս Յակո՛բ, Իմ սիրելիիս՝ Աբրահամին՝ սերունդը,

9 Որ երկրի ծայրերէն առի, Քեզ անոր եգերքներէն կանչեցի եւ քեզի ըսի. «Ղուն իմ ծառաս ես, Քեզ ընտրեցի ու չմերժեցի»:

10 Մի՛ վախնար, քանզի ես հիմա քեզի հետ եմ. Մի՛ զարհուրիր, վասն զի ես քու Աստուածդ եմ. Քեզ պիտի զօրացնեմ ու քեզի օգնութիւն պիտի ընեմ Ու իմ արդարութեանս աջովը քեզ պիտի բռնեմ:

11 Ահա քեզի դէմ ամէն բարկացողները Պիտի ամչնան ու պիտի պատկառին Ու քեզի հետ վիճող մարդիկը Չեղածի պէս պիտի ըլլան ու պիտի կորսուին:

12 Քեզի հետ կռուող մարդիկը Պիտի փնտռես ու պիտի չգտնես. Քեզի հետ պատերազմող մարդիկը Չեղածի պէս պիտի ըլլան:

13 Քանզի ես քու Տէր Աստուածդ եմ, Որ քու աջ ձեռքէդ կը բռնեմ ու քեզի կ'ըսեմ. «Մի՛ վախնար, ես քեզի պիտի օգնեմ»:

14 Ո՛վ Յակոբի որդի, մի՛ վախնար, Ո՛վ Իսրայէլի մահկանացուներ, Չեզի պիտի օգնեմ,

Կ'ըսէ՛ Տէրը Ու Իսրայէլի Սուրբը, քու Փրկիչդ:

15 Ահա ես քեզ նոր, սուր եւ ատամնաւոր կամնասայլի պէս պիտի ընեմ: Լեռները պիտի մանրես ու փշրես եւ բլուրները մղեղի պիտի դարձնես.

16 Ձանոնք պիտի հոսես ու հովը զանոնք պիտի տանի եւ փոթորիկը զանոնք պիտի ցրուէ Ու դուն Տէրոջմով պիտի ցնծաս, Իսրայէլի Սուրբովը պիտի պարծենաս:

17 Աղքատներն ու տնանկները ջուր կը փնտռեն, բայց չկայ. Անոնց լեզուն ծարաւէն չորցեր է. Ես Տէրս անոնց խնդրուածքին պիտի պատասխանեմ: Ես, Իսրայէլի Աստուածը, զանոնք երեսէ պիտի չծգեմ:

18 Բարձր տեղերու վրայ՝ գետեր Ու հովիտներու մէջ աղբիւրներ պիտի բանամ. Անապատը՝ ջուրի լճի Ու չոր երկիրը ջուրի աղբիւրներու պիտի դարձնեմ:

19 Անապատին մէջ եղեւին, Սատիմ, մրտենի եւ իւղի ծառ պիտի տնկեմ, Անջուր երկրին մէջ մայրի, Սօսի ու տօսախ մէկտեղ պիտի դնեմ,

20 Որպէս զի տեսնեն ու գիտնան Ու մէկտեղ մտածեն ու հասկնան, Թէ ասիկա Տէրոջը ձեռքը ըրաւ Ու Իսրայէլի սուրբը ստեղծեց:

21 «Ձեր դատը յառա՛ջ բերէք», կ'ըսէ Տէրը. «Ձեր զօրաւոր փաստերը մօտեցուցէ՛ք», կ'ըսէ Յակոբին Թագաւորը:

22 Թող մօտեցնեն ու ինչ ըլլալիքը մեզի պատմեն. Առաջինները մեզի պատմեն թէ անոնք ի՛նչ էին, Որպէս զի մտքերնիս պահենք ու անոնց վախճանը գիտնանք, Կամ ապագայ բաները մեզի գիտցնեն:

23 Ասկէ ետքը ըլլալիքները պատմեցէ՛ք, Որպէս զի ձեր աստուած ըլլալը գիտնանք. Կա՛մ աղէկ կա՛մ գէշ բան մը ըրէք, Որպէս զի զարմանանք ու մէկտեղ տեսնենք:

24 Ահա դուք ոչինչ էք, ձեր գործն ալ ոչինչ է: Ձեզ ընտրողը զարշելի է:

25 Հիսիսի կողմէն մէկը արթնցուցի եւ պիտի գայ ու արեւելքէն իմ անունս պիտի կանչէ եւ իշխանները տիղմի պէս պիտի կոխկռտէ, Ինչպէս բրուտը կալը կը կոխկռտէ:

26 Ո՞վ պատմեց սկիզբէն՝ որ գիտնանք Ու առաջուան դարերէն՝ որ «Ճշմարիտ է», ըսենք. Ո՛չ յայտնող մը կայ, ո՛չ գիտցնող մը եւ ո՛չ ալ ձեր խօսքերուն մտիկ ընող մը:

27 Առաջ ես զայն ըսի Սիօնին Ու Երուսաղէմին աւետիս բերող մը տուի:

28 Եւ նայեցաւ ու մարդ մը չկար, Բնաւ խորհրդական մը չկար, Որուն հարցնէի, որ պատասխան տար:

29 Ահա ամէնքը սնոտի են, գործերնին ոչինչ է. Անոնց ծուլածոյ կուռքերը պարապ հով են:

ՔԼՈՒՏ 42

Ահա իմ ծառաս, որուն ձեռնառու պիտի ըլլամ Ու իմ ընտրածս, որուն իմ սիրտս հաւնեցաւ: Իմ հոգիս անոր վրայ դրի. Անիկա ազգերուն իրաւունք պիտի ընէ:

2 Անիկա պիտի չպոռայ ու պիտի չաղաղակէ եւ իր ծայնը դուրսը լսել պիտի չտայ:

3 Ջախջախուած եղէզը պիտի չփշրէ Ու պլպլած պատրոյզը պիտի չմարէ, Իրաւունքը հաւատարմութեամբ պիտի յայտնէ:

4 Անիկա պիտի չտկարանայ ու պիտի չթուլնայ, Մինչեւ որ իրաւունքը երկրի վրայ հաստատէ: Կղզիները անոր օրէնքին պիտի սպասեն:

5 Երկինքը ստեղծող ու զանիկա կազմող, Երկիրը ու անոր մէջ բուսածը տարածող, Անոր վրայ եղող ժողովուրդին՝ շունչ եւ անոր մէջ քալողներուն ոգի տուող Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ.

6 «Ես՝ Տէրս՝ քեզ արդարութեամբ կանչեցի: Ձեռքէդ պիտի բռնեմ ու քեզ պիտի պաշտպանեմ: Քեզ ժողովուրդին՝ իբր ուխտ Ու ազգերուն իբր լոյս պիտի տամ,

7 Որպէս զի կոյրերուն աչքերը բանաս, Բանտարկեալները բանտէն հանես Ու խաւարի

մէջ նստողները՝ կապանքի տունէն:

⁸ Ես Եհովան եմ. իմ անունս այս է. Իմ փառքս ուրիշին չեմ տար, Ո՛չ ալ իմ պատիւս՝ կուռքերուն:

⁹ Առաջուան բաները ահա եղան Ու նորերը ես կը յայտնեմ: Անոնք դեռ չեղած ձեզի պիտի իմացնեն»:

¹⁰ Նոր ե՛րգ երգեցէք Տէրոջը Ու անոր գովութիւնը՝ երկրի ծայրերէն, Ո՛վ ծով իջնողներ ու զանհկա լեցնողներ, Կղզիներ եւ անոնց բնակիչները:

¹¹ Անապատն ու անոր քաղաքները, Կեդարի բնակած գիւղերը թող ծայն բարձրացնեն: Վէմին բնակիչները յաղթանակի երգով Լեռներուն գլխէն թող ծայն տան.

¹² Տէրոջը փառք տան Եւ անոր գովութիւնը կղզիներուն մէջ պատմեն:

¹³ Տէրը հզօրի պէս պիտի ելլէ, Պատերազմող մարդու պէս իր նախանձը պիտի արթնցնէ. Պիտի աղաղակէ ու բարձրածայն պիտի գոչէ Եւ իր թշնամիներուն պիտի յաղթէ՝`

¹⁴ Ես երկար ժամանակ լուռ կեցայ, Չայնս կտրեցի ու զիս զսպեցի. Հիմա ծնանող կնոջ պէս պիտի պորճամ, Պիտի աւերեմ ու մէկէն պիտի կլլեմ՝`

¹⁵ Լեռներն ու բլուրները անապատ պիտի ընեն, Անոնց բոլոր խոտը պիտի չորցնեմ, Գետերը ցամաքի պիտի վերածեն Եւ լիճերը պիտի ցամքեցնեն:

¹⁶ Կոյրերը իրենց չգիտցած ճամբուն մէջ պիտի պտըտցնեն, Ջանոնք իրենց չգիտցած շաւիղներուն մէջ պիտի քալեցնեն. Անոնց առջեւ խաւարը՝ լոյս ու խորտուբորտ տեղերը հաւասար պիտի ընեն. Անոնց այս բաները պիտի ընեն ու զանոնք երեսէ պիտի չծգեն:

¹⁷ Քանդակուած կուռքերու ապաւինողները Եւ ծուլածոյ կուռքերուն՝ ‘Դուք մեր աստուածներն էք’ ըսողները Ետ պիտի դառնան ու պիտի ամչնան:

¹⁸ Ո՛վ խուլեր, լսեցէ՛ք Եւ ո՛վ կոյրեր, նայեցէ՛ք, որպէս զի տեսնէք:

¹⁹ Ո՞վ է կոյր իմ ծառայէս զատ, Կամ խուլ՝ իմ դրկած դեսպանիս պէս. Ո՞վ է կոյր՝ Աստուծոյ նուիրեալին պէս Եւ խուլ՝ Տէրոջը ծառային պէս:

²⁰ Շատ բաներ կը տեսնես, բայց զգուշութիւն չես ըներ. Ականջներդ բաց են, բայց չես լսեր:

²¹ Տէրը իր արդարութեանը համար անոր հաճեցաւ, Իր օրէնքը մեծցուց ու փառաւորեց,

²² Բայց անհկա յափշտակուած եւ կողոպտուած ժողովուրդ մըն է, Ամէնքը քարայրներու մէջ որոգայթի բռնուեցան Ու բանտերու մէջ պահուեցան: Անոնք յափշտակուեցան, բայց ազատող մը չկայ. Կողոպտուեցան, բայց մէկը չի գտնուիր որ «Ետ տուր», ըսէ:

²³ Ձեր մէջ ո՞վ կայ, որ ասոր ականջ դնէ Եւ մտիկ ընէ ու լսէ ինչ որ պիտի գայ:

²⁴ Ո՞վ մատնեց Յակոբը՝ յափշտակուելու Ու Իսրայէլը՝ կողոպտուելու: Չէ՞ որ Տէրը՝ որուն դէմ մեղք գործեցին, Վասն զի անոր ճամբաներուն մէջ քալել չուզեցին Եւ անոր օրէնքին չհնազանդեցան:

²⁵ Ուստի իր սաստիկ բարկութիւնը Ու պատերազմի ուժգնութիւնը անոր վրայ թափեց: Ամէն կողմէ զանհկա բռնկցուց, բայց անհկա չգիտցաւ. Ջանհկա այրեց, բայց անհկա իր սրտին մէջ չառաւ:

ԳԼՈՒԽ 43

Հիմա, ո՛վ Յակոբ, քեզ ստեղծողը Ու ո՛վ Իսրայէլ, քեզ ձեւակերպող Տէրը այսպէս կ’ըսէ. «Մի՛ վախճար, վասն զի ես քեզ փրկեցի, Քեզ քու անունովդ կանչեցի. դուն իմս ես:

² Երբ ջուրերէն անցնիս, ես քեզի հետ պիտի ըլլամ, Երբ գետերէն անցնիս, պիտի չընկղմիս, Երբ կրակի մէջէն քալես, պիտի չայրիս, Բոցը քեզ պիտի չբռնկեցնէ:

³ Քանզի ես՝ քու Տէր Աստուածդ՝ Իսրայէլի Սուրբը՝ քու Փրկիչդ եմ. Եգիպտոսը քեզի իբր փրկանք, Եթովպիան ու Սաբան քու տեղդ տուի:

- ⁴ Քանի որ իմ առջեւ պատուական եղար, Պատիւ գտար եւ ես քեզ սիրեցի. Անոր համար քու անձիդ փոխարէն՝ մարդ Ու քու հոգիիդ փոխարէն ժողովուրդներ պիտի տամ:
- ⁵ Մի՛ վախճար, քանզի ես քեզի հետ եմ. Քու սերունդդ արեւելքէն պիտի բերեմ եւ քեզ արեւմուտքէն պիտի հաւաքեմ:
- ⁶ Հիւսիսին պիտի ըսեմ՝ «Տո՛ւր» Ու հարաւին՝ «Մի՛ արգիլեր». Իմ տղաքներս հեռուն Ու աղջիկներս երկրի ծայրէն բե՛ր,
- ⁷ Այսինքն բոլոր իմ անունովս կոչուածները. Վասն զի անոնք իմ փառքիս համար ստեղծեցի, Ջանոնք ձեւակերպեցի ու կազմեցի»:
- ⁸ Աչք ունեցող կոյր ժողովուրդը Ու ականջ ունեցող խուլերը հանեցէք:
- ⁹ Բոլոր ազգերը մէկտեղ թող հաւաքուին եւ ժողովուրդները թող հաւաքուին. Անոնցմէ ո՞վ կրնայ ասիկա յայտնել Ու սկիզբի բաները մեզի գիտցնել: Իրենց վկաները թող բերեն որպէս զի արդարանան եւ մարդիկ լսեն ու ըսեն թէ՝ ‘Ասիկա ճշմարիտ է’:
- ¹⁰ «Իմ վկաներս դուք էք», կ’ըսէ Տէրը, Նաեւ իմ ընտրած ծառաս. Որպէս զի գիտնաք ու ինծի հաւատաք եւ հասկնաք թէ ես եմ. Ինծմէ առաջ Աստուած չեղաւ Ու ինծմէ ետքն ալ պիտի չըլլայ:
- ¹¹ Տէրը ե՛ս եմ, ե՛ս եմ եւ ինծմէ ուրիշ փրկիչ չկայ:
- ¹² Ես պատմեցի ու փրկեցի եւ գիտցուցի, Երբ ձեր մէջ օտար աստուած չկար Ու իմ վկաներս դո՛ւք էք, կ’ըսէ Տէրը, որ ե՛ս եմ Աստուած»:
- ¹³ Սկիզբէն ի վեր ես նոյնն եմ Ու չկայ մէկը, որ իմ ձեռքէս կարենայ ազատիլ. Երբ ես բան մը ընեմ, ո՞վ կրնայ զանիկա արգիլել»:
- ¹⁴ Այսպէս կ’ըսէ Տէրը՝ Ձեր Փրկիչը՝ Իսրայէլի Սուրբը. «Ձեր սիրոյն համար Բաբելոն կը դրկեմ եւ անոնց ամէն փախստականները Ու նաւերու մէջ աղաղակող Քաղդէացիները կ’իջեցնեմ՝ »:
- ¹⁵ Ես եմ Եհովան՝ ձեր Սուրբը, Իսրայէլի Ստեղծիչը, ձեր Թագաւորը:
- ¹⁶ Այսպէս կ’ըսէ Տէրը, որ ծովու մէջ ճամբայ Ու զօրաւոր ջուրերու մէջ շաւիղ կը բանայ,
- ¹⁷ Որ կառքն ու ձին, զօրքը եւ հզօրութիւնը կը հանէ, Անոնք մէկտեղ կը պառկին ու չեն ելլեր, Անոնք պատրոյզի պէս կը մարին եւ կ’անցնին:
- ¹⁸ «Առաջուանները մի՛ յիշէք Ու հին բաները մտքերնիդ մի՛ բերէք:
- ¹⁹ Ահա ես նոր բան մը պիտի ընեմ, որ հիմա պիտի յայտնուի: Միթէ զանիկա պիտի չգիտնա՞ք: Ես անապատի մէջ ալ ճամբայ պիտի բանամ Ու անջրդի երկրի մէջ գետեր պիտի բխեցնեմ:
- ²⁰ Զիս դաշտի գազանները, Չագալներն ու ջայլամները պիտի փառաւորեն, Վասն զի իմ ժողովուրդիս, իմ ընտրեալներուս, խմցնելու համար, Անապատի մէջ ջուրեր եւ անջրդի երկրի մէջ գետեր պիտի տամ:
- ²¹ Եւ այս ժողովուրդը ինծի համար ստեղծեցի, Անոնք իմ գովութիւնս պիտի պատմեն:
- ²² «Բայց դուն ինծի չկանչեցիր, ո՛վ Յակոբ. Հապա ինծմէ ծանօթացար, ո՛վ Իսրայէլ:
- ²³ Քու ողջակէզներուդ ոչխարները ինծի չբերիր եւ քու զոհերովդ զիս չփառաւորեցիր. Ընծայի համար քեզ չաշխատցուցի, Կնդրուկի համար քեզ չյոգնեցուցի:
- ²⁴ Ինծի համար ստակով խունկեղէզը ծախու չառիր, Քու զոհերուդ ճարպովդ զիս չկշտացուցիր, Հապա քու մեղքերովդ զիս նեղեցիր, Քու անօրէնութիւններովդ զիս յոգնեցուցիր»:
- ²⁵ «Ե՛ս եմ, ե՛ս եմ, որ քու յանցանքներդ ինծի համար կը ջնջեմ Ու քու մեղքերդ ա՛լ պիտի չյիշեմ:
- ²⁶ Միտքս ձգէ՛, մէկտեղ դատի ելլենք. Դուն խօսիր, որպէս զի արդարանաս:

²⁷ Քու նախահայրդ մեղք գործեց Եւ քու ուսուցիչներդ ինծմէ ապստամբեցան:

²⁸ Ուստի ես ալ սրբարանին իշխանները պիղծ սեպեցի Եւ Յակոբը՝ նգովքի Ու Իսրայէլը նախատինքի մատնեցի»:

ԳԼՈՒԽ 44

«Հիմա մտիկ ըրէ, ո՛վ իմ ծառաս Յակոբ Ու դուն, ո՛վ իմ ընտրած Իսրայէլս:

² Քեզ ստեղծող եւ արգանդի մէջ ձեւակերպող Ու քեզի օգնութիւն ընող Տէրը այսպէս կ'ըսէ. Ո՛վ իմ ծառաս Յակոբ Եւ դուն, ո՛վ իմ ընտրած Իսրայէլս, մի՛ վախճար.

³ Քանզի ծարաւին վրայ ջուր պիտի թափեմ Անջուր երկրին վրայ՝ հեղեղներ: Քու սերունդիդ վրայ իմ Հոգիս պիտի թափեմ Եւ քու որդիներուդ վրայ՝ իմ օրհնութիւնս:

⁴ Անոնք իբր թէ՛ խոտերու պէս, Ջուրի վտակներու քով եղող ուռիներու պէս պիտի բուսնին:

⁵ Մէկը պիտի ըսէ թէ՛ 'Ես Տէրոջն եմ'. Մէկն ալ Յակոբին անունովը պիտի կանչուի, Միւսն ալ իր ձեռքովը պիտի գրէ թէ՛ 'Ես Տէրոջն եմ' Ու Իսրայէլին անունովը պիտի մականուանուի»:

⁶ Տէրը՝ Իսրայէլի Թագաւորը Եւ զօրքերու Տէրը, անոր Փրկիչը, այսպէս կ'ըսէ. «Ե՛ս եմ առաջինը ու ե՛ս եմ վերջինը, Ինծմէ գատ Աստուած չկայ:

⁷ Հին ժողովուրդը հաստատելէս ի վեր Ռ՞վ կրցաւ ինծի ձայն տալ ու պատմել, Ասիկա ինծի համար կարգի դնել. Թող ըսեն գալու եւ ըլլալու բաները:

⁸ Մի՛ վախճաք ու մի՛ զարհուրիք. Միթէ ես ձեզի այն ատենէն չգիտցուցի՞ ու չյայտարարեցի՞ Թէ իմ վկաներս դուք էք: Ինծմէ գատ Աստուած կա՞յ. Յիրաւի ուրիշ Վէմ չկայ. ուրիշ մը չեմ գիտեր»:

⁹ Բոլոր կուռք շինողներն ալ ունայնութիւն են, Անոնց ընտիր գործերը օգուտ մը չեն ըներ, Իրենք իրենց դէմ վկաներ են. Չեն տեսներ ու չեն իմանար, որ ամչնան:

¹⁰ Բայց ո՞վ է անիկա որ աստուած կը շինէ, Կուռք կը ծուլէ, որ օգուտ մը չ'ըներ:

¹¹ Ահա անոր բոլոր ընկերները պիտի ամչնան, Վասն զի արուեստագէտները՝ իրենք մարդ են. Թող անոնք ամէնքը հաւաքուին ու կայնին: Պիտի վախճան ու մէկտեղ պիտի ամչնան:

¹² Երկաթագործը ածուխի վրայ կը շինէ տապարը, Կռաններով անոր ձեւ կու տայ, Ջանիկա իր զօրաւոր բազուկովը կը շինէ: Երբ անօթենայ, ուժէ կը կտրի. Երբ ջուր չխմէ, կը մարի:

¹³ Հիւսնը լար կը քաշէ եւ մատիտով կուռքը կը գծագրէ, Ջանիկա քանդակագործի գրիչով կը քանդակէ, Անոր վրայ կարկինով կը գծէ, Ջանիկա մարդու կերպարանքով Եւ մարդկային գեղեցկութիւնով կը շինէ, Որպէս զի տան մէջ դրուի:

¹⁴ Անիկա իրեն եղեւիններ կը կտրէ Եւ թեղօշ ու կաղնի կ'առնէ, Ջանոնք անտառի ծառերէն կ'ընտրէ: Սոճի կը տնկէ եւ անծրելը զանիկա կը մեծցնէ:

¹⁵ Անոնք մարդուն վառելիք կ'ըլլան. Անոնցմէ կ'առնէ, որպէս զի կրակ վառէ ու տաքնայ. Անոնց մէկ մասը կ'այրէ ու հաց կ'եփէ, Նաեւ աստուած մը կը շինէ եւ անոր երկրպագութիւն կ'ընէ: Անկէ կուռք կը շինէ ու կը պաշտէ:

¹⁶ Անոր կէսը կրակի մէջ կը վառէ, Կէսին վրայ հաց ու խորոված կ'եփէ ու կը կշտանայ, Կը տաքնայ ու կ'ըսէ. «Ահա տաքցայ, կրակը տեսայ»:

¹⁷ Անոր մնացածով աստուած՝ այսինքն կուռք կը շինէ իրեն, Ջանիկա կը պաշտէ ու անոր երկրպագութիւն կ'ընէ, Անոր աղօթք կ'ընէ ու կ'ըսէ. «Ձիս ազատէ՛, քանզի իմ աստուածս դո՛ւն ես»:

¹⁸ Չեն գիտեր ու չեն հասկնար, Քանզի անոնց աչքերը՝ տեսնելէ Եւ անոնց սրտերը

հասկնալէ դադրեցան:

19 Ուեւ մէկը միտքը չի բերեր եւ գիտութիւն ու հանճար չունի, որ ըսէ. «Ասոր կէսը կրակի մէջ վառեցի, Անոր կայծերուն վրայ հաց ալ եփեցի. Միս խորովեցի ու կերայ եւ մնացածն ալ պիղծ բա՞ն շինեմ, Ծառի կո՞ճղ պաշտեմ»:

20 Անիկա մոխիրով կը սնանի, Անոր խաբուած սիրտը զինք կը մոլորեցնէ եւ իր հոգին չի կրնար փրկել ու չի հարցներ. «Իմ աջ ձեռքիս մէջ ստութիւն չկա՞յ»:

21 Ասոնք միտքդ բեր, ո՛վ Յակոբ եւ դո՛ւն, ո՛վ Իսրայէլ, քանզի իմ ծառաս ես. ես ստեղծեցի քեզ, դուն իմ ծառաս ես: Ո՛վ Իսրայէլ, քեզ պիտի չմոռնամ` ː

22 Քու յանցանքներդ` մէգի պէս Ու քու մեղքերդ ամպի պէս ջնջեցի: Ինծի՛ դարձիր, քանզի քեզ փրկեցի:

23 Ուրա՛խ եղէք, ո՛վ երկինք, քանզի Տէրը ըրաւ ասիկա: Ո՛վ երկրի վարի կողմեր, ցնծութեամբ աղաղակեցէք. Լեռնե՛ր, անտա՛ռ ու անոր մէջ եղող բոլո՛ր ծառեր, Ուրախութեան ձայներ հանեցէ՛ք, Քանզի Տէրը փրկեց Յակոբը եւ Իսրայէլի մէջ փառաւորութեամբ:

24 Այսպէս կ'ըսէ Տէրը, քու Փրկիչդ Ու քեզ արգանդի մէջ Ստեղծողը. «Ե՛ս եմ Տէրը, որ բոլոր բաները ըրի: Երկինքը միայն ե՛ս տարածեցի Ու երկիրը իմ ուժովս հաստատեցի:

25 Ստախօսներուն նշանները պարապը կը հանեն եւ գուշակողները կը յիմարացնեն, Իմաստունները ե՛տ կը դարձնեն Ու անոնց գիտութիւնը յիմարութեան կը փոխեն:

26 Իմ ծառայիս խօսքը կը հաստատեն եւ դեսպաններուս խորհուրդը կը կատարեն: Ե՛ս եմ, որ Երուսաղէմի համար կ'ըսեմ, թէ 'Պիտի բնակուի' Ու Յուդայի քաղաքներուն համար` թէ 'Պիտի շինուին Ու անոր աւերակները պիտի վերաշինեն':

27 Անդունդին կ'ըսեն թէ 'Չորցի՛ր Ու քու գետերդ պիտի ցամքեցնեն':

28 Եւ Կիրոսին համար կ'ըսեն 'Իմ հովիւս է Ու իմ ամէն կամքս պիտի կատարէ': Ու Երուսաղէմին կ'ըսեն թէ 'Պիտի շինուիս' եւ տաճարին` թէ 'Քու հիմերդ պիտի ձգուին'»:

ԳԼՈՒԽ 45

Այսպէս կ'ըսէ Տէրը` իր օծեալ Կիրոսին, Որուն աջ ձեռքը բռնեցի, Որպէս զի ազգերը անոր առջեւ հնազանդեցնեն, Թագաւորներուն մէջքը թուլցնեն, Անոր առջեւ դռներուն փեղկերը բացուին, Դռները բնաւ չգոցուին:

2 Ես քու առջեւէդ պիտի երթամ, Խորտուբորտ տեղերը պիտի շտկեմ, Պղնձէ դռները պիտի փշրեմ, Երկաթէ նիզերը պիտի կոտրտեմ

3 Եւ խաւարի մէջ ծածկուած գանձերը Ու պահուած հարստութիւնները քեզի պիտի տամ, Որպէս զի գիտնաս թէ ե՛ս եմ Տէրը` Իսրայէլի Աստուածը` որ քեզ անունովդ կը կանչեն:

4 Իմ Յակոբ ծառայիս համար եւ իմ ընտրած Իսրայէլիս համար Քեզ քու անունովդ կանչեցի: Քեզի մականունը դրի՛ թէւ զիս չէիր ճանչնար:

5 Ես եմ Տէրը եւ ուրիշ մը չկայ, Ինծմէ՛ զատ Աստուած չկայ: Ես քեզի գօտի կապեցի, թէւ զիս չէիր ճանչնար,

6 Որպէս զի արեւելքէն ու արեւմուտքէն գիտնան Թէ ինծմէ՛ զատ մէ՛կը չկայ: Ե՛ս եմ Տէրը եւ ուրիշ մը չկայ:

7 Լոյսը հաստատողը եւ խաւարը ստեղծողը, Խաղաղութիւն ընողն ու չարիքը ստեղծողը, Այս բոլոր բաները ընողը ես Տէրս եմ:

8 «Ո՛վ երկինքներ, վերէն ցօղ կաթեցուցէ՛ք եւ ամպերը արդարութիւն թող տեղան: Երկիրը թող բացուի ու փրկութեան պտուղ թող տայ Ու մէկտեղ արդարութիւն թող բուսնի: Ասոնք ստեղծողը ես` Տէրս եմ:

9 Վա՛յ անոր որ իր Արարիչին հետ կը վիճի, Թէւ ինք երկրի խեցիներուն պէս խեցի մըն է՝

՝. Միթե կաւը զինք ձեւացնողին կրնա՞յ ըսել թէ ‘Ի՞նչ կը շինես’, Կամ քու գործդ կրնա՞յ քեզի ըսել թէ ‘Ձեռք չունիս’:

10 Վա՛յ անոր որ իր հօրը կ’ըսէ. ‘Ի՞նչ կը ծնանիս’ Ու իր մօրը՝ ‘Ի՞նչ զաւակ կը բերես’»:

11 Այսպէս կ’ըսէ Տէրը՝ Իսրայէլի Սուրբը ու անոր Արարիչը. «Գալու բաներուն վրայով ինծի հարցուցէ՛ք, Իմ որդիներուս համար ու իմ ձեռքերուս գործերուն համար, Ինծի պատուէր տուէ՛ք:

12 Երկիրը ես շինեցի Ու անոր վրայ մարդը ստեղծեցի: Երկինքը իմ ձեռքերս տարածեցին Եւ անոր բոլոր զօրքին ես պատուէր տուի:

13 Ես զանիկա արդարութեամբ արթնցուցի Ու անոր բոլոր ճամբաները պիտի շտկեմ: Անիկա իմ քաղաքս պիտի շինէ Եւ իմ աքսորուածներս ետ պիտի դարձնէ Առանց հատուցումի ու առանց վարձատրութեան».

Կ’ըսէ զօրքերու Տէրը:

14 Տէրը այսպէս կ’ըսէ. «Եգիպտոսի վաստակը, Եթովպիացիներու եւ երկայնահասակ Սաբայեցիներու վաճառականութիւնը Քեզի պիտի անցնին ու քուկդ պիտի ըլլան: Անոնք քու ետեւէդ պիտի քալեն Եւ շղթաներով պիտի պտըտին Ու քեզի երկրպագութիւն ընելով՝ Քեզի պիտի աղաչեն ու ըսեն. ‘Միայն քու մէջդ Աստուած կայ Ու անկէ զատ ուրիշ Աստուած մը չկայ’»:

15 Յիրաւի դուն քեզ ծածկող Աստուած մըն ես, Ո՛վ Իսրայէլի փրկիչ Աստուածը:

16 Անոնք ամէնքը պիտի ամչնան ու պատկառին, Կուռք շինողները մէկտեղ ամօթով պիտի երթան:

17 Իսրայէլ յաւիտենական փրկութիւնով Տէրոջմէն պիտի փրկուի: Դուք յաւիտեանս յաւիտենից պիտի չամչնաք ու պիտի չպատկառիք:

18 Քանզի այսպէս կ’ըսէ երկինքը ստեղծող Տէրը, Այն Աստուածը, որ երկիրը կազմեց, Զանիկա շինեց եւ հաստատեց, Զանիկա պարապ տեղ չստեղծեց, Հապա բնակութեան համար կազմեց: «Տէրը Ե՛ս եմ ու ինծմէ ուրիշը չկայ:

19 Ես ծածկաբար երկրի մութ տեղը չխօսեցայ, Յակոբի սերունդին չըսի թէ ‘Քաոսի մէջ զիս փնտռեցէք’. Ես՝ Տէրս՝ արդարութիւն կը խօսիմ Եւ ճշմարիտ բաներ կը յայտնեմ:

20 Հաւաքուեցէ՛ք ու եկէ՛ք, Մէկտեղ մօտեցէ՛ք դուք, ո՛վ ազգերէն ազատուածներ: Անոնք գիտութիւն չունին, որ իրենց փայտէ կուռքեր կը կանգնեցնեն Ու փրկելու կարողութիւն չունեցող աստուծոյ աղօթք կ’ընեն:

21 Քարոզեցէ՛ք ու զանոնք մօտեցուցէ՛ք Եւ անոնք մէկտեղ խորհուրդ թող ընեն: Ո՞վ գիտցուց ասիկա սկիզբէն, Այն ժամանակէն ի վեր ո՞վ պատմեց. Չէ՞ որ Ե՛ս՝ Տէ՛րս: Ինծմէ զատ ուրիշ Աստուած չկայ, Ինծմէ ուրիշ ճշմարիտ Աստուած ու Փրկիչ չկայ:

22 Ո՛վ երկրի բոլոր ծայրեր, ինծի՛ նայեցէք, որպէս զի փրկուիք. Քանզի Ե՛ս եմ Աստուած եւ ինծմէ ուրիշը չկայ:

23 Իմ անձիս վրայ երդում ըրի, Իմ բերնէս արդարութեան խօսք ելաւ ու ետ չի դառնար, ‘Թէ ամէն ծունկ ինծի պիտի ծռի Եւ ամէն լեզու երդում պիտի ընէ’:

24 Մէկը պիտի ըսէ. ‘Միայն Տէրոջմով արդարութիւն ու զօրութիւն ունիմ’. Ամէն մէկը անոր պիտի գայ Եւ անոր դէմ բոլոր բարկացողները պիտի ամչնան:

25 Իսրայէլի բոլոր սերունդը Տէրոջմով պիտի արդարանայ ու պիտի պարծենայ»:

ՉԼՈՒԽ 46

Բէլ խոնարհեցաւ, Նաբաւ ծռեցաւ, Անոնց կուռքերը կենդանիներու ու անասուններու վրայ էին: Չեր բռնցուցած բռնները Յոգնած անասունին ծանրութիւն եղան:

2 Անոնք ծռեցան ու մէկտեղ խոնարհեցան, Չկրցան բռնը ազատել Եւ իրենք ալ գերութեան զացին:

- ³ «Ինծի՛ մտիկ ըրէք, ո՛վ Յակոբի տուն Ու Իսրայէլի տանը բոլոր մնացորդը, Որ ձեզ որովայնէ կը կրեմ եւ արգանդէ կը վերցնեմ.
- ⁴ Մինչեւ ձեր ծերութիւնը ես նոյնն եմ, Մինչեւ ձեր ալեւորութիւնը ես ձեզ պիտի կրեմ. Ե՛ս ստեղծեցի ու ե՛ս պիտի վերցնեմ, Ե՛ս պիտի կրեմ ու պիտի ազատեմ:
- ⁵ Զիս որո՞ւ կը նմանցնէք եւ որո՞ւ հաւասար կը սեպէք, Զիս որո՞ւ հետ կը բաղդատէք, որ նման ըլլանք:
- ⁶ Քսակէն ոսկի կը թափէն ու կշիռքով արծաթ կը կշռեն, Վարձքով ոսկերիչ կը բռնեն, որ անով աստուած շինէ: Զանկա կը պաշտեն եւ անոր երկրպագութիւն կ'ընեն:
- ⁷ Զանկա ուսերու վրայ կը վերցնեն, կը տանին, Իր տեղը կը հաստատեն ու կը կենայ: Անկա իր տեղէն չի շարժիր Եւ եթէ մէկը անոր աղաղակէ, պատասխան չի տար, Զանկա իր նեղութենէն չ'ազատեր:
- ⁸ «Ասիկա յիշեցէք ու մա՛րդ եղէք, Մտքերնիդ բերէ՛ք, ո՛վ յանցաւորներ:
- ⁹ Սկիզբէն եղած բաները յիշեցէ՛ք. Քանզի ես եմ Աստուած եւ ինծմէ ուրիշը՝ չկայ. Ե՛ս եմ Աստուած եւ ինծի պէս մէ՛կը չկայ,
- ¹⁰ Որ վերջինը՝ սկիզբէն Ու դեռ չեղածը առաջուընէ պատմեցի Ու կ'ըսեմ թէ 'Իմ խորհուրդս պիտի հաստատուի Եւ իմ ամէն կամքս պիտի կատարուի':
- ¹¹ Ես եմ որ արեւելքէն գիշատիչ թռչունը կը կանչեմ Ու հեռու երկրէ՝ իմ խորհուրդս գործադրելու մարդը: Ես խօսեցայ ու ես պիտի կատարեմ: Ես խորհեցայ ու ես պիտի գործադրեմ:
- ¹² «Ո՛վ արդարութենէ հեռացած խստասիրտներ, Ինծի՛ մտիկ ըրէք.
- ¹³ Իմ արդարութիւնս մօտեցուցի, Անկա պիտի չհեռանայ: Իմ փրկութիւնս պիտի չուշանայ. Սիօնի մէջ փրկութիւն պիտի դնեմ Ու իմ փառքս՝ Իսրայէլին համար»:

ԳԼՈՒԽ 47

Ո՛վ Բաբելոնի կոյս աղջիկ, Իջի՛ր ու հողի վրայ նստէ. Ո՛վ Քաղդէացիներու աղջիկ, Գետնի վրայ առանց աթոռի նստէ, Քանզի անգամ մըն ալ քնքուշ ու փափուկ պիտի չկոչուիս:

- ² Աղօրիքին քարերը ա՛ռ, ալի՛ւր աղա. Լաչակո՛ հանէ՛, քղանցքո՛ վերցո՛ւր. Սրունքո՛ բա՛ց, գետերէն անցի՛ր:
- ³ Թող քու մերկութիւնդ բացուի Եւ նախատինքդ ալ երեւնայ: Քեզմէ վրէժ պիտի առնեմ Ու ոեւէ մէկուն միջնորդութիւնը պիտի չընդունիմ:
- ⁴ (Մեր Փրկչին անունը Եհովա Սաբաուվթ՝ է. Անկա Իսրայէլին Սուրբն է):
- ⁵ Լո՛ւռ նստէ՛, խաւարի մէ՛ջ մտի՛ր, ո՛վ Քաղդէացիներու աղջիկ, Քանզի անգամ մըն ալ թագաւորութիւններու տիկին պիտի չկոչուիս:
- ⁶ Ես իմ ժողովուրդիս բարկացայ, Իմ ժառանգութիւնս պղծեցի, Զանոնք քու ձեռքդ տուի. Դուն անոնց գթութիւն չցուցուցիր, Ծերին վրայ քու լուծդ խիստ ծանրացուցիր
- ⁷ Եւ ըսիր. «Ես յաւիտեան տիկին պիտի մնամ»: Այնպէս որ ասիկա մտքիդ մէջ չդիր, Ասոր վախճանը չիշեցիր:
- ⁸ Հիմա մտի՛կ ըրէ, Ո՛վ անհոգութեամբ նստող հեշտասէր, Որ սրտիդ մէջ կ'ըսես. «Ե՛ս եմ ու ինծմէ՛ գատ մէկը չկայ: Որպէս որբեւարի պիտի չնստիմ Եւ գաւակ պիտի չկորսնցնեմ»:
- ⁹ Հիմա ասոնց երկուքն ալ՝ Անգաւակութիւն եւ որբեւարութիւն՝ Յանկարծ՝ մէկ օրուան մէջ քու վրադ պիտի գան: Քու դիւթանքներուդ շատութեանը մէջ Եւ քու անթիւ կախարդութիւններուդ մէջ Անոնք ամբողջ քու վրադ պիտի գան:
- ¹⁰ Դուն քու չարութեանդ ապաւինեցար Ու ըսիր. «Զիս տեսնող չկայ»: Քեզ գլխէ հանողը քու իմաստութիւնդ ու գիտութիւնդ են: Սրտիդ մէջ ըսիր. «Ե՛ս եմ ու ինծմէ՛ գատ մէկը չկայ»:

- 11** Անոր համար քու վրադ ծախորդութիւն մը պիտի գայ, Որուն ուրկէ ծագիլը պիտի չգիտնաս: Քու վրադ թշուառութիւն մը պիտի իյնայ, Որը ետ դարձնելու կարող պիտի չըլլաս: Քու վրադ յանկարծ աւերում մը պիտի գայ, Բայց դուն պիտի չգիտնաս:
- 12** Հիմա քու կախարդութիւններուդ եւ շատ դիւթանքներուդ մէջ կեցիր, Որոնցմով քու մանկութենէդ ի վեր աշխատեղ ես, Թերեւս օգուտ մը գտնելու կարող ըլլաս, Թերեւս կարենաս յաղթել:
- 13** Խորհուրդներուդ շատութենէն ծանծրացար: Հիմա երկինքը զննողները, աստղագէտները, Նոր ամիսներով գուշակութիւն ընողները թող ելլեն եւ քու վրադ գալիք չարիքէն քեզ ազատեն:
- 14** Ահա անոնք մղեղի պէս պիտի ըլլան Ու զանոնք կրակը պիտի այրէ: Իրենց հոգին բոցին զօրութենէն պիտի չկրնան ազատել: Տաքնալու համար կայծ մը, Կամ դիմացը նստելու համար կրակ պիտի չմնայ:
- 15** Այսպէս պիտի ըլլան քեզի անոնք, որոնց հետ աշխատեցար Ու մանկութենէդ ի վեր առուտուր ըրիր: Ամէն մէկը իր ճամբան երթալով՝ ցիրուցան պիտի ըլլան Ու քեզ ազատող մը պիտի չըլլայ:

ՔԼՈՒԽ 48

- L**սեցէ՛ք ասիկա, ո՛վ Յակոբի տուն, Որ Իսրայէլի անունովը կանչուած էք Ու Յուդայի աղբիւրէն ելեր էք եւ Տէրոջը անունովը երդում կ'ընէք Ու Իսրայէլի Աստուածը կը յիշէք, Բայց ճշմարտութեամբ չէ ու արդարութեամբ չէ:
- 2** (Քանզի անոնք Սուրբ քաղաքին անունովը կը յիշուին եւ Իսրայէլին Աստուծոյն կը կռթնին, Որուն անունը Եհովա Սաբաուվթ է):
- 3** Առաջուան բաները կանուխէն պատմեցի: Անոնք իմ բերնէս ելան եւ զանոնք իմացուցի. Չանոնք յանկարծ ըրի ու եղան:
- 4** Որովհետեւ գիտէի թէ դուն խիստ ես եւ քու պարանոցդ երկաթէ ցիղեր ունի Ու պղնձէ ճակատ մը ունիս:
- 5** Քեզի կանուխէն պատմեցի Ու դեռ չեղած քեզի իմացուցի, Որ չըլլայ թէ ըսես. «Չանոնք իմ արծանս ըրաւ եւ իմ քանդակած ու ծուլածոյ կուռքս հրամայեց»:
- 6** «Դուն զանոնք լսեցիր, նայէ, անոնց ամէնքը կատարուեցան Ու դուն զանիկա պիտի չիրապարակե՞ս. Ես քեզի ասկէ ետքը նոր ու ծածուկ բաներ պիտի գիտցնեմ, Որոնք դուն չգիտցար:
- 7** Անոնք հիմա՝ ստեղծուեցան եւ ո՛չ թէ առաջուրնէ: Ասկէ առաջ զանոնք չլսեցիր, Որ չըլլայ թէ ըսես. 'Ահա զանոնք գիտցայ':
- 8** Դուն ո՛չ լսեցիր, ո՛չ ալ գիտցար: Սկիզբէն քու ականջդ չբացուեցաւ. Վասն զի գիտցայ թէ դուն խիստ նենգաւոր ես: Դուն որովայնէն ապստամբ կոչուեցար:
- 9** Եւ իմ անուանս համար բարկութիւնս պիտի յետաձգեմ եւ իմ փառքիս համար պիտի համբերեմ քեզի, Որպէս զի քեզ չկորսնցնեմ:
- 10** Ահա քեզ մաքրեցի, բայց ոչ թէ արծաթի պէս՝: Քեզ նեղութեան հալոցին մէջ փորձեցի:
- 11** Ասիկա ինծի՝ համար, ինծի՝ համար պիտի ընեմ: Ինչո՞ւ իմ անունս պղծուի: Ես իմ փառքս ուրիշի չեմ տար:
- 12** Ո՛վ Յակոբ ու իմ կանչած Իսրայէլս, ինծի՝ մտիկ ըրէք. Ես նոյնն եմ: Առաջինը ե՛ս եմ, վերջի՛նն ալ ես եմ:
- 13** Իմ ձեռքս երկիրն ալ հիմնեց Ու իմ աջ ձեռքս տարածեց երկինքը: Երբ ես զանոնք կանչեմ, Անոնք մէկտեղ իմ առջեւ պիտի կենան:
- 14** Ամէնքդ հաւաքուեցէ՛ք ու մտի՛կ ըրէք: Անոնցմէ ո՛վ պատմեց այս բաները: Տէրոջը

սիրածը Բաբելոնի մէջ անոր կամքը պիտի գործադրէ Եւ իր բազուկը Քաղղէացիներուն վրայ պիտի երկնցնէ:

15 Ե՛ս, ե՛ս խօսեցայ ու զանկա կանչեցի: Ձանկա բերի եւ անոր ճամբան պիտի յաջողի:

16 Ինծի՛ մօտեցէք, ասիկա՛ լսեցէք. Առաջուրնէ ծածուկ չխօսեցայ: Այս բաներուն եղած ժամանակէն ի վեր ես հոն եմ»: Ու զիս Տէր Եհովան՝ անոր Հոգին դրկեց:

17 Այսպէս կ'ըսէ Տէրը, Քու Փրկիչդ, Իսրայէլի Սուրբը. «Ես եմ քու Տէր Աստուածդ, Որ քեզի օգտակար եղածը կը սորվեցնեմ, Քալելու ճամբուդ մէջ քեզի կ'առաջնորդեմ:

18 Երանի՛ թէ իմ պատուիրանքիս մտիկ ընէիր: Այն ատեն քու խաղաղութիւնդ՝ գետի պէս Ու արդարութիւնդ ծովուն ալիքներուն պէս պիտի ըլլար.

19 Քու սերունդդ՝ աւագի չափ Ու որովայնիդ ծնունդը անոր խիճին չափ պիտի ըլլար: Անոր անունը իմ առջեւէս պիտի չկտրուէր ու չկորսուէր»:

20 Բաբելոնէն ելէ՛ք, Քաղղէացիներէն փախէ՛ք. Ասիկա յաղթութեան երգով պատմեցէ՛ք ու հրատարակեցէ՛ք. Ասիկա մինչեւ երկրի ծայրը տարածեցէ՛ք, Ըսելով. «Տէրը իր Յակոբ ծառան փրկեց»:

21 Երբ զանոնք անապատներու մէջ պտըտցուց, չծարաւցան. Անոնց համար վէմէն ջուրեր վազցուց, Վէմը պատռեց ու անկէ ջուրեր բոխեցան:

22 «Ամբարիշտները խաղաղութիւն պիտի չունենան», կ'ըսէ Տէրը:

ԳԼՈՒԽ 49

Ո՛վ կղզիներ, ինծի մտի՛կ ըրէք, Ո՛վ ժողովուրդներ, հեռուէն ակա՛նջ տուէք. Տէրը զիս արգանդէն կանչեց, Իմ անունս մօրս որովայնէն յիշեց

2 Եւ իմ բերանս սրած թուրի պէս ըրաւ: Զիս իր ձեռքին հովանիին տակ ծածկեց, Զիս փայլուն նետի պէս ըրաւ: Իր կապարձին մէջ պահեց զիս

3 Եւ ինծի ըսաւ. «Դուն իմ ծառաս ես, Ո՛վ Իսրայէլ, քեզմով պիտի փառաւորուիմ»:

4 Ու ես ըսի. «Պարապ տեղը աշխատեցայ Եւ իմ զօրութիւնս ոչինչ ու դատարկ տեղը գործածեցի. Բայց իմ իրաւունքս Տէրոջը առջեւն է Եւ իմ գործս իմ Աստուծոյս քովն է»:

5 Հիմա այսպէս կ'ըսէ Տէրը, Որ զիս որովայնէն իրեն ծառայ ըլլալու համար ստեղծեց, Որ Յակոբը անոր դարձնեմ Եւ Իսրայէլ անոր քով հաւաքուի, Որ Տէրոջը առջեւ փառաւորուիմ Եւ իմ Աստուածս ինծի զօրութիւն ըլլայ.

6 Այսպէս կ'ըսէ. «Յակոբին ցեղերը նորէն հաստատելու համար Եւ Իսրայէլին ազատուածները դարձնելու համար, Իմ ծառաս ըլլալդ քեզի քիչ է: Ահա քեզ ազգերուն լոյս պիտի ընեմ, Որպէս զի մինչեւ երկրին ծայրը իմ փրկութիւնս ըլլաս»:

7 Այսպէս կ'ըսէ Տէրը՝ Իսրայէլի Փրկիչը, անոր Սուրբը, Անարգուած անձին, ազգերու ատելի եղողին, իշխաններու ծառային. «Թագաւորները պիտի տեսնեն ու ոտքի պիտի ելլեն. Իշխաններն ալ երկրպագութիւն պիտի ընեն Տէրոջը համար, որ հաւատարիմ է, Իսրայէլի Սուրբին համար, որ քեզ ընտրեց է»:

8 Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Ընդունելի ժամանակի մը մէջ քեզի լսեցի, Փրկութեան օրը քեզի օգնութիւն ըրի, Քեզ պահեցի եւ ժողովուրդին նախապէս ուխտ ըրի, Որպէս զի երկիրը հաստատես, Աւերուած ժառանգութիւնները՝ բաժնես

9 Եւ կապուածներուն ըսես՝ «Ելէ՛ք» Ու խաւարի մէջ եղողներուն՝ «Յայտնուեցէ՛ք»: Անոնք ճամբաներու վրայ պիտի արածին Եւ անոնց արօտը բոլոր բլուրներուն վրայ պիտի ըլլայ:

10 Անոնք պիտի չանօթենան ու չծարաւին, Խորշակը կամ արեւը պիտի չզարնէ անոնց, Քանզի անոնց ողորմութիւն ընողը պիտի առաջնորդէ անոնց Ու ջուրի աղբերակներու քով պիտի տանի զանոնք:

11 Բոլոր լեռներս ճամբայ պիտի ընեմ Ու իմ պողոտաներս պիտի բացուին:

- 12** Ահա ոմանք՝ հեռուէն, Ոմանք՝ հիւսիսէն ու արեւմուտքէն Եւ ոմանք Սինէացիներու երկրէն պիտի գան»:
- 13** Ո՛վ երկինք, ուրախ եղէք ու ո՛վ երկիր, ցնծութիւն ըրէ, Ո՛վ լեռներ, ուրախութեան ձայնով աղաղակեցէ՛ք, Քանզի Տէրը իր ժողովուրդին մխիթարութիւն տուաւ Ու իր տնակներուն ողորմեցաւ:
- 14** Բայց Սիօն ըսաւ. «Եհովան զիս թողուց Ու Տէրը զիս մոռցաւ»:
- 15** Միթէ կինը իր կաթնկեր մանուկը կրնա՞յ մոռնալ, Այնպէս որ իր որովայնին ծննդեանը վրայ չի գթայ: Թէեւ անոնք մոռնան, Բայց ես քեզ պիտի չմոռնամ:
- 16** Ահա ես քեզ ին ձեռքերուս մէջ դրոշմեցի, Քու պարիսպներդ միշտ իմ առջեւ եմ:
- 17** Քեզ շինողները պիտի գան Եւ քեզ փլցնողները եւ աւերողները պիտի մեկնին:
- 18** Աչքերդ վերցուր ու բոլորտիքդ նայէ՛. Ամէնքը կը հաւաքուին ու քեզի կու գան: Տէրը կ'ըսէ. «Որչափ ատեն որ ես կենդանի եմ, Անշուշտ անոնք բոլորը զարդերու պէս պիտի հագնիս Եւ անոնցմով հարսի պէս պիտի զարդարուիս:
- 19** Քանզի քու աւերակներդ, ամայի տեղերդ Ու քու կործանուած երկիրդ Հիմա իր բնակիչներուն նեղ պիտի գայ Եւ քեզ կ'լլողները պիտի հեռանան:
- 20** Քու ամլութենէդ յետոյ ծնանելու որդիներդ Քու ականջներուդ պիտի ըսեն. «Այս տեղը ինծի նեղ է, Տե՛ղ տուր ինծի, որ բնակիմ»:
- 21** Ու դուն սրտիդ մէջ պիտի ըսես. «Ասոնք ինծի ո՞վ ծնաւ. Ես անգաւակ ու ամուլ էի, Ես գերի ու աքսորուած էի, Ասոնք ո՞վ մեծցուց: Ահա ես մինակ մնացեր էի, Ասոնք ո՞ր էին»:
- 22** Այսպէս կ'ըսէ Տէր Եհովան. «Ահա իմ ձեռքս ազգերու վրայ պիտի վերցնեմ, Իմ դրօշակս ժողովուրդներու մէջ պիտի կանգնեցնեմ. Անոնք քու տղաքներդ իրենց գրկին մէջ պիտի կրեն, Քու աղջիկներդ անոնց ուսերուն վրայ պիտի վերցուին:
- 23** Թագաւորները քու խնամակալներդ պիտի ըլլան, Անոնց թագուհիները՝ քու դայեակներդ: Երեսնին գետինը ծռելով՝ քեզի երկրպագութիւն պիտի ընեն, Ոտքերուդ փոշին պիտի լզեն Եւ պիտի գիտնաս, թէ ե՛ս եմ Տէրը: Ինծի ապաւինողները պիտի չամչնան»:
- 24** Միթէ հզօրէն աւարը կ'առնուի՞, Կամ ահարկու մարդուն գերի առածը կ'ազատուի՞:
- 25** Բայց Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Հզօրին գերի առածն անգամ պիտի առնուի Ու բռնաւոր մարդուն աւարը պիտի ազատուի Ու քեզի հետ վիճողներուն դէմ ես պիտի վիճիմ Եւ քու տղաքներդ ե՛ս պիտի ազատեմ:
- 26** Քեզ հարստահարողներուն իրենց մարմինները պիտի կերցնեմ, Իրենց արիւնը նոր գինիի պէս խմելով՝ պիտի գինովնան: Ամէն մարմին պիտի գիտնայ Թէ ե՛ս եմ Տէրը, որ քեզ ազատեցի Ու քու Փրկիչդ, Յակոբին Հզօրը»:

ՔԼՈՒԽ 50

Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Ո՛ր է ձեր մօրը ապահարգանի թուղթը, Որով ես զանկա արծակեցի. Կամ ո՞վ է այն պարտատէրս, Որուն ես ձեզ ծախեցի: Ահա դուք ձեր անօրէնութիւններուն համար ծախուեցաք Ու ձեր մայրը ձեր յանցանքներուն համար արծակուեցաւ:

- 2** Ինչո՞ւ համար իմ եկած ատենս մարդ մը չկար Ու կանչած ատենս պատասխան տուող մը չկար: Միթէ իմ ձեռքս կարճըցա՞ւ, որ փրկելու կարող չըլլամ, Կամ թէ ազատելու զօրութիւն չունի՞մ: Ահա ես սաստելով ծովը կը ցամքեցնեմ, Գետերը անապատի կը դարձնեմ, Անոնց ձուկերը ջուր չըլլալուն համար կը հոտին Ու ծարաւէն կը մեռնին:
- 3** Երկինքներուն խաւար կը հագցնեմ: Ու ծածկոցի համար անոնց վրայ քուրծ կը դնեմ»:
- 4** Տէր Եհովան ինծի իմաստուններու լեզու տուաւ, Որպէս զի կարենամ խօսքով օգնել

յոզմածին: Ամէն առտու զիս կ'արթնցնէ, Անիկա իմ ականջս կը բանայ, Որպէս զի աշակերտներու պէս լսեմ:

⁵ Տէր Եհովան իմ ականջս բացաւ Ու ես անհնազանդ չեղայ, ետ չդարձայ:

⁶ Իմ կռնակս զարնողներուն Եւ այտերս փետտողներուն տուի. Իմ երեսս նախատինքն ու թուքն չծածկեցի,

⁷ Բայց Տէր Եհովան ինծի կ'օգնէ, Անոր համար ամօթապարտ պիտի չըլլամ, Անոր համար իմ երեսս գայլախագի պէս ըրի Ու գիտեմ թէ պիտի չամչնամ:

⁸ Զիս արդարացնողը մօտ է: Ռ՞վ ինծի հետ պիտի վիճի: Միասին մէջտեղը կենանք: Իմ դատախագս ռ՞վ է: Թող ինծի մօտենայ:

⁹ Ահա Տէր Եհովան ինծի պիտի օգնէ: Ռ՞վ զիս յանցաւոր պիտի հանէ: Ահա ամէնքը հանդերձի պէս պիտի մաշին, Ցեցը պիտի ուտէ զանոնք:

¹⁰ Ձեր մէջ Տէրոջմէն վախցող, Անոր ծառային ձայնին մտիկ ընող կա՞յ, Որ մութի մէջ կը քալէ ու բնաւ լոյս չունի: Թող անիկա Տէրոջը անուանը ապաւինի Ու իր Աստուծոյն կռթնի:

¹¹ Ահա դուք ամէնքդ, որ կրակ կը վառէք Ու կայծերով կը շրջապատուիք, Ձեր կրակին լոյսովը Ձեր վառած կայծերուն մէջ քալեցէք: Ասիկա ձեզի իմ ձեռքովս պիտի ըլլայ, Դուք տրտմութեամբ պիտի պառկիք:

ՉԼՈՒԽ 51

«**Դ**ուք, արդարութեան հետեւողներ, Տէրը փնտռողներ, ինծի մտի՛կ ըրէք. Այն վէմին նայեցէ՛ք, ուրկէ կոփուեցաք, Այն գութին՝ ուրկէ հանուեցաք:

² Ձեր հօրը Աբրահամին Ու ձեզ ծնանող Սառային նայեցէ՛ք. Քանզի երբ մէկ հատ էր, զանիկա կանչեցի Եւ զանիկա օրհնեցի ու բազմացուցի:

³ Վասն զի Տէրը Սիօնը պիտի մխիթարէ. Անոր բոլոր աւերակները պիտի մխիթարէ, Անոր անապատը՝ Եդեմի պէս, Անոր ամայութիւնը Տէրոջը դրախտին պէս պիտի ընէ: Անոր մէջ ցնծութիւն եւ ուրախութիւն, Գովութեան եւ օրհնութեան ձայն պիտի գտնուի:

⁴ Ռ՞վ իմ ժողովուրդս, ինծի մտի՛կ ըրէ, Ռ՞վ իմ ազգս, ինծի ունկնդրէ. Քանզի ինծմէ օրէնք պիտի ելլէ, Իմ իրաւունքս ժողովուրդներուն լոյս ըլլալու համար պիտի հաստատեմ:

⁵ Իմ արդարութիւնս մօտ է, իմ փրկութիւնս ելած է: Իմ բազուկներս ժողովուրդները պիտի դատեն. Կղզիները ինծի պիտի յուսան Եւ իմ բազուկիս պիտի ապաւինին:

⁶ Աչքերնիդ վէ՛ր վերցուցէք դէպի երկինքը, Վա՛ր նայեցէք դէպի երկիրը, Քանզի երկինք ծուխի պէս պիտի անցնի Ու երկիրը հանդերձի պէս պիտի մաշի: Նմանապէս անոր բնակիչներն ալ պիտի մեռնին, Բայց իմ փրկութիւնս յաւիտենական պիտի ըլլայ Ու իմ արդարութիւնս պիտի չպակսի:

⁷ Ինծի՛ մտիկ ըրէք, ռ՞վ արդարութիւն ճանչցողներ Եւ իմ օրէնքս ձեր սրտին մէջ պահող ժողովուրդ. Մարդոց նախատինքն մի՛ վախնաք, Անոնց բամբասանքն մի՛ զարհուրիք:

⁸ Վասն զի ցեցը պիտի ուտէ զանոնք հանդերձի պէս Եւ մեցը պիտի ուտէ զանոնք բուրդի պէս, Բայց իմ արդարութիւնս յաւիտեան պիտի մնայ Ու իմ փրկութիւնս ազգէ ազգ պիտի ըլլայ»:

⁹ Արթնցի՛ր, արթնցի՛ր, ով Տէրոջը բազուկը, զօրութի՛ւն հագիր: Արթնցի՛ր հին օրերուն պէս, Անցած դարերուն պէս: Դուն անիկա չե՞ս, որ Ռահաբը ջարդեցիր Ու վիշապը վիրաւորեցիր:

¹⁰ Դուն անիկա չե՞ս, որ ծովը, Մեծ անդունդին ջուրերը, ցամքեցուցիր, Ծովուն խորունկ տեղերը ճամբայ բացիր, Որպէս զի փրկուածները անկէ անցնին:

¹¹ Տէրոջը փրկածները պիտի դառնան Ու երգերով Սիօն պիտի գան: Անոնց գլխուն վրայ յաւիտենական ուրախութիւն պիտի ըլլայ: Անոնք ցնծութիւն եւ ուրախութիւն պիտի ստանան, Տրտմութիւն ու հեծութիւնը անոնցմէ պիտի հեռանան:

12 «Ե՛ս եմ, ե՛ս եմ, որ ձեզ կը մխիթարեմ: Դուն ո՞վ ես, որ մահկանացու մարդէն Ու խոտի նմանող մարդու զաւկէն կը վախնաս:

13 Քեզ՝ ստեղծող, երկինքները տարածող Ու երկրին հիմերը դնող Տէրը կը մոռնաս Ու բռնաւորին սրտմտութենէն ամէն օր կը վախնաս, Իբր թէ քեզ կորսնցնելու պատրաստուած է. Բայց հիմա ո՞ր է բռնաւորին սրտմտութիւնը.

14 Կապուածը շուտով պիտի արծակուի, Գութին մէջ պիտի չմեռնի, Իր հացը պիտի չպակսի,

15 Քանզի քու Տէր Աստուածդ ե՛ս եմ, Որ ծովը կը յուզեմ, այնպէս որ ալիքները կը գոռան: Իմ անունս Եհովա Սաբաուվթ է:

16 Իմ խօսքերս քու բերանդ դրի, Քեզ ձեռքիս հովանիովը ծածկեցի, Որպէս զի երկինքը հաստատեմ ու երկրին հիմերը դնեմ Եւ Սիօնին ըսեմ՝ «Դուն իմ ժողովուրդս ես»:

17 Արթնցի՛ր, արթնցի՛ր ու ելի՛ր, ո՛վ Երուսաղէմ, Որ Տէրոջը ձեռքէն անոր բարկութեանը բաժակը խմեցիր, Թմրութեան բաժակին մրուրը քամելով խմեցիր:

18 Անոր բոլոր ծնած որդիներէն՝ իրեն առաջնորդ չկայ Ու բոլոր մեծցուցած տղաքներէն՝ իրեն ձեռնտու չկայ:

19 Երկու բաներ քեզի պատահեցան, Ո՞վ քեզի պիտի ցաւակցի. Կործանում ու կոտորած, սով ու սուր: Քեզ ինչո՞վ մխիթարեմ:

20 Քու տղաքդ նուաղած են, Փողոցներուն գլուխը կը պառկին Որոգայթի մէջ բռնուած յամոյրի պէս: Անոնք Տէրոջը բարկութիւնովը, Քու Աստուծոյդ յանդիմանութիւնովը լեցուած են:

21 Ուրեմն մտի ըրէ՛, ո՛վ ողորմելի, Որ արբած ես, բայց ոչ գինիէն.

22 Այսպէս կ'ըսէ քու Եհովա Տէրդ Եւ քու Աստուածդ, որ իր ժողովուրդին դատը կը պաշտպանէ. «Ահա քու ձեռքդ՝ թմրութեան բաժակը, Իմ բարկութեանս բաժակին մրուրը առի. Զանկա անգամ մըն ալ պիտի չխմես:

23 Զանկա քեզ հարստահարողներուն ձեռքը պիտի տամ, Որոնք քու անձիդ կ'ըսէին՝ «Ծռէ՛, որպէս զի անցնինք՝ Ու դուն կռնակդ՝ անցնողներուն համար՝ Գետնի պէս ու փողոցի պէս դրիր»:

ԳԼՈՒԽ 52

Արթնցի՛ր, արթնցի՛ր, քու զօրութիւնդ հագիր, ո՛վ Սիօն. Քու փառաւոր հանդերձներդ հագիր, ո՛վ Երուսաղէմ սուրբ քաղաք. Քանզի անգամ մըն ալ անթլփատ ու պիղծ մէկը քու մէջդ պիտի չմտնէ:

2 Փռչին քեզմէ թօթուէ՛, Ել նստէ՛, ո՛վ Երուսաղէմ. Քու պարանոցիդ կապերը քակէ՛ Ո՛վ Սիօնի գերի աղջիկ:

3 Վասն զի Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Ձրի ծախուեցաք Եւ առանց ստակի պիտի փրկուիք»:

4 Քանզի Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. «Իմ ժողովուրդս առաջ Եգիպտոս իջաւ, Որպէս զի հոն պանդխտանայ Ու Ասորեստանցիները առանց պատճառի ճնշեցին»:

5 «Հիմա հոս ի՞նչ ունիմ, կ'ըսէ Տէրը, Որ իմ ժողովուրդս պարապ տեղ քշուեցաւ»: «Անոր իշխողները կ'ողբան, կ'ըսէ Տէրը Ու ամէն օր իմ անուանս կը հայիոյեն»:

6 «Ասոր համար իմ ժողովուրդս պիտի գիտնայ իմ անունս. Ասոր համար այն օրուան մէջ պիտի գիտնայ, Թէ ես ա՛ն եմ, որ կը խօսէի: Ահա ես եմ»:

7 Ի՛նչ գեղեցիկ են լեռներուն վրայ անոր ոտքերը, Որ աւետիս կը բերէ, խաղաղութիւն կը քարոզէ, Բարութեան աւետիս կը բերէ, փրկութիւն կը քարոզէ Ու Սիօնին կ'ըսէ՝ «Քու Աստուածդ կը թագաւորէ»:

8 Քու պահապաններդ ձայն պիտի բարձրացնեն, Ցնծութեան ձայնով միաբերան պիտի

երգեն. Քանզի՝ երբ Տէրը Սիօնը ետ դարձնէ՝ Անոնք յայտնապէս պիտի տեսնեն:

⁹ Ո՛վ Երուսաղէմի աներակներ, Ցնծութեան ծայնով մէկտեղ աղաղակեցէ՛ք, Քանզի Տէրը իր ժողովուրդը մխիթարեց Ու Երուսաղէմը փրկեց:

¹⁰ Տէրը իր սուրբ բազուկը մերկացուց Բոլոր ազգերուն աչքերուն առջեւ Ու երկրին բոլոր ծայրերը Մեր Աստուծոյն փրկութիւնը պիտի տեսնեն:

¹¹ Քաշուեցէ՛ք, քաշուեցէ՛ք, անկէ ելէ՛ք, Պիղծ բանի մի՛ դաչիք, Անոր մէջէն ելէ՛ք. Մաքուր եղէ՛ք, ո՛վ Տէրոջը սպասները կրողներ:

¹² Քանզի ո՛չ թէ արտորալով պիտի ելլէք Եւ ո՛չ թէ փախչելով պիտի երթաք, Հապա Տէրը ձեր առջեւէն պիտի երթայ, Իսրայէլին Աստուածը ձեզի թիկնապահ պիտի ըլլայ:

¹³ Ահա իմ ծառաս յաջողութիւն պիտի գտնէ Եւ պիտի մեծնայ ու պիտի բարձրանայ ու խիստ պիտի փառաւորուի:

¹⁴ Որքա՛ն շատեր անոր վրայ՝ ապշեցան, (Անոր երեսը մարդու երեսէն Ու կերպարանքը մարդու որդիներուն կերպարանքէն անելի արուած ըլլալուն համար)

¹⁵ Այնպէս շատ ազգեր պիտի զարմացնէ, Թագաւորները անոր առջեւ իրենց բերանը պիտի զոցեն, Վասն զի իրենց չպատմուածը պիտի տեսնեն Եւ իրենց չլսածը պիտի իմանան:

ԳԼՈՒԽ 53

Ո՞վ հաւատաց մեր տուած լուրին, Տէրոջը բազուկը որո՞ւն յայտնուեցաւ:

² Քանզի անիկա անոր առջեւ մատաղատունկի պէս Եւ ծարաւուտ երկրէ ելլող արմատի պէս բուսաւ: Անիկա կերպարանք կամ վայելչութիւն չունէր, որպէս զի անոր նայէինք, Ոչ ալ այնպիսի երեւոյթ մը, որպէս զի անկէ ախորժէինք:

³ Անիկա մարդոցմէ անարգութեամբ ու երեսէ ձգուեցաւ, Վիշտերու տէր ու ցաւերու տեղեակ եղաւ: Անկէ երես դարձնելու մարդու պէս եղաւ, Անարգութեամբ ու զանիկա չարգեցինք:

⁴ Իրացընէ անիկա մեր ցաւերը վերցուց Ու մեր վիշտերը իր վրայ առաւ: Մենք զանիկա վիրաւորուած, Աստուծմէ զարնուած Ու չարիքի հանդիպած սեպեցինք:

⁵ Բայց անիկա մեր մեղքերուն համար վիրաւորութեամբ Եւ մեր անօրէնութիւններուն համար ծեծութեամբ: Մեր խաղաղութեան պատիժը անոր վրայ եղաւ Եւ անոր վերքերովը մենք բժշկուեցանք:

⁶ Ամէնքս ոչխարներու պէս մոլորեցանք: Ամէն մէկս իր ճամբան դարձաւ: Տէրը մեր ամենուն անօրէնութիւնը անոր վրայ դրաւ:

⁷ Անիկա անիրաւութիւն կրեց ու չարչարութեամբ, Բայց իր բերանը չբացաւ: Մորթուելու տարուող ոչխարի պէս, Իր խուզողներուն առջեւ մունջ կեցող մաքիի պէս՝ Այնպէս իր բերանը չբացաւ:

⁸ Նեղութեամբ Եւ դատապարտութեամբ՝ վերցուեցաւ Ու անոր ազգատոհմը ո՞վ պիտի յայտնէ, Քանզի անիկա կենդանիներուն երկրէն կտրուեցաւ, Անիկա իմ ժողովուրդիս յանցանքին համար զարնուեցաւ:

⁹ Անոր գերեզմանը ամբարիշտներուն հետ դրուեցաւ, Բայց երբ մեռաւ հարուստին հետ եղաւ: Քանզի անիկա անօրէնութիւն մը չգործեց Ու անոր բերնին մէջ նենգութիւն մը չգտնուեցաւ:

¹⁰ Տէրը հաճեցաւ, որ ան ճգմուի Եւ տագնապի հանդիպի, Երբ իր անձը մեղքի համար ողջակիզէ, Անիկա սերունդ պիտի տեսնէ, իր օրերը պիտի երկնցնէ Ու Տէրոջը կամքը անոր ձեռքով պիտի յաջողի:

¹¹ Իր անձին աշխատութեանը պտուղը տեսնելով պիտի կշտանայ: Իմ արդար ծառաս իր գիտութիւնովը շատերը պիտի արդարացնէ, Քանզի անոնց անօրէնութիւնները ինք պիտի կրէ:

¹² Անոր համար մեծերուն հետ բաժին պիտի տամ անոր Եւ հզօրներուն հետ աւարէն բաժին պիտի առնէ, Քանզի իր անձը մահուան մատնեց, Յանցաւորներու հետ սեպուեցաւ. Շատերու մեղքը վերցուց Ու յանցաւորներու համար միջնորդութիւն ըրաւ:

ՔԼՈՒԽ 54

«Ո՛վ չծնանող ամուլ, ցնծա՛. Ո՛վ ծննդական ցաւ չքաշող, ցնծութեամբ գոչէ՛ եւ աղաղակէ՛. Քանզի երեսէ ձգուածին տղաքները Այր ունեցողին տղաքներէն շատ պիտի ըլլան», կ'ըսէ Տէրը:

² «Վրանիդ տեղը լայնցուր, Քու բնակարանիդ վարագոյրները թող տարածուին. Մի՛ խնայեր, չուաններդ երկնցուր ու ցիցերդ ամրացո՛ւր:

³ Քանզի աջ ու ձախ կողմը պիտի տարածուիս Եւ քու սերունդդ ազգեր պիտի ժառանգէ, Աւերուած քաղաքները բնակիչներով պիտի լեցնէ:

⁴ Մի՛ վախնար, վասն զի պիտի չամչնաս Ու մի՛ շփոթիր, վասն զի պիտի չնախատուիս, Քանզի քու մանկութեանդ նախատինքը պիտի մոռնաս Եւ քու որբեւարութեանդ մեղադրանքը անգամ մըն ալ պիտի չիշես,

⁵ Քանզի քու այրդ քու Ստեղծիչդ է, Անոր անունը Եհովա Սաբաուվթ է Ու քու Փրկիչդ Իսրայէլի Սուրբն է, Անիկա երկրին Աստուածը պիտի կոչուի:

⁶ Տէրը քեզ՝ երեսէ ձգուած եւ հոգիով վշտացած կնոջ պէս Ու մերժուած նորահասակ հարսի պէս կանչեց», կ'ըսէ քու Աստուածդ:

⁷ «Փոքր վայրկեան մը քեզ թողուցի, Բայց մեծ ողորմութիւններով քեզ պիտի հաւաքեմ:

⁸ Քիչ մը՝ սրտմտութեամբ, մէկ վայրկեան երեսս քեզմէ ծածկեցի, Բայց յաւիտենական ողորմութիւնով քեզի պիտի ողորմիմ», Կ'ըսէ քու Փրկիչդ Եհովան:

⁹ «Քանզի ասիկա ինծի Նոյին ջուրերուն պէս է. Ինչպէս երդում ըրի թէ՝ Նոյին ջուրերը անգամ մըն ալ երկրի վրայ չանցնին, Նոյնպէս երդում ըրի, որ քեզի չբարկանամ ու քեզ չյանդիմանեմ:

¹⁰ Քանզի լեռները պիտի վերնան Եւ բլուրները պիտի սասանին, Բայց իմ ողորմութիւնս քեզմէ պիտի չվերնայ Ու իմ խաղաղութեանս ուխտը պիտի չսասանի», Կ'ըսէ Տէրը, որ քեզի կ'ողորմի:

¹¹ «Ո՛վ փոթորիկէ զարնուած անմխիթար ողորմելի, Ահա ես քու քարերդ գոյնզգոյն պիտի ընեմ, Քեզ շափիւղաներով պիտի հիմնեմ.

¹² Քու մարտկոցներդ կարմիր յակինթներով՝, Դռներդ՝ կարկեհաններով, Բոլոր պարիսպներդ թանկագին քարերով պիտի շինեմ:

¹³ Քու բոլոր որդիներդ Տէրոջմէ պիտի սորվին Ու քու որդիներուդ խաղաղութիւնը շատ պիտի մեծնայ:

¹⁴ Դուն արդարութեամբ պիտի հաստատուիս, Բռնութենէն հեռու պիտի ըլլաս, որպէս զի չվախնաս Ու արհաւիրքէն՝ որպէս զի քեզի չմօտենայ:

¹⁵ Ահա անշուշտ քեզի դէմ ժողով պիտի ընեն, բայց ինծմէ չէ. Ով որ քու վրադ ելլէ, քու պատճառովդ պիտի իյնայ:

¹⁶ Ե՛ս ստեղծեցի դարբինը, որ կրակը կ'արծարծէ Եւ իրեն համար պիտանի գործիքներ կը շինէ: Ե՛ս ստեղծեցի կործանողը, որ կ'աւերէ:

¹⁷ Քեզի վնասող ոեւէ գործիք ամենեւին պիտի չյաջողի Եւ քու դէմ դատաստանի ելլող ամէն լեզու պիտի դատապարտուի: Տէրոջը ծառաներուն ծառանգութիւնը ասիկա է Ու անոնց արդարութիւնը ինծմէ է», կ'ըսէ Տէրը:

ՔԼՈՒԽ 55

«**Ո՛ր** վ ծարացածներ, ջուրերուն եկէ՛ք Եւ ստակ չունեցողներ, եկէ՛ք, ծախու առէ՛ք ու կերէ՛ք. Եկէ՛ք, առանց ստակի եւ ծրի Գինի ու կաթ ծախու առէք:

² Ինչո՞ւ ձեր ստակը կը վատնէք ոչ թէ հացի համար Եւ ձեր վաստակը՝ այնպիսի բանի համար, որ չի կշտացներ. Ուշադրութեամբ ինծի մտիկ ըրէ՛ք, որպէս զի բարիքներ ուտէք Ու ձեր հոգին պարարտութեամբ զուարճանայ:

³ Ձեր ականջը խոնարհեցուցէք ու ինծի եկէ՛ք. Մտիկ ըրէ՛ք ու ձեր հոգին պիտի ապրի: Ձեզի հետ յաւիտենական ուխտ պիտի ընեմ, Դաւիթին մնայուն ողորմութիւնները ձեզի տալով:

⁴ Ահա զանկա ժողովուրդներուն՝ վկայ, Ազգերուն առաջնորդ ու հրամանատար դրի:

⁵ Ահա անծանօթ ազգը պիտի կանչես Եւ քեզ չճանչցող ազգերը քեզի պիտի դիմեն Քու Տէր Աստուծոյդ համար Ու Իսրայէլի Սուրբին համար, Քանզի անկա քեզ փառաւորեց:

⁶ Տէ՛րը փնտռեցէք, քանի որ անկա կը գտնուի. Չանկա՝ կանչեցէք, քանի որ անկա մօտ է:

⁷ Թող ամբարիշտը՝ իր ճամբայէն Ու անօրէն մարդը իր խորհուրդներէն հրաժարի Եւ Տէրոջը դառնայ ու անկա պիտի ողորմի անոր Ու մեր Աստուծոյն՝ վասն զի անկա առատապէս կը ներէ:

⁸ Քանզի 'Իմ խորհուրդներս ձեր խորհուրդները չեն Ու իմ ճամբաներս ձեր ճամբաները չեն', կ'ըսէ Տէրը:

⁹ Հապա որչափ երկինք երկրէն բարձր է, Այնչափ իմ ճամբաներս ձեր ճամբաներէն բարձր են Եւ իմ խորհուրդներս՝ ձեր խորհուրդներէն:

¹⁰ Վասն զի ինչպէս անծրեւն ու ծիւնը երկնքէն կ'իջնեն եւ հոն չեն դառնար, Հապա երկիրը կ'ոռոգեն ու զանկա պտղաբեր եւ արգասաւոր կ'ընեն, Ցանողին՝ հունտ եւ ուտողին հաց կու տան,

¹¹ Իմ բերնէս ելած խօսքն ալ այնպէս պիտի ըլլայ: Ինծի պարապ պիտի չդառնայ, Հապա իմ կամքս պիտի կատարէ, Յաջողութեամբ գործադրէ այն բանը, որուն համար զանկա ղրկեցի:

¹² Քանզի ուրախութեամբ պիտի ելլէք Ու խաղաղութեամբ պիտի առաջնորդուիք: Լեռներն ու բլուրները ձեր առջեւէն ցնծութեամբ պիտի աղաղակեն Եւ դաշտերուն բոլոր ծառերը ծափ պիտի զարնեն:

¹³ Թուփին տեղ մայրի Ու դժնիկին տեղ մրտենի պիտի բուսնի: Ասկա Տէրոջը անուանը փառքին համար Անջինջ ու յաւիտենական նշան մը պիտի ըլլայ»:

ՔԼՈՒԽ 56

Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Իրաւունքը պահեցէ՛ք ու արդարութիւն ըրէ՛ք, Քանզի իմ փրկութիւնս պիտի գայ Եւ արդարութիւնս պիտի յայտնուի:

² Երանի՛ այն մարդուն, որ ասիկա կ'ընէ Ու մարդու որդիին, որ ասիկա ամուր կը բռնէ, Այսինքն շաբաթը կը պահէ ու զանկա չի պղծեր Եւ իր ձեռքը անիրաւութիւն ընելէ ետ կը պահէ»:

³ Տէրոջը յարող օտարականին որդին թող չխօսի՝ ըսելով. «Տէրը զիս իր ժողովուրդէն բոլորովին զատեց»։ Ու ներքինին ալ թող չըսէ՝ «Ահա ես չոր ծառ մըն եմ»:

⁴ Քանզի Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Այն ներքինիներուն, Որոնք իմ շաբաթներս կը պահեն Եւ ինծի հաճոյ եղածը կ'ընտրեն Ու իմ ուխտիս մէջ հաստատ կը կենան

⁵ Անոնց՝ իմ տանս մէջ եւ պարիսպներուս մէջ եղող Տղաքներէն ու աղջիկներէն աւելի՝ աղէկ տեղ ու անուն պիտի տամ: Անոնց յաւիտենական անուն պիտի տամ, Որ պիտի չջնջուի:

- ⁶ Այն օտարականին որդիները, որոնք Տէրոջը յարեր են՝ Անոր ծառայութիւն ընելու, Տէրոջը անունը սիրելու Ու անոր ծառաներ ըլլալու համար, Այսինքն ամէն անոնք, որ շաբաթը կը պահեն ու չեն պղծեր Եւ իմ ուխտիս մէջ հաստատ կը կենան,
- ⁷ Չանոնք ալ իմ սուրբ լեռս պիտի բերեմ Եւ իմ աղօթքի տանս մէջ զանոնք պիտի ուրախացնեմ: Անոնց ողջակէզներն ու զոհերը իմ սեղանիս վրայ ընդունելի պիտի ըլլան, Քանզի իմ տունս բոլոր ազգերուն համար աղօթքի տուն պիտի կոչուի:
- ⁸ Այսպէս կ'ընէ Տէր Եհովան, Որ Իսրայէլի աքսորւածները կը հաւաքէ. «Արդէն հաւաքուածներուն վրայ ուրիշներ ալ պիտի հաւաքեմ անոր»:
- ⁹ Ո՛վ դաշտի գազաններ, Ո՛վ անտառի գազաններ, ուտելու եկէ՛ք:
- ¹⁰ Անոր բոլոր պահապանները կոյր են, բան մը չեն տեսներ, Ամէնքն ալ համր շուներ են, հաջելու կարող չեն. Անոնք կը ցնորին, կը պառկին, քունը կը սիրեն:
- ¹¹ Այո՛, շատակեր ու անյագ շունե՛ր են, Անոնք հասկացողութեան գուրկ հովիւներ են: Ամէնքը իրենց ճամբաներուն դարձան, Ամէն մէկը իր անիրաւ վաստակը փնտռելով՝ ըսին.
- ¹² «Եկէ՛ք, զինի բերենք Ու ցքիով արբենանք. Վաղն ալ այսօրուան պէս Ու ա՛լ աւելի առատ պիտի ըլլայ»:

ԳԼՈՒԽ 57

- Ա**րդարը կը կորսուի եւ ուշադրութիւն ընող չկայ Ու բարի մարդիկը աշխարհէն կը վերցուին: Առանց մէկուն իմանալուն արդարը չարիքին երեսէն կը վերցուի:
- ² Անիկա խաղաղութեան մէջ կը մտնէ. Ուղղութեամբ քալողները Իրենց անկողիններուն վրայ հանգստութիւն կը գտնեն,
- ³ Բայց դուք, ո՛վ վիուկի որդիներ՝ Շնացողի ու պոռնիկի սերունդ՝ հո՛ս մօտեցէ՛ք.
- ⁴ Դուք ո՞վ ծաղր կ'ընէք, Ձեր բերանը որո՞ւ վրայ կը լայնցնէք Ու լեզունիդ կ'երկնցնէք: Չէ՞ որ դո՛ւք անօրէնութեան գաւակներ ու ստութեան սերունդ էք:
- ⁵ Դուք ամէն կանանչ ծառերու տակ Դէպի կուռքերը ցանկութեամբ կը տաքնաք: Տղաքները ծորերու մէջ, Վէմերու խռռչներուն մէջ կը մորթէք:
- ⁶ Քու բաժինդ ծորին տափակ քարերուն մէջ է: Քու վիճակդ անոնք են, անոնք. Անոնց անգամ նուէր թափեցիր, ընծայ մատուցանեցիր: Միթէ ես ասոնց կրնա՞մ համբերել:
- ⁷ Դուն քու անկողինդ բարձրացած ու վերացած լեռան վրայ դիր, Հոն ալ զոհ ընելու ելար:
- ⁸ Դռներուն ու դրանդիքներուն ետեւը քու յիշատակդ դիր. Ջիս լքեցիր եւ մահիճդ բացիր Ու վեր ելլելով անկողինդ լայնցուցիր Եւ անոնց հետ համաձայնեցար, Անոնց անկողինը սիրեցիր, անոնց մերկութիւնը դիտեցիր:
- ⁹ Թագաւորին քով հոտաւէտ իւղով գացիր, Անուշահոտութիւններդ շատցուցիր, Դեսպաններդ հեռաւոր տեղեր ղրկեցիր, Ինքզինքդ մինչեւ դժոխք իջեցուցիր:
- ¹⁰ Քու ճամբուդ երկայնութենէն յոգնեցար, Բայց չըսիր. «Յոյս չկայ»: Քու ձեռքիդ նոր կեանք գտար, Անոր համար չթուլցար:
- ¹¹ Դուն որմէ՞ զարհուրեցար ու վախցար, որ ստախօս եղար, Ջիս չիշեցիր ու իմ մասիս չխորհեցար: Չէ՞ որ երկար ատեն լուռ կենալուս համար է, Որ ինծմէ չես վախնար:
- ¹² Ես քու արդարութիւնդ ու գործերդ պիտի հրատարակեմ, Որոնք քեզի օգուտ պիտի չընեն:
- ¹³ Երբ դուն աղաղակես, թող քու հաւաքած կուռքերդ քեզ փրկեն: Բայց հովը պիտի տանի ամէնքը, Շունչ մը զանոնք պիտի հեռացնէ. Սակայն ինծի յուսացողները երկիրը՝ իբրեւ կալուած պիտի ստանան Ու իմ սուրբ լեռս պիտի ժառանգեն:

- ¹⁴ Եւ պիտի ըսեն. «Պատրաստեցէ՛ք, պատրաստեցէ՛ք. ճամբայ բացէ՛ք, Խոչը իմ ժողովուրդիս ճամբայէն վերցուցէ՛ք»:
- ¹⁵ Քանզի այսպէս կ'ըսէ Բարծրը ու Բարծրեալը, Որ յաւիտենականութեան մէջ կը բնակի ու անոր անունը Սուրբ է. «Ես բարձր ու սուրբ տեղը կը բնակիմ, Բայց կոտրած ու խոնարհ հոգի ունեցողին հետ եմ, Որպէս զի խոնարհներուն հոգին կենդանացնեն Եւ կոտրած սրտերը ապրեցնեն:
- ¹⁶ Քանզի յաւիտեան պիտի չվիճիմ Ու միշտ պիտի չբարկանամ, Վասն զի իմ առջեւ հոգիները պիտի մարին Եւ այն կեանքերը՝ որոնք ես ստեղծեցի:
- ¹⁷ Անոր ազահութեան անօրէնութեանը համար բարկացայ Ու զանկա զարկի, իմ երեսս ծածկեցի ու սրղողեցայ, Բայց ապստամբը իր կամքին ճամբուն հետեւացաւ:
- ¹⁸ Անոր ճամբաները տեսայ, բայց զանկա պիտի բժշկեմ, Անոր առաջնորդութիւն պիտի ընեմ, Չանկա ու անոր սգաւորները պիտի մխիթարեմ:
- ¹⁹ Շրթունքներուն պտուղը ես կ'ստեղծեմ»: «Խաղաղութիւն, խաղաղութիւն ըլլայ հեռուն եղողին Եւ մօտը եղողին, կ'ըսէ Տէրը, Ես զանկա պիտի բժշկեմ:
- ²⁰ Բայց ամբարիշտները ալեծուփ ծովու պէս են, որ չի կրնար հանդարտիլ, Որուն ջուրերը տիղմ ու ցեխ դուրս կը նետեն:
- ²¹ Ամբարիշտները խաղաղութիւն պիտի չունենան», կ'ըսէ իմ Տէր Աստուածս:

ԳԼՈՒԽ 58

- «Բ**արձրածայն կանչէ եւ մի՛ խնայեր, Չայնդ փողի պէս բարձրացուր Եւ իմ ժողովուրդիս՝ իրենց յանցանքը Ու Յակոբին տանը՝ իրենց մեղքերը յայտնէ:
- ² Անոնք ամէն օր զիս կը փնտռեն Եւ իմ ճամբաներս գիտնալ կը փափաքին, Այնպիսի ազգի մը պէս, որ արդարութիւն կ'ընէ Ու իր Աստուծոյն օրէնքները զանց չ'ըներ: Ինծի արդարութեան կանոնները կը հարցնեն, Աստուծոյ մօտենալ կը փափաքին,
- ³ Ու կ'ըսեն՝ 'Մենք ինչո՞ւ ծոմ պահեցինք եւ դուն չտեսար, Մեր անձերը չարչարեցինք ու դուն չգիտցար': Ահա ձեր ծոմապահութեան օրը ձեր բաղձանքը կը կատարէք Եւ ձեր բոլոր պահանջները խստութեամբ կը պահանջէք` `:
- ⁴ Ահա կռիւի ու վէճի Եւ չարութեան բռունցքով զարնելու համար ծոմ կը պահէք, Որ ձեր ծայնը բարձրերը լսել տաք:
- ⁵ Իմ ընդունած ծոմապահութիւնս Ու մարդու մը իր անձը խոնարհեցնելու օրը այսպէ՞ս կ'ըլլայ. Իր գլուխը կնիւնի պէս ծռելով Եւ իր տակ քուրձ ու մոխիր տարածելով կ'ըլլայ: Ասիկա ծոմապահութիւն ու Տէրոջը ընդունելի օ՞ր պիտի անուանես:
- ⁶ Իմ ընդունած ծոմապահութիւնս՝ Անիրաւութեան կապերը քակելը, Լուծին կապերը թուցնելը, Հարստահարութիւն կրողները ազատ թողուլը, Ամէն լուծ կտրելը,
- ⁷ Հացդ անօթին բաժնելը, Թափառական տնանկները տունդ ընդունիլը, Մերկ մը հագուեցնելը Ու մարմինդ անտեսելն է:
- ⁸ Այն ատեն քու լոյսդ առաւօտի պէս պիտի ծագի Ու բժշկութիւնդ շուտով պիտի յայտնուի: Քու արդարութիւնդ քու առջեւդ պիտի երթայ Ու Տէրոջը փառքը քու ետեւդ պիտի պաշտպանէ:
- ⁹ Այն ատեն պիտի կանչես եւ Տէրը պիտի պատասխանէ, Պիտի աղաղակես ու անկա պիտի ըսէ. 'Ահա ես': Եթէ քու մէջէդ լուծը, Մատով ցուցնելն ու չար խօսքերը վերցնես,
- ¹⁰ Եթէ անօթին յօժարութեամբ կերակրես` ` Եւ կարօտին հոգին կշտացնես, Այն ատեն քու լոյսդ խաւարի մէջ պիտի ծագի Ու քու խաւարդ կէսօրուան պէս պիտի ըլլայ:
- ¹¹ Տէրը միշտ քեզի առաջնորդութիւն պիտի ընէ, Քու հոգիդ երաշտութեան ատեն պիտի կշտացնէ, Ոսկորներդ պիտի զօրացնէ. Դուն ջրարբի պարտեզի պէս Աղբիւրի պէս պիտի

ըլլաս, որուն ջուրը չի պակսիր:

12 Քեզմէ ծնածները հին աւերակները պիտի շինեն: Նախկին դարերուն հիմերը պիտի վերականգնես: Դուն փլածներ նորոգող Ու բնակութեան համար ճամբաներ շտկող պիտի կոչուիս:

13 Եթէ շաբաթը՝ իմ սուրբ օրս՝ Քու ցանկութիւնդ կատարելէ ոտքդ դարձնես Ու շաբաթը՝ քու զուարճութիւնդ Եւ Տէրոջը նուիրուած օրը պատուական անուանես, Ջանկա պատուես՝ քու ճամբաներուդ չիւտելով, Քու ցանկութիւնդ չկատարելով ու պարապ խօսք չխօսելով,

14 Այն ատեն Տէրոջմով պիտի ուրախանաս: Քեզ երկրին բարձր տեղերը պիտի հանեն, Քու հօրդ Յակոբին ժառանգութիւնը քեզի պիտի կերցնեն. Քանզի Տէրոջը բերանը խօսեցաւ»:

ԳԼՈՒԽ 59

Միթէ Տէրոջը ձեռքը կարող չէ՞ փրկել, Կամ անոր ականջը ծանրացա՞ւ, որ չլսէ:

2 Բայց ձեր ու ձեր Աստուծոյն միջեւ բաժանում ձգողը Ձեր անօրէնութիւնները եղան: Ձեր մեղքերը անոր երեսը ձեզմէ ծածկեցին, որ չլսէ:

3 Քանզի ձեր ձեռքերը՝ արիւնով Ու ձեր մատերը անօրէնութիւնով պղծուեցան: Ձեր շրթունքը սուտ խօսեցան Եւ ձեր լեզուները անիրաւութիւն արտաբերեցին:

4 Չկայ մէկը, որ արդարութեան համար բողոքէ Ու չկայ մէկը, որ ճշմարտութեամբ դատ վարէ. Անոնք սնոտի բաներու կը յուսան եւ ունայնութիւն կը խօսին. Թշուառութիւն կը յղանան ու անօրէնութիւն կը ծնանին:

5 Քարբի հաւկիթներ կը թխսեն Ու սարդի ոստայն կը հիւսեն: Անոնց հաւկիթները ուտողը կը մեռնի, Եթէ կոտորեն՝ իժ կ'ելլէ:

6 Անոնց ոստայններէն հանդերձ չըլլար Եւ իրենց գործերովը չեն կրնար զիրենք ծածկել: Անոնց գործերը անօրէնութեան գործեր են Ու անոնց ձեռքերուն մէջ բռնութեան գործ կայ:

7 Անոնց ոտքերը չարութեան կը վազեն Ու անմեղ արին թափելու կ'արտորան: Անոնց խորհուրդները անօրէնութեան խորհուրդներ են, Անոնց ճամբաներուն մէջ կործանում ու կոտորած կայ:

8 Խաղաղութեան ճամբան չեն ճանչնար Եւ անոնց ընթացքին մէջ արդարութիւն չկայ: Իրենց շափողները խոտորցուցին. Բոլոր անոնք, որ անոնց միջեւ կը քալեն՝ խաղաղութիւն չունին:

9 Ատոր համար իրաւունքը մեզմէ հեռացաւ Ու արդարութիւնը մեզի չի հասնիր. Լոյսի կը սպասենք եւ ահա խաւար կ'ըլլայ, Պայծառութեան կը սպասենք, բայց մառախուղի մէջ կը շրջինք:

10 Կոյրերու պէս պատերը կը շօշափենք Ու աչք չունեցողներու պէս կը խարխափենք: Կէսօրին գիշերուան պէս կը գլորինք. Պտղաբեր արտերու մէջ՝ մեռելներու պէս ենք:

11 Ամէնքս արջերու պէս կը մրթմրթանք Ու աղանիւներու պէս անդադար կը մնչենք. Դատաստանի կը սպասենք, բայց չկայ. Փրկութեան համար կը նայինք, բայց անկա մեզմէ հեռու է:

12 Քանզի մեր յանցանքները քու առջեւ շատցան Ու մեր մեղքերը մեզի դէմ վկայութիւն կու տան, Վասն զի մեր յանցանքները մեր քովն են Ու մեր անօրէնութիւնները գիտենք:

13 Յանցանք գործեցինք, Տէրը ուրացանք Եւ մեր Աստուծոյն հետեւելէն խոտորեցանք: Հարստահարութիւն եւ ապստամբութիւն յառաջացուցինք, Մեր սրտին մէջ սուտ խօսքեր յղացանք ու ըսինք՝

14 Իրաւունքը ետ դարձաւ Ու արդարութիւնը հեռացաւ, Քանզի ճշմարտութիւնը հրապարակին մէջ ինկաւ Եւ ուղղութիւնը չի կրնար ներս մտնել:

- ¹⁵ Ճշմարտութիւնը կը պակսի, Չարութենէ՛զ գգուշացողը կը կողոպտուի: Տէրը տեսաւ եւ ասիկա անոր առջեւ գէշ երեցաւ, Քանզի իրաւունք չմնաց:
- ¹⁶ Տեսաւ, որ մարդ մը չկար եւ զարմացաւ, որ միջնորդ մը չէր գտնուեր, Ուստի իր բազուկը իրեն օգնեց Ու իր արդարութիւնը իրեն ձեռնաւ տու եղաւ:
- ¹⁷ Արդարութիւնը զրահի պէս հագաւ, Փրկութիւնը սաղաւարտի պէս իր գլուխը դրաւ եւ վրէժխնդրութեան զգեստը պատմութեան պէս հագաւ Ու նախանձը վերարկուի պէս իր վրայ առաւ:
- ¹⁸ Իրենց վարմունքին համեմատ հատուցում պիտի ընէ: Բարկութիւն՝ իր հակառակորդներուն, Հատուցում՝ իր թշնամիներուն, Կղզիներուն հատուցում պիտի ընէ:
- ¹⁹ Արեւմուտքը՝ Տէրոջը անունէն, Արեւելքը անոր փառքէն պիտի վախնան. Երբ թշնամին գետի պէս գայ, Տէրոջը Հոգին անոր դէմ դրօշակ պիտի կանգնեցնէ՝:
- ²⁰ «Փրկիչ պիտի գայ Սիօնին Ու Յակոբին մէջ չարութենէ դարձողներուն», կ'ըսէ Տէրը:
- ²¹ «Անոնց հետ այս ուխտը պիտի ընեն», կ'ըսէ Տէրը: «Իմ Հոգիս, որ քու վրադ է Ու իմ խօսքերս, որոնք քու բերանդ դրած են, Քու բերնէդ ու քու զաւակներուդ բերնէն եւ քու զաւակներուդ զաւակներուն բերնէն պիտի չպակսին, Այսօրուրնէ մինչեւ յաւիտեան», կ'ըսէ Տէրը:

ԳԼՈՒԽ 60

- Ե**լի'ր, լուսաւորուէ՛. քանզի քու լոյսդ եկաւ Ու Տէրոջը փառքը քու վրադ ծագեցաւ:
- ² Վասն զի ահա խաւարը՝ երկիրը Ու մառախուղը ազգերը պիտի ծածկէ, Բայց քու վրադ Տէրը պիտի ծագի եւ անոր փառքը քու վրադ պիտի երեւնայ:
- ³ Ազգեր քու լոյսիդ պիտի գան եւ թագաւորներ՝ քու վրադ ծագած պայծառութեանը:
- ⁴ Աչքերդ վերցո՛ւր ու բոլորտիքդ նայէ՛. Ամէնքը կը հաւաքուին ու քեզի կու գան: Քու տղաքներդ հեռուէն պիտի գան եւ քու աղջիկներդ գրկի մէջ մանուկներու պէս պիտի տարուին:
- ⁵ Այն ատեն պիտի տեսնես եւ ուրախանաս Ու սիրտդ պիտի ուրախանայ ու ցնծայ, Քանզի ծովուն առատութիւնը քեզի պիտի դառնայ, Ազգերուն հարստութիւնը քեզի պիտի գայ:
- ⁶ Ուղտերուն երամակը եւ Մադիամի ու Գեփայի տաճիկ ուղտերը, քեզ պիտի ծածկեն: Ամէնքը Սաբայէն պիտի գան, Ոսկի ու կնդրուկ պիտի բերեն եւ Տէրոջը փրկութիւնը պիտի աւետեն:
- ⁷ Կեդարի բոլոր հօտերը քու քովդ պիտի հաւաքուին Ու Նաբէթի խոյերը քեզի պիտի ծառայեն: Անոնք իմ սեղանիս վրայ պիտի ելլեն՝ ընդունելի զոհ ըլլալու: Իմ աղօթքիս տունը պիտի փառաւորեն:
- ⁸ Ո՞վ են ասոնք, որ կը թռչին ամպի պէս Ու դէպի իրենց վանդակը թռչող աղանիներու պէս:
- ⁹ Քանզի կղզիներն ու Թարսիսի նաւերը Ինծի համար պատրաստ պիտի ըլլան, Որպէս զի հեռուէն քու տղաքներդ եւ անոնց հետ անոնց արծաթն ու ոսկին բերեն, Քու Տէր Աստուծոյդ անուանը համար Ու Իսրայէլի Սուրբին համար, քանզի անիկա քեզ կը փառաւորէ:
- ¹⁰ Օտարներուն որդիները քու պարիսպներդ պիտի շինեն Ու անոնց թագաւորները քեզի ծառայութիւն պիտի ընեն, Քանզի իմ բարկութիւնովս քեզ զարկի, Բայց բարեհաճութիւնովս քեզի պիտի ողորմիմ:
- ¹¹ Քու դռներդ միշտ բաց պիտի ըլլան, Տորեկ ու գիշեր պիտի չգոցուին, Որպէս զի քեզի կրեն ազգերուն ստացուածքը եւ անոնց թագաւորները բերուին:

- ¹² Քանզի այն ազգն ու թագաւորութիւնը որ քեզի չեն ծառայեր՝ պիտի կորսուին Ու բոլորովին պիտի կործանին:
- ¹³ Լիբանանի փառքը քեզի պիտի գայ, Մայրին, սօսին ու տօսախը մէկտեղ՝ Իմ սրբարանս զարդարելու համար: Իմ ոտքերուս տեղը պիտի փառաւորեն:
- ¹⁴ Քեզի նեղութիւն տուողներուն տղաքները Ծռելով քեզի պիտի գան: Բոլոր քեզ անարգողները Քու ոտքերուդ գարշապարներուն երկրպագութիւն պիտի ընեն: Քեզ Տէրոջը քաղաքը, Իսրայէլի Սուրբին Սիօնը պիտի անուանեն:
- ¹⁵ Դուն որ երեսէ ձգուած ու ասելի եղար Եւ քեզմէ անցնող չեղաւ, Քեզ՝ յաւիտենական փառք Ու ազգէ ազգ տեւող ուրախութիւն պիտի ընեն:
- ¹⁶ Ազգերուն կաթը պիտի ծծես, Թագաւորներուն ստինքը պիտի ծծես Եւ պիտի գիտնաս թէ ես Տէ՛րս եմ քու Ազատիչդ Ու Փրկիչդ, Յակոբին Հօրը:
- ¹⁷ Պղնձի տեղ ոսկի պիտի բերեն, Երկաթի տեղ՝ արծաթ, Փայտերու տեղ՝ պղինձ, Քարերու տեղ երկաթ պիտի բերեն: Քու վերակացուներդ խաղաղութիւն պիտի սիրեն, Քու իշխաններդ արդարութիւն պիտի ընեն:
- ¹⁸ Անգամ մըն ալ քու երկրիդ մէջ՝ բռնութիւն Եւ քու սահմաններուդ մէջ յաւիշտակութիւն ու կոտորած տեղի պիտի չունենայ, Հապա քու պարիսպներդ՝ Փրկութիւն Ու դռներդ Գովութիւն պիտի անուանես:
- ¹⁹ Անգամ մըն ալ ցորեկը քու լուսատուդ արեւը պիտի չըլլայ Ու գիշերը լուսինը իր պայծառութիւնովը քեզի լոյս պիտի չտայ. Հապա Եհովան քեզի յաւիտենական լոյս Եւ քու Աստուածդ քու փառքդ պիտի ըլլայ:
- ²⁰ Քու արեւդ անգամ մըն ալ պիտի չմարի Ու քու լուսինդ պիտի չնուազի. Հապա Եհովան քեզի յաւիտենական լոյս պիտի ըլլայ Եւ սուգի օրերդ պիտի վերջանան:
- ²¹ Ու քու բոլոր ժողովուրդդ արդար պիտի ըլլայ Ու երկիրը յաւիտենապէս պիտի ժառանգէ: Իմ տնկած տունկս՝ իմ ձեռքերուս գործը՝ Իմ փառքիս համար պիտի ըլլայ:
- ²² Քիչուորը՝ հազարաւոր Ու պզտիկը մեծ ազգ պիտի ըլլայ. Ես Տէրս իր ժամանակին պիտի կատարեմ ասիկա:

ԳԼՈՒԽ 61

Տէր Եհովային Հոգին իմ վրաս է, Վասն զի Տէրը զիս օծեց Ու զիս դրկեց աղքատներուն աւետիս տալու, Կոտրած սիրտ ունեցողները բժշկելու, Գերիններուն՝ ազատութիւն Եւ բանտարկեալներուն բանտին բացուիլը հրատարակելու:

- ² Տէրոջը՝ ընդունելի տարին Ու մեր Աստուծոյն վրէժխնդրութեան օրը հրատարակելու, Բոլոր սգաւորները մխիթարելու,
- ³ Սիօնի սգաւորները որոշելու Ու անոնց մոխիրի տեղ՝ փառք, Սուգի տեղ՝ ուրախութեան իւղ, Կոտրած հոգիի տեղ գովութեան պատմութեան տալու: Եւ զանոնք պիտի անուանեն Արդարութեան բեւեկնիներ, Որոնք Տէրը տնկեր է իր փառքին համար:
- ⁴ Հին աւերակները պիտի շինեն, Առաջուան կործանուածները պիտի կանգնեցնեն, Աւերուած քաղաքները Ու շատ դարերէ ի վեր աւերակ մնացածները պիտի նորոգեն:
- ⁵ Օտարականները պիտի գան ու ձեր հօտերը պիտի հովուեն: Օտարներուն որդիները ձեր երկրագործները եւ այգեգործները պիտի ըլլան:
- ⁶ Բայց դուք Տէրոջը՝ քահանաներ, Մեր Աստուծոյն պաշտօնեաներ պիտի կոչուիք: Ազգերուն հարստութիւնը պիտի ուտէք Ու անոնց փառքովը պիտի փառաւորուիք:
- ⁷ Ձեր ամօթին տեղ՝ կրկին ուրախութիւն Եւ անարգանքին տեղ ձեր ժառանգութեանը մէջ պիտի ցնծաք, Ուստի ձեր երկրին մէջ կրկին ժառանգութիւն պիտի առնէք: Յաւիտենական ուրախութիւն պիտի ունենաք:

⁸ Քանզի ես Տէրս արդարութիւնը կը սիրեմ. Անիրաւութիւնն ու յափշտակութիւնը կ'ատեմ. Իրաւընէ անոնց գործերուն վարձքը պիտի տամ Ու անոնց հետ յաւիտենական ուխտ պիտի ընեմ:

⁹ Անոնց սերունդը ազգերուն մէջ, Անոնց տղաքները ժողովուրդներուն մէջ պիտի ճանչցուին, Զանոնք բոլոր տեսնողները պիտի գիտնան, Թէ անոնք Տէրոջը օրհնած սերունդն են:

¹⁰ Ես Տէրոջմով մեծապէս պիտի ցնծամ Ու իմ հոգիս իմ Աստուծոմովս պիտի ուրախանայ. Քանզի ինծի փրկութեան հանդերձներ հազցուց, Զիս արդարութեան պատմութեամբ ծածկեց Փեսայի պէս, որ իրեն փառաւոր խոյրը կը դնէ Ու հարսի պէս, որ իր զարդերովը կը զարդարուի:

¹¹ Քանզի ինչպէս երկիր իր տունը կ'աճեցնէ Ու պարտէզը իր մէջ ցանուածները կը բուսցնէ, Այնպէս Տէր Եհովան բոլոր ազգերուն առջեւ Արդարութիւն ու գովութիւն պիտի բուսցնէ:

ԳԼՈՒԽ 62

Սիօնի սիրոյն համար պիտի չլռեմ Ու Երուսաղէմի սիրոյն համար պիտի չհանդարտիմ. Մինչեւ որ անոր արդարութիւնը՝ լոյսի պէս Եւ անոր փրկութիւնը բոցավառ ջահի պէս ճառագայթէ:

² Ազգերը՝ քու արդարութիւնդ Ու բոլոր թագաւորները քու փառքդ պիտի տեսնեն: Դուն նոր անունով պիտի կոչուիս, Որ Տէրոջը բերանը պիտի անուանէ:

³ Տէրոջը ձեռքին մէջ՝ վայելչութեան պսակ Ու քու Աստուծոյդ ձեռքին մէջ արքայական թագ պիտի ըլլաս:

⁴ Դուն անգամ մըն ալ Լքուած պիտի չկոչուիս Ու քու երկիրդ անգամ մըն ալ Աւերակ պիտի չկոչուի, Հապա դուն Իմ հաւնածս՝ Ու քու երկիրդ Ամուսնացեալ պիտի կոչուի, Քանզի Տէրը քեզի պիտի հաւնի Ու քու երկիրդ պիտի ամուսնանայ:

⁵ Վասն զի ինչպէս երիտասարդ մը կոյսի հետ կ'ամուսնանայ, Այնպէս քու տղաքներդ քեզի հետ պիտի ամուսնանան: Ինչպէս փեսան հարսին վրայ կ'ուրախանայ, Այնպէս քու Աստուածդ քու վրայ պիտի ուրախանայ:

⁶ Քու պարիսպներուդ վրայ, ո՛վ Երուսաղէմ, պահապաններ դրի. Անոնք բոլոր օրը ու բոլոր գիշերը բնաւ պիտի չլռեն: Դուք, ո՛վ Տէրը յիշողներ, լուռ մի՛ կենաք

⁷ Ու անոր հանգստութիւն մի՛ տաք, Մինչեւ անիկա հաստատէ, Մինչեւ Երուսաղէմը երկրին գովելի քաղաքը դարձնէ:

⁸ Տէրը իր աջ ձեռքին վրայ ու իր զօրաւոր բազուկին վրայ այսպէս երդում ըրաւ. «Քու ցորենդ անգամ մըն ալ քու թշնամիներուդ կերակուր պիտի չտամ Եւ օտարներու որդիները պիտի չխմեն քու գինիդ, Որուն համար դուն աշխատեցար.

⁹ Հապա հնձողները պիտի ուտեն զանիկա Ու Տէրոջը փառք պիտի տան Եւ զանիկա հաւաքողները իմ սուրբ սրահներուս մէջ պիտի խմեն»:

¹⁰ Անցէ՛ք, անցէ՛ք դռներէն, ժողովուրդին ճամբայ պատրաստեցէ՛ք. Շտկեցէ՛ք, շտկեցէ՛ք շաւիղները, Քարերը անկէ հաւաքեցէ՛ք. Ժողովուրդներուն վրայ դրօշակ բարձրացուցէք:

¹¹ Ահա Տէրը մինչեւ երկրի ծայրը յայտարարեց, որ Սիօնի աղջկանը ըսեն. «Ահա քու Փրկիչդ կու գայ, Ահա անոր վարձքը իրեն հետ է Ու գործերու հատուցումը իր առջեւն է»:

¹² Անոնք Սուրբ ժողովուրդ, Տէրոջը փրկածները, պիտի կոչուին Ու դուն Փնտռուած ու Զլքուած քաղաք պիտի կոչուիս:

ԳԼՈՒԽ 63

Ո՞

վ է ասիկա, որ կու գայ Եդովմէն, Կարմրագոյն զգեստով՝ Բօսրայէն, Որ փառաւոր հանդերձով զարդարուած է Եւ իր շատ զօրութիւնովը պանծալով կը քալէ: «Ես եմ, որ արդարութեամբ կը խօսիմ Ու փրկելու կարողութիւն ունիմ»:

² Ինչո՞ւ համար քու հանդերձը կարմիր է Ու քու զգեստներդ հնձանի մէջ կոխկոտողին հագուստին պէս են:

³ «Հնձանի մէջ միայն ես կոխեցի Եւ ժողովուրդներէն ինծի հետ մա՛րդ չկար: Ջանոնք իմ բարկութիւնովս կոխեցի Եւ իմ սրտմտութիւնովս զանոնք ճմլեցի: Անոնց արիւնը իմ զգեստներուս վրայ ցատկեց Եւ բոլոր հանդերձներս ներկեցի,

⁴ Քանզի իմ սրտիս մէջ էր վրէժխնդրութեան օրը Ու իմ փրկուած տարիս հասած էր:

⁵ Նայեցայ, բայց օգնող չկար: Ջարմացայ, որ ձեռնառու եղող մը չկար, Ուստի իմ բազուկս զիս փրկեց Ու իմ բարկութիւնս ինծի ձեռնառու եղաւ:

⁶ Եւ իմ բարկութիւնովս ժողովուրդներ կոխեցի Ու զանոնք իմ սրտմտութիւնովս զինովցուցի Եւ անոնց արիւնը գետինը թափեցի:

⁷ Տէրոջը ողորմութիւնները, Տէրոջը գովութիւնները պիտի յիշեմ՝ Տէրոջը բոլոր մեզի շնորհածներուն համեմատ Եւ այն շատ բարիքներուն համեմատ Որոնք իր գթութիւնովը եւ առատ ողորմութիւնովը Իսրայէլի տանը ըրած է:

⁸ Քանզի ըսաւ. «Իրաւցընէ՛ անոնք իմ ժողովուրդս են, Սուտ չելլելու որդիներ են»։ Անիկա անոնց փրկիչ եղաւ,

⁹ Անոնց բոլոր նեղութիւններուն ատենը նեղութիւն քաշեց, Իր ներկայութեան հրեշտակը զանոնք ազատեց, Իր սիրովն ու գթութիւնովը զանոնք փրկեց: Ջանոնք վերցուց ու անցեալ օրերուն մէջ զանոնք կրեց:

¹⁰ Բայց անոնք ապստամբեցան ու անոր Սուրբ Հոգին բարկացուցին: Անիկա ալ անոնց թշնամի դարձաւ Ու ինք անոնց հետ պատերազմ ըրաւ:

¹¹ Այն ատեն յիշեցին հին օրերը՝ Մովսէսը եւ անոր ժողովուրդը: Ո՞ր է անիկա, որ իր հօտին հովիւովը զանոնք ծովէն հանեց, Ո՞ր է անիկա, որ անոնց մէջ իր Սուրբ Հոգին դրաւ,

¹² Իր փառաւոր բազուկը Մովսէսին աջ ձեռքին հետ պտըտցուց, Իրեն յաւիտենական անուն վաստակելու համար Անոնց առջեւէն ջուրերը պատռեց

¹³ Ջանոնք անդունդներէն առանց սահելու անցուց, Ինչպէս ձի մը անապատէն կ'անցնի:

¹⁴ Տէրոջը Հոգին զանիկա հանգստացուց, Հովիտը իջնող անասուններու պէս: Դուն քու ժողովուրդիդ առաջնորդութիւն ըրիր, Որպէս զի քեզի փառաւոր անուն վաստակիս:

¹⁵ Երկնքէն նայէ՛, Քու սուրբ ու փառաւոր բնակութենէդ տե՛ս: Ո՞ր է քու նախանձդ ու զօրութիւնդ: Քու աղիքներուդ գալարուիլը եւ ինծի ըրած ողորմութիւններդ արգիլուեցա՞ն:

¹⁶ Քանզի մեր Հայրը դուն ես, Թէեւ Աբրահամ մեզ չի գիտեր Ու Իսրայէլ մեզ չի ճանչնար. Դո՛ւն, ո՛վ Տէր, մեր Հայրն ես Ու սկիզբէն քու անունդ մեր Փրկիչն է:

¹⁷ Ո՛վ Տէր, ինչո՞ւ համար մեզ քու ճամբաներէդ կը մոլորեցնես, Ինչո՞ւ մեր սիրտը կը խստացնես, որ քեզմէ չվախնանք: Քու ծառաներուդ սիրոյն համար, Քու ժառանգութեանդ ցեղերուն դարձիր:

¹⁸ Քու սուրբ ժողովուրդդ իրենց ժառանգութիւնը քիչ ատեն վայելեցին: Մեր թշնամիները քու սրբարանդ ոտնակոխ ըրին:

¹⁹ Մենք այնպէս եղանք, Որպէս թէ դուն մեր վրայ չէիր տիրեր Եւ քու անունդ մեր վրայ չէր կանչուեր:

Երանի՝ թէ երկինքը ճեղքելով վար իջնէիր, Քու ներկայութենէդ լեռները հալէին:

² Խռիւները՝ բռնկցնող կրակի պէս, Ջուրերը՝ եռացնող կրակի պէս, Որ քու անունդ թշնամիներուդ յայտնէիր Ու ազգերը քու երեսէդ դողային:

³ Երբ այն սոսկալի բաները ըրիր, որոնց չէինք յուսար, Իջա՛ր եւ քու երեսէդ լեռները հալեցան:

⁴ Քանզի սկիզբէն ի վեր չլսուեցաւ ու ականջ չլսեց Եւ աչք չտեսաւ քեզմէ՝ զատ ուրիշ Աստուած մը, Որ իրեն յուսացողներուն այսպիսի բաներ ընէ:

⁵ Անոնց հանդիպեցար, որոնք ուրախութեամբ արդարութիւն կ'ընեն Եւ քու ճամբաներուդ մէջ քեզ կը յիշեն: Ահա բարկացար, վասն զի մեղք գործեցինք Եւ անոնց մէջ երկար ատեն մնացինք. արդեօք պիտի փրկուի՞նք:

⁶ Բայց ամէնքս պիղծ բանի պէս եղանք Ու մեր բոլոր արդար գործերը անմաքուր լաթի պէս են: Ամէնքս տերեւի պէս կը թառամինք Ու մեր անօրէնութիւնները հովի պէս մեզ կը հեռացնեն:

⁷ Քու անունդ կանչող չկայ, Որ արթննայ ու քեզմէ ոյժ գտնէ, Քանզի քու երեսդ մեզմէ ծածկեցիր Ու մեր անօրէնութիւններուն պատճառով մեզ մաշեցուցիր:

⁸ Բայց հիմա, ո՛վ Տէր, դուն մեր Հայրն ես: Մենք կաւ ենք ու դուն մեր Բրուտն ես: Ամէնքս քու ձեռքիդ գործն ենք:

⁹ Շատ մի՛ բարկանար, ո՛վ Տէր Ու մեր անօրէնութիւնը յաւիտեան մի՛ յիշեր: Ահա նայէ՛, կաղաչենք, ամէնքս քու ժողովուրդդ ենք:

¹⁰ Սուրբ քաղաքներդ անապատ եղան, Սիօն անապատ եղաւ, Երուսաղէմ աւերակ եղաւ:

¹¹ Մեր սուրբ ու փառաւոր տունը, Որուն մէջ մեր հայրերը քեզ կ'օրհնէին, Հրոյ ճարակ եղաւ: Մեր բոլոր ցանկալի տեղերը ամայացան:

¹² Դեռ ինքզինքդ պիտի զսպե՞ս, ո՛վ Տէր, Տակաւին պիտի լռե՞ս ու մեզ խիստ շատ պիտի նեղե՞ս:

ՔԼՈՒԽ 65

Զիս չհարցնողներէն փնտռուեցայ, Զիս չխնդրողներէն գտնուեցայ: Իմ անունս չկանչող՝ ազգին «Ահա հոս եմ, ահա հոս եմ», ըսի:

² Ամէն օր իմ ձեռքերս երկնցուցի ապստամբ ժողովուրդի մը, Որոնք այնպիսի ճամբու մէջ կը քալեն, որ աղէկ չէ Եւ իրենց խորհուրդներուն կը հետեւին:

³ Այնպիսի ժողովուրդի մը, որ միշտ երեսիս դէմ գիս կը բարկացնէ. Պարտեզներու մէջ կը գոհեն, Աղիւսներու վրայ խունկ կը ծխեն,

⁴ Գերեզմաններու մէջ կը նստին, Գիշերը առանձին տեղերը կ'անցընեն, Խոզի միս կ'ուտեն, Իրենց ամաններուն մէջ գարշելի բաներու արգանակ կայ:

⁵ Անոնք կ'ըսեն. «Մէկդի՛ կեցիր, ինծի մի՛ դպչիր, Քանզի ես քեզմէ սուրբ եմ»: Ասոնք իմ ռնգունքներուս մէջ ծուխ են Ու ամէն օր բորբոքած կրակ են:

⁶ Ահա իմ առջեւ գրուած է. «Պիտի չլռեմ, հապա պիտի հատուցանեմ: Այո՛, անոնց ծոցին մէջ պիտի հատուցանեմ

⁷ Զեր անօրէնութիւնները՝ ձեր հայրերուն անօրէնութիւններուն հետ մէկտեղ, Որոնք լեռներու վրայ խունկ ծխեցին Ու բլուրներուն վրայ գիս անարգեցին, կ'ըսէ Տէրը, Ուստի անոնց առաջուան գործերը իրենց ծոցերուն մէջ պիտի լեցնեմ»:

⁸ Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Զոր օրինակ երբ ողկոյզի մը վրայ քաղցու գտնուի, կ'ըսեն՝ 'Ատիկա մի՛ կորսնցներ, Քանզի ատոր վրայ օրհնութիւն կայ': Ես ալ իմ ծառաներուս համար այնպէս պիտի ընեմ, Որպէս զի ամէնքը չկորսնցնեն:

⁹ Յակոբէն՝ սերունդ, Յուդայէն իմ լեռներուս ժառանգորդ պիտի հանեն: Իմ ընտրեալներս

այն երկիրը պիտի ժառանգեն: Իմ ծառաներս հոն պիտի բնակին:

10 Զիս փնտռող ժողովուրդիս համար Սարօն՝ հօտերու փարախ Եւ Աքովրի ծորը արջառներու մակաղատեղի պիտի ըլլայ:

11 Քանի որ դուք Տէրը թողուցիք Ու իմ սուրբ լեռս մոռցաք, Պաղ կուռքին՝ սեղան պատրաստեցիք Ու Մենիին թափելու նուէր՝ լեցուցիք,

12 Ես ալ ձեզ սուրի պիտի մատնեմ Եւ ամէնքդ պիտի ծռիք մորթուելու համար. Քանզի կանչեցի ու պատասխան չտուիք, Խօսեցայ ու մտիկ չըրիք, Հապա իմ առջեւ չարութիւն ըրիք Եւ ինծի հաճելի չեղածը ընտրեցիք»:

13 Անոր համար Տէր Եհովան այսպէս կ'ըսէ. «Ահա իմ ծառաներս պիտի ուտեն, Բայց դուք անօթի պիտի մնաք: Ահա իմ ծառաներս պիտի խմեն, Բայց դուք ծարաւ պիտի մնաք: Ահա իմ ծառաներս պիտի ուրախանան, Բայց դուք պիտի ամչնաք:

14 Ահա իմ ծառաներս սրտի ուրախութեամբ պիտի ցնծան, Բայց դուք սրտի ցաւ պիտի աղաղակէք Եւ հոգիի ճնշումէ պիտի ոռնաք:

15 Զեր անունը իմ ընտրածներուս անէծքի համար պիտի թողուք: Տէր Եհովան քեզ պիտի մեռցնէ Ու իր ծառաները ուրիշ անունով պիտի կանչէ,

16 Որպէս զի երկրի վրայ օրհնուողը Ճշմարիտ Աստուծոնով օրհնուի Ու երկրի վրայ երդում ընողը Ճշմարիտ Աստուծոնով երդում ընէ: Քանզի առաջուան նեղութիւնները մոռցուեցան Ու անոնք իմ աչքերէս ծածկուեցան:

17 Քանզի ահա ես նոր երկինք ու նոր երկիր պիտի ստեղծեմ Եւ առաջինները պիտի չյիշուին ու մարդուս միտքը պիտի չգան:

18 Բայց դուք իմ ստեղծագործութիւնովս Յաւիտեանս յաւիտենից ուրախացէ՛ք եւ ցնծացէ՛ք. Վասն զի ահա ես Երուսաղէմը՝ ցնծութեան համար Ու անոր ժողովուրդը ուրախութեան համար կը ստեղծեմ:

19 Երուսաղէմի վրայ պիտի ցնծամ Ու իմ ժողովուրդիս վրայ պիտի ուրախանամ: Հոն անգամ մըն ալ լացի ծայն ու ողբի ծայն պիտի չլսուի:

20 Հոն անգամ մըն ալ՝ քիչ օր ապրող տղայ, Կամ օրերը չլեցուած ծեր պիտի չըլլայ, Քանզի երիտասարդը հարիւր տարեկան պիտի մեռնի Եւ հարիւր տարեկան մեղաւորը անէծքի պիտի հանդիպի:

21 Տուներ պիտի շինեն ու պիտի բնակին, Այգիներ պիտի տնկեն ու անոնց պտուղը պիտի ուտեն:

22 Անոնք պիտի չշինեն, որպէս զի ուրիշները բնակին, Անոնք պիտի չտնկեն, որպէս զի ուրիշները ուտեն. Վասն զի իմ ժողովուրդիս օրերը ծառի օրերու չափ պիտի ըլլան Եւ իմ ընտրածներս իրենց ձեռքերուն գործերը պիտի հինցնեն:

23 Անոնք պարապ տեղ պիտի չաշխատին Ու դժբաղդութեան համար տղաքներ պիտի չծնանին. Քանզի անոնք Տէրոջը օրհնածներուն սերունդն են Ու իրենց հետ իրենց գաւակներն ալ:

24 Անոնք դեռ չկանչած՝ պատասխան պիտի տամ, Մինչ կը խօսին՝ պիտի լսեմ:

25 Պայլն ու գառը մէկտեղ պիտի արածին: Առիւծը արջառին պէս յարդ պիտի ուտէ: Օծին կերակուրը հող պիտի ըլլայ: Անոնք իմ սուրբ լերանս մէջ պիտի չվնասեն Ու պիտի չապականեն», կ'ըսէ Տէրը:

ՔԼՈՒԽ 66

Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Երկինք իմ աթոռս է Ու երկիր իմ ոտքերուս պատուանդանն է: Այս ի՞նչ տուն է որ ինծի համար կը շինէք Եւ այս ի՞նչ տեղ է իմ հանգստութեանս համար:

2 Քանզի այս բոլորը իմ ձեռքս շինեց Ու այս բոլորը իմս են, կ'ըսէ Տէրը, Բայց ես այս մարդոց պիտի նայիմ, Այսինքն խոնարհին եւ կոտրած հոգի ունեցողին Ու իմ խօսքէս

դողացողին:

³ Արջառ մորթողը մարդ մեռցնողի պէս է, Գառնուկ զոհողը շուն մորթողի պէս: Նուէր մատուցանողը խոզի արիւն մատուցանողի պէս, Կնդրուկ ծխողը կուռք պաշտողի՝ պէս: Իրաւցընէ անոնք իրենց ճամբաները ընտրեցին Ու անոնց հոգիները իրենց գարշելիներէն կ'ախորժին:

⁴ Ես ալ անոնց թշուառութիւնները պիտի ընտրեմ Եւ այն բոլոր բաները, որոնցմէ կը վախնամ, իրենց վրայ պիտի բերեմ: Վասն զի կանչեցի ու պատասխան տուող չեղաւ, Խօսեցայ ու մտիկ չըրին: Իմ ամօքէս չարութիւն ըրին Եւ իմ չհաւնածս ընտրեցին»:

⁵ Տէրոջը խօսքին մտիկ ըրէք, Ո՛վ անոր խօսքերէն դողացողներ. «Իմ անուանս համար ձեզ ատող Ու ձեզ անարգող ձեր եղբայրները ըսին՝ 'Թող Տէրը փառաւորուի Ու ձեր ուրախութիւնը տեսնենք'. Բայց անոնք պիտի ամչնան:

⁶ Քաղաքէն աղաղակ մը, տաճարէն ծայն մը կու գայ, Տէրոջը ծայնը, որ իր թշնամիներուն վարձքը կը հատուցանէ:

⁷ Առանց ցաւ կրելու ծնաւ, Երկունքի ցաւը գալէ առաջ մանչ մը ծնաւ:

⁸ Ո՞վ լսեց այսպիսի բան մը, ո՞վ տեսաւ նման բան: Միթէ երկիր մէկ օրուան մէջ կը ծնի, Կամ ազգ մը մէկ անգամէ՞ն ծնաւ: Քանզի Սիօն հազիւ երկունք քաշեց երբ իր տղաքները ծնաւ:

⁹ 'Ես որ ծնանելու վայրկեանը կը բերեմ, Ծնանիլ պիտի չտա՞մ', կ'ըսէ Տէրը. 'Ես որ յղանալ կ'արտօնեմ, Արգանդը պիտի գոցե՞մ', կ'ըսէ քու Աստուածդ:

¹⁰ Երուսաղէմին հետ ուրախացէ՛ք ու անոր հետ ցնծացէ՛ք Դո՛ւք բոլորդ, որ զանիկա կը սիրէք: Մեծապէս ուրախացէ՛ք անոր հետ Դո՛ւք, բոլորդ որ անոր համար սուգ կը բռնէք:

¹¹ Վասն զի անոր մխիթարութեան ստիճաններէն Պիտի ծծէք ու կշտանաք: Վասն զի դուք կաթով պիտի սնանիք Եւ անոր փառքին առատութիւնովը պիտի զուարճանաք»:

¹² Քանզի Տէրը այսպէս կ'ըսէ. «Ահա ես անոր վրայ խաղաղութիւնը գետի պէս Ու ազգերուն փառքը յորդահոս հեղեղի պէս պիտի տարածեմ: Եւ կաթով պիտի սնանիք Եւ ձեզ գրկի վրայ պիտի կրեն Ու ծունկերու վրայ պիտի գգուեն ձեզ:

¹³ Ինչպէս մայր մը իր տղան կը հանգստացնէ, Այնպէս ալ ես ձեզ պիտի հանգստացնեմ Ու Երուսաղէմ պիտի մխիթարէ ձեզ:

¹⁴ Պիտի տեսնէք ու սրտերնիդ պիտի ուրախանայ Եւ ձեր ոսկորները կանանչ խոտի պէս պիտի ծաղկին: Տէրոջը ձեռքը իր ծառաներուն վրայ Եւ անոր բարկութիւնը թշնամիներուն վրայ պիտի յայտնուի:

¹⁵ Քանզի ահա Տէրը կրակով պիտի գայ: Անոր կառքերը մրրիկի պէս են, Որպէս զի իր բարկութիւնը սրտմտութիւնով Եւ իր սպառնալիքը կրակի բոցով գործադրէ:

¹⁶ Քանզի Տէրը կրակով ու իր սուրովը պիտի դատէ ամէն մարմին: Տէրոջմէն սպաննուածները շատ պիտի ըլլան»:

¹⁷ «Ձիրենք սրբողները եւ պարտէզներու մէջ զիրար մաքրողները, Խոզի միս ու պիղծ բաներ եւ մուկ ուտողները Մէկտեղ բնաջինջ պիտի ըլլան», կ'ըսէ Տէրը:

¹⁸ «Բայց ես անոնց գործերն ու խորհուրդները գիտեմ Եւ բոլոր ազգերն ու լեզուները պիտի հաւաքեմ: Անոնք պիտի գան ու իմ փառքս պիտի տեսնեն:

¹⁹ Անոնց մէջ նշան պիտի դնեմ, Անոնցմէ ազատուածները ազգերուն պիտի դրկեմ, Այսինքն դէպի Թարսիս, դէպի Փուղ եւ Դուղ (աղեղնաւորները)՝ Դէպի Թոբէլ ու Յաւան, Այն հեռու կղզիները, որոնք իմ համբաւս չլսեցին Եւ իմ փառքս չտեսան: Իմ փառքս ազգերու մէջ պիտի պատմեն:

²⁰ Անոնք ձիերով ու կառքերով, Գահաւորակներով, ջորիներով ու տաճիկ ուղտերով՝ Ձեր բոլոր եղբայրները բոլոր ազգերէն Իմ սուրբ լեռս՝ Երուսաղէմ՝ Տէրոջը ընծայ պիտի բերեն», կ'ըսէ Տէրը, «Ինչպէս Իսրայէլի որդիները Մաքուր ամանով Տէրոջը տունը ընծայ կը բերեն:

²¹ Անոնցմէ ալ պիտի առնեմ՝ Քահանաներ ու Ղեւտացիներ ըլլալու համար», կ'ըսէ Տէրը:

²² «Քանզի նոր երկինքն ու նոր երկիրը, որ պիտի ստեղծեմ, իմ առջեւ հաստատ պիտի մնան», կ'ըսէ Տէրը: Այնպէս ալ ձեր սերունդը եւ ձեր անունը պիտի մնան:

²³ «Եւ ամէն նոր լուսնի տօնին եւ ամէն շաբաթ Բոլոր մարդիկը իմ առջեւ երկրպագելու պիտի գան», կ'ըսէ Տէրը:

²⁴ «Անոնք պիտի ելլեն Ու իմ դէմն ապստամբողներուն դիակները պիտի տեսնեն, Քանզի անոնց որդը պիտի չմեռնի, Անոնց կրակը պիտի չմարի, Անոնք ամէն մարմնի զգուելի պիտի ըլլան»:

For other languages please go to **www.wordproject.org**